

حِصْنُ الْمُسْلِمِ

من أذكار الكتاب والسنة

ሒሰኑል - መሰሊም

(የመሰሊምን ምሽግ)

ሰዘካር ከቀርአንና ሐዲስ

ጥንቅር

ሰዲድ ኢብን ግሊ ኢብን መሀድ

አል-ቀሕጧኒ

ተርጓሚና አሳታሚ

ሒላል ሊሚትድ

አዲስ አበባ ኢትዮጵያ

አንደኛ የመረመረው :

ዑብደላህ ኸድር

ኢማም ዩኒቨርሲቲ (ፒ.ኤች.ዲ) ሪያድ

ግድግዳ

<u>ርዕስ</u>	<u>ገጽ</u>
መቅደም	15
መግቢያ	17
የዚክር ትሩፋቶች	19
1. ከእንቅልፍ ሲነቁ የሚሏቸው ዚክሮች	28
2. ልብስዎን ሲለብሱ የሚሉት ዱዓ	36
3. አዲስ ልብስ ሲለብሱ የሚሉት ዱዓ	37
4. አዲስ ልብስ ለለበሰ ሰው የሚሉት ዱዓ	38
5. ልብስዎን ሲያወልቁ የሚሉት ዱዓ	39
6. ወደ ሽንት ቤት ሲገቡ	39
7. ከሽንት ቤት ሲወጡ የሚሉት	40
8. ከውዳእ በፊት የሚባሉ ዚክሮች	40
9. ውዳእ ካጠናቀቁ በኋላ	40
10. ከቤት ሲወጡ	42
11. ወደ ቤት ሲገቡ	43
12. ወደ መስጊድ ሲጓዙ	43
13. ወደ መስጊድ ሲገቡ	46
14. ከመስጊድ ሲወጡ	48
15. የአዛን ዚክሮች	48
16. የሶላት መግቢያ ዱዓ	51
17. ሩኩዕ ላይ የሚደረግ ዱዓ	62
18. ከሩኩዕ ሲነሱ	64
19. ሱጁድ ላይ የሚደረግ ዱዓ	66

20. በሱጁድ መካከል የሚደረግ ዱ.....70

21. በሱጁድ ተላዋህ ወቅት የሚደረግ ዱዱ..70

22. ተሸሁድ 72

23. ከተሸሁድ በኋላ ሶለዋት ማለት.....73

24. ከመጨረሻው ተሸሁድ በኋላ ሶላት
ከመጠናቀቁ በፊት የሚደረግ ዱዱ.....75

25. ሶላት ከተጠናቀቀ በኋላ የሚባል ዚክር..86

26. የ"ሶላተል ኢስቲኻራ"
(የምርጫ ሶላት ዱዱ).....95

27. የጧትና የማታ ዚክሮች.....98

28. ከመኝታ በፊት የሚባሉ ዚክሮች.....118

29. ሌሊት ነቅተው የመኝታአቅጣጫዎን
ሲቀይሩ የሚሉት ዱዱ.....132

30. ሌሊት በድንገት(በድንጋጤ) ሲባኝኑ ወይም
ብዋኝነት ሲሰማዎ የሚሉት ዱዱ.....133

31. ሕልምና ቅብሻር ሲመለከቱ የሚሉት
ዱዱ 134

32. የዊትር ቁነት ዱዱ 134

33. ዊትርን ካጠናቀቁ በኋላ የሚባል
ዚክር 138

34. በትካዜና በሐዘን ወቅት የሚባል
ዱዱ 138

35. የጭንቅ ጊዜ ዱዱ 141

36. ከጠላት ወይም(ከጨካኝ) ባለሥልጣን
ጋር ሲገናኙ የሚሉት ዱዱ.....143

37. የባለሥልጣናትን ግፍ የፈራ ሰው

የሚያደርገው ዱዱ 144

38. በጠላት ላይ ዱዱ ማድረግ.....147

39. ሰዎችን የፈራ ሰው የሚለው ዱዱ.....148

40. እምነቱ ላይ ጥርጣሬ ያደረበት ሰው
የሚያደርገው ዱዱ.....148

41. ዕዳ ያለበት ሰው የሚያደርገው ዱዱ...149

42. ሶላት ውስጥ ወይም ቁርአን ሲያነብ
የሽይጧን ጉትጉታ ያጋጠመው ሰው
ሚለት ያለበት ዱዱ.....150

43. አንዳች አሰቸጋሪ ነገር የገጠመው
ሰው 151

44. ወንጀል የፈፀመ ሰው ማድረግ
ያለበት.....151

45. ሽይጧንን ለማባረርና ጉትጉታውን
ለመቋቋም የሚደረግ ዱዱ.....152

46. የማይፈልጉት ወይም ከአቅምዎ በላይ
የሆነ ነገር ሲከሰት የሚሉት ዱዱ.....152

47. ልጅ ለወለደ ሰው ብሥራትና ምላሽ...153

48. ለህፃናት የሚደረግ ዱዱ 154

49. በሽተኛን በሚጠይቁበት ወቅት የሚሉት
ዱዱ..... 155

50. በሽተኛን የመጠየቅ ትሩፋት.....155

51. ለመዳን ተስፋ የሌለው በሽተኛ
የሚያደርገው ዱዱ 156

52. ጣእረሞት ላይ ያለን ሰው መምራት...158

53. ችግር የገጠመው ሰው የሚለው

ዱዓ	158
54. የሞተን ሰው ዓይን ሲከድኑ የሚሉት ዱዓ	159
55. ሰላተል ጀናዛ ላይ ለሟች የሚደረግ ዱዓ	160
56. ለአቅመ አዳም ላልደረሱ ህፃናት የሚደረግ የሰላተል ጀናዛ ዱዓ.....	165
57. የሐዘን መግለጫ ዱዓ	167
58. ሟችን ቀብር ውስጥ ሲያስገቡ የሚሉት ዱዓ	168
59. ሟች ከተቀበረ በኋላ የሚባል ዱዓ....	169
60. በቀብር ጉብኝት ወቅት የሚባል ዱዓ.....	169
61. ነፋስ ሲነፍስ የሚደረግ ዱዓ.....	176
62. በጉርምርምታ ወቅት የሚደረግ ዱዓ...171	
63. ዝናብ በሚጠፋበት ወቅት የሚባል ዱዓ.....	172
64. ዝናብ በሚዘንብበት ወቅት የሚደረግ ዱዓ	174
65. ዝናብ ከዘነበ በኋላ የሚባል ዚክር.....	174
66. ዝናብ ሲበዛ የሚደረግ ዱዓ	174
67. ጨረቃን ሲያዩ የሚሉት ዱዓ.....	175
68. ጸመኛ ሲያፈጥር የሚለው ዱዓ.....	176
69. ከምግብ በፊት የሚባል ዱዓ.....	177
70. ምግብ ሲያጠናቅቁ የሚባል ዱዓ.....	178
71. እንግዳ ለጋበገፍ የሚያደርገው ዱዓ.....	179

72. ውሃ ላጠጣም ሰው ወይም ውሃ ሲከጅሉ የሚያሰሙት ዱዓ.....	180
73. ጸመኛ ከሌላ ሰው ቤት ሲያፈጥር የሚያሰማው ዱዓ	180
74. ጸመኛ ምግብ ቀርቦለት ካሳፈጠረ የሚያደርገው ዱዓ	181
75. አንድ ጸመኛ በሚሰደብበት ወቅት ማለት ያለበት	181
76. የፍራፍሬ እሽት በሚመለከቱበት ወቅት የሚያሰሙት ዱዓ.....	182
77. ያነጠሰ ሰው የሚለው ዱዓ.....	182
78. አንድ ካፈር አላህን ካመሰገነ የሚሰጠው ምላሽ	183
79. ላገባ ሰው የሚደረግ ዱዓ	184
80. ያገባ ወይም እንስሳት የገዛ ሰው የሚያደርገው ዱዓ	184
81. ከወሲባዊ ተራክቦ በፊት የሚደረግ ዱዓ.....	185
82. በቁጣ ወቅት የሚደረግ ዱዓ.....	186
83. የተሞከረ(ወንጀል ላይ የወደቀ) ሰው በሚያዩበት ወቅት የሚሉትዱዓ	186
84. ስብሰባ(መጅሊስ) ላይ የሚባል ዱዓ....	187
85. ከስብሰባ ሲነሱ የሚሉት ዚክር.....	187
86. "አላህ ምህረቱን ይለግስህ" ላልዎት ሰው የሚሰጡት ምላሽ.....	188
87. መልካም ውለታ ለሞለልዎት የሚሉት	

88. ዱዓ 188
 አላህ ከደጃል የሚጠብቅባቸው
 ዚክርያት 189
 89. "ለአላህ ብዬ እወድሀለሁ" ላልዎት
 የሚያደርጉት ዱዓ 189
 90. ገንዘብ ለለገስዎ ሰው የሚያደርጉት
 ዱዓ..... 190
 91. የተበደረ ሰው ገንዘብ ሲመልስ
 አበዳሪው የሚያደርግለት ዱዓ..... 190
 92. ሽርክ ሲያሰጋዎ የሚሉት ዱዓ..... 191
 93. "አላህ ረድዌቱን ይለግስህ" ላልዎ ሰው
 የሚያደርጉት ዱዓ..... 191
 94. በገድ ያለማመንን ለማመልከት የሚባል
 ዚክር 192
 95. መጓጓዣ ላይ ሲወጡ የሚሉት ዱዓ. 192
 96. ለጉዞ ሲወጡ የሚያደርጉት ዱዓ..... 194
 97. ወደ አንድ ሰፈር ወይም ከተማ ሲገቡ
 የሚያደርጉት ዱዓ 196
 98. ወደ አንድ የገበያ ቦታ ሲገቡ የሚሉት
 ዱዓ 198
 99. መጓጓዣዎ ሲደክም የሚያደርጉት
 ዱዓ..... 199
 100. መንገደኛ ለቤተሰቦቹ ወይም ለሚኖርበት
 አገር ሰዎች የሚያደርገው ዱዓ 199
 101. መንገደኛ ያልሆነ(ሙቂም) ለመንገደኛ
 (ሙሳፊር) የሚያደርገው ዱዓ.....200

102. በጉዞ ላይ "ተስቢህ" እና "ተከቢር"
 ማድረግ 201
 103. አንድ ሰው ጧት ለጉዞ ሲወጣ የሚለው
 ዱዓ 201
 104. በጉዞ መካከል ለአረፍት ቆይታ
 በሚያደርጉበት ቦታ የሚሉት.....202
 105. ከጉዞ ሲመለሱ የሚሉት 202
 106. የሚያስደስተው ወይም የሚጠላው ነገር
 የገጠመው ሰው የሚለው ዱዓ.....204
 107. በነቢዩ(ሰ.ዐ.ወ) ላይ ሰላምታ የማውረድ
 ትሩፋት 205
 108. ሰላምታን ማብዛት 206
 109. ካፈር ሰላምታ በሚያቀርብበት ወቅት
 የሚሰጡት ምላሽ.....207
 110. አውራ ዶሮ ሲጮህና አህይ ሲያናፋ
 የሚያደርጉት ዱዓዎች 207
 111. ውሾች በሌሊት በሚጮሁበት ወቅት
 የሚደረግ ዱዓ 207
 112. ለሰደቡት ሰው የሚያደርጉት ዱዓ.....208
 113. ሙስሊሞች ሙስሊምን በሚያወድሱበት
 ወቅት የሚሉት 208
 114. አንድ ሙስሊም ሲወደስ ማለት
 ያለበት 209
 115. ከሐጅ ወይም ዑምራህ ሥርዓት ውስጥ
 ያለ ሰው የሚያሰማው ዚክር
 /ተልቢያህ/ 210

116. "ሩክነል አስወድ" ሲደርሱ የሚሉት ዚክር	210
117. በ"ሩክነል የማኒ" እና በ"ሐደረል አስወድ" መካከል የሚባል.....	211
118. ለፋና መርዋህ ላይ ሲቆሙ የሚያደርጉት ዱዓ.....	211
119. በዐረፋ ቀን የሚደረግ ዱዓ.....	213
120. የ"መሽዐረል ሐራም" ዕለት የሚባል ዚክር.....	214
121. በጭንጫ ውርወራ ሥርዓት ወትት "ተክቢራ" ማድረግ	214
122. አንድ የሚያስደንቅ ወይም የሚያስደስት ነገር ሲገጥም የሚሉት.....	215
123. አስደሳች ዜና የሰማ ሰው የሚለው....	216
124. አእካሎ ላይ ሀመም የተሰማው ሰው የሚለው ዱዓ.....	216
125. በዓይኑ ጉዳት እንዳይደርስ የሰጋ ሰው የሚለው ዱዓ.....	217
126. በድንጋጤ ወትት የሚባል ዚክር.....	217
127. እንሰላትን በሚያርዱበት ወትት ማለት ያለብዎ	218
128. የሸይጧንን ተንኮል ለመመከት የሚደረግ ዱዓ	218
129. አላህን ምህረት መማፀን(አስቲግፋር) እና በፀፀት ወደርሱ መመለስ (ተውባህ) ...	220
130. የ"ተሰቢህ"፣ "ተሕሚድ"፣ እና "ተክቢር"	

ትሩፋቶች	222
131. የነቢዩ(ሲ.ዐ.ወ) የተሰቢህ አደራረግ ሰልት	228
132. አጠቃላይ የሆነ ሥርዓት.....	229

በአሳህ ስም፣ አጅግ በጣም ሩህሩህ
በጣም አዛኝ በሆነው።

፴ቀይም

የሰው ልጅ ቀልቡ ይቆሽሻል፤ ይዝ
ጋል፤ አለመረጋጋት ይገጥመዋል፤ ስክነት
ይጎድለዋል አላህ(ሱ.ወ) ከእንዲህ ዓይነቱ
በሽታ የምንፈወስበትን ስልት መርቶናል።
«ዚክር»/አላህን ማውሳትና ማወደስ/ መረ
ጋጋት ለመጎናፀፍና ቀልብን ከቆሻሻ
ለማጽዳት ከፍተኛ ጠቀሜታ እንዳለው
ነግሮናል። እናም «ዚክር» የቀልብ ዝገትን
ያስወግዳል፤ ስሜትን ያድሳል፤ ስክነትን
ይለግሳል። ለሙሰሊሞች እጅግ ጠቃሚ
መሣሪያ ነው። «ዚክር» ካለው ጠቀሜታ
አንጻር የሐገራችን ሙሰሊም ሀብረተሰብ
በሚገባው ቋንቋ የተዘጋጀ የ«ዚክር»
መጽሐፍ እንደሚያስፈልገው አመንበት።
እናም «ሒስኑል ሙሰሊም» በሚል ርዕስ
በ «ሰዲድ ኢብን ዓሊ ኢብን ወሀቶ አል-

ቀህጧኒ» ከቁርዓንና ከሐዲስ ተወጥጥቶ የተዘጋጀውን የ«ዚክር» መጽሐፍ ወደ አመርኛ መልሰናል። ትርጉምን በተመለከተ የተጠቀምነው የአተረጓጎም ስልተ የቃልበቃል ትርጉም ቢሆንም አንዳንድ የአተረጓጎም ስልት መልዕክታቸውን በትክክል አይገልፁም ካልናቸው ስፍራዎች ላይ ደግሞ የገገ ትርጉምን ሥርዓት ተከትለናል። ኢሰጥምንና ሙስሊምን ለማገልገል ካለን ቅን ፍላጎት አንጻር ይህን ከባድ ሃላፊነት ወስደናል። ሥራችን ከገደፈት የፀዳ ነው የሚል እምነት የለንም ስህተቶች ፈፅመን ሲሆን ይችላል። እናም ስህተታችንን ይጠቁሙን ዘንድ በአላህ ስም እንገብደንን እንግዳናለን። ወደፊት የምናቀርባቸውን ሥራዎች በተሻለ ጥራት ለመሥራት ይረዳናልና።

አላህ ምስጋና ይገባው ለዓለማት ጌታ። በነቢዩ(ሰ.ዐ.ወ)፣ በቤተሰቦቻቸውና በባልደረቦቻቸው፣ እንዲሁም ፈለጋቸውን በተከተሉ ሁሉ ላይ የአላህ እዝነትና ሰላም ይሰፈን።

ሒሳብ ሲሚትድ

መግቢያ

ምስጋና የሚገባው ለአላህ ነው። እናመሰግንዋለን። እርዳታውን እንጠይቃለን። ምህረቱን እንግዳናለን። ነፍሳችን ከምታመጣብን ተንክልና ከምገባረ ብልሹነት በርሱ እንጠበቃለን። አላህ ያቀናውን የሚያጠመው እርሱ ያጠመውን ደግሞ የሚያቀናው የለም። ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ እንደሌለ እመሰክራለሁ። አንድ ነው። አጋር የለውም። ሙሐመድ ባሪያውና መልዕክተኛው መሆናቸውንም እናዘዛለሁ። በርሳቸውና በቤተሰቦቻቸው እንዲሁም በባልደረቦቻቸው እና እስከ ዕለተ ቂያማ ድረስ ፈለጋቸውን በተከተሉ ሁሉ ላይ የአላህ እዝነት፣ በረከትና ሰላም ይሰፈን።

ይህችን አነስተኛ መፅሐፍ ያዘጋጀኋት «አዝዚክር ወዱዓእ ወል ዲላጀ ቢሩቃ ሚነል ኪታቢ ወሱና» ከተሰኘው መፅሐፍ ውስጥ የ«ዚክር» (መወደስ) ክፍሉን ብቻ በመውሰድ ነው። መንገደኞች በቀላሉ ይዘውት መንገዝ እንዲችሉ ያመች ዘንድ እጥር ምጥን ብላ ተዘጋጅታለች።

ያስፈርኳቸውን ሐዲሶች ፍሬ ሐሳቦችና አንድ ወይም ሁለት ዘጋቢዎቻቸውን ብቻ በመግለፅ ተወስኛለሁ። የሐዲሶቹን የመልዕክት ሰንሰለት ወይም ተጨማሪ ዘገባዎችን ማወቅ የሚሹ አሪጅናል መፅሐፍን እንዲመለከቱ ይጋ በዛሉ። ሥራዬን ክርሱ ዘንድ ተቀባይነት ያለው በሀይወት እያለሁም ሆነ ከሞት በኋላ ጠቃሚዬ ትንቢታዎንን፣ ያሳተሙና ያተሙ ክፍሎችንም የሚጠቅም ያደርግልኝ ዘንድ አላህን በመልካም ስሞቹና ባህሪያቶቹ እማፀነዋለሁ። ይህን ማድረግ የማይሳነው አምላክ ነው። በነቢዩ መሐመድ፣ በቤተሰቦቻቸውና በባል ደረቦቻቸው እንዲሁም እስከ ዕለተ ኂይማ ድረስ ፈለጋቸውን በተከተሉ ሁሉ ላይ የአላህ እዝነትና ሰላም ይሰፈን።

ደራሲው
ወርሃ-ሰፈር 1409 ሐ.ጅሪዩ

የዚክር ትረፋቶች

ከቁርአን:- ﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ﴾

﴿وَأَشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُون﴾

«አስታውሱኝ፣ አስታውሳችኋለሁና። ለኔም አመስግኑ። አትከዱኝም።» (አል-በቀራህ +152)

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا﴾

«እናንተ ያመናችሁ ሆይ! አላህን ብዙ ማውሳትን አውሱት።» (አል-አካዛን +41)

﴿وَالذَّكِرِينَ اللَّهُ كَثِيرًا
وَالذَّكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً
وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾

«አላህን በብዙ አውሺዎች ወንዶችና አውሺዎች ሴቶችም አላህ ለነርሱ ምህረትንና ታላቅ ምንዳን አዘጋጅቶላቸዋል።» (አል-አሕዛብ +35)

﴿ وَأَذْكُرُ رَبِّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ ﴾

«ጌታህንም በምስጢር ተዋድቀህና ፈርተህ ከጩኸት በታችም በሽነ ቃል ተጠጋትም በማታም አውሳው። ከዘንጊዎቹም አትሁን።» (አል-አሰራፍ +205)

وَقَالَ ﷺ: «مَثَلُ الَّذِي يَذْكُرُ رَبَّهُ وَالَّذِي لَا يَذْكُرُ رَبَّهُ مَثَلُ الْحَيِّ وَالْمَيِّتِ»

«አላህን የሚያወሳ በህያው ተማያወሳ ደግሞ በሙት ይመስላሉ።» (ቡኻሪ ሙስሊም)

ነብዩ (ሶ.ዐ.ወ) :-

«أَلَا أُنَبِّئُكُمْ بِخَيْرِ أَعْمَالِكُمْ، وَأَزْكَأَهَا عِنْدَ مَلِيكِكُمْ، وَأَرْزَعِهَا فِي دَرَجَاتِكُمْ، وَخَيْرَ لَكُمْ مِنْ إِنْثَاقِ الذَّهَبِ وَالْوَرِقِ، وَخَيْرَ لَكُمْ مِنْ أَنْ تَلْقَوْا عَدُوَّكُمْ فَتَضْرِبُوا أَعْنَاقَهُمْ وَيَضْرِبُوا أَعْنَاقَكُمْ؟»
 قَالُوا بَلَى. قَالَ: «ذِكْرُ اللَّهِ تَعَالَى»

«ከሥራችሁ ሁሉ በላጭ የሆነ ተወርቅና ብር ከምትለግሱ የተሻለ ምንዳን የሚያስገኝላችሁና ከጠላት ጋር ተገናኝታችሁ አንገታችሁን ከመሞሻለቅ የበለጠ ሥራ ልጠቁማችሁን?» በማለት ጠየቁ። «አዎ» አሏቸው።

«አላህን ማውሳት» በማለት መለሱ። (ቴርሙዝይና ኢብን ማጀህ)

وَقَالَ ﷺ : « يَقُولُ

اللَّهُ تَعَالَى : أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي ،

وَأَنَا مَعَهُ إِذَا ذَكَرَنِي ، فَإِنْ ذَكَرَنِي فِي

نَفْسِهِ ذَكَرْتُهُ فِي نَفْسِي ، وَإِنْ ذَكَرَنِي

فِي مَلَأَ ذَكَرْتُهُ فِي مَلَأَ خَيْرٍ مِنْهُمْ ، وَإِنْ

تَقَرَّبَ إِلَيَّ شِبْرًا تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا ،

وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ ذِرَاعًا تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ بَاعًا ،

وَإِنْ أَتَانِي يَمْسِيهِ أَتَيْتُهُ هَرَوَلَةً »

«አላህ እንዲህ ብሏል፡- እኔ ባሪያዬ በጠበቀኝ ሁኔታ እገኛለሁ። ሲያስታውሰኝ ከርሱ ጋር ነኝ። ብቻውን ሆኖ ካወሳኝ ብቻዬን ሆኜ አወሳዋለሁ። ከሌሎች ጋር ሆኖ ካወሳኝ ደግሞ እኔም ከሌሎች ጋር ሆኜ አወሳዋለሁ፤ አንድ ስንዝር ወደኔ ሲቀርብ አንድ ክንድ ወደርሱ እቀርባለሁ። አንድ ክንድ ወደኔ ሲቀርብ አንድ እርምጃ

ወደርሱ እቀርባለሁ። ወደኔ በዝግታ ከተራመደ እኔም ወደ ርሱ በፍጥነት እገሰግሳለሁ።» (ቡኻሪና ሙስሊም) አብደላህ ኢብን ቡስር እንዳስተላለፉት አንድ ሰው ለነቢዩ (ሶ.ዐ.ወ) ፡-

يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ شَرَائِعَ الْإِسْلَامِ قَدْ كَثُرَتْ عَلَيَّ فَأَخْبِرْنِي بِشَيْءٍ أَتَشَبَّهُ بِهِ قَالَ : « لَا يَزَالُ لِسَانَكَ رَطْبًا مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ »

«የኢስላማዊው ሽሪግ ድንጋ ጌዎች በርካተውብኛል። ሁልዩም አዘውትራ የምይዛቸውን ነገሮች ያስትምሩኝ» አላቸው። «ምላስህ አላህን ከማውሳት አይባዝን» አሉት። (ቴርሙ ዝይና ኢብን ማጀህ) ነቢዩ (ሶ.ዐ.ወ) እንዲህ ሲሉ ተናግረዋል፡-

وَقَالَ ﷺ : « مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ

كِتَابِ اللَّهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ، وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ
 أَمْثَالِهَا، لَا أَقُولُ: ﴿الْم﴾ حَرْفٌ؛
 وَلَكِنْ: أَلِفٌ حَرْفٌ، وَلَا مٌ حَرْفٌ،
 وَمِيمٌ حَرْفٌ

«ከአላሀ ኪታብ አንድ ፊደል
 (ሆኔ) ያነበብ አንድ የመልካም ሥራ
 ምንዳ (ሐሰና) ያገኛል። አንዱ «ሃሰና»
 በአሥር ሊባዛለትም ይችላል። «አሊፍ
 ላም ሚም» አንድ ሆኔ ነው። አልልም።
 «አሊፍ» አንድ ሆኔ ነው። «ላም» አንድ
 ሆኔ ነው። «ሚም» አንድ ሆኔ
 ነው።» (ተርሙዝይ)

0-ቅበት ኢብን ግሚር አንዲህ
 ሲሉ አስተላልፈዋል፡-
 ሱፍፊህ ውስጥ ነበርን። የአላሀ
 መልዕክተኛ እኛ ወዳለንበት በመምጣት፡-

: خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

وَنَحْنُ فِي الصَّفَةِ «أَيْكُمْ يُحِبُّ أَنْ

يَغْدُو كُلَّ يَوْمٍ إِلَى بَطْحَانَ أَوْ إِلَى الْعَقِيقِ
 فَيَأْتِي مِنْهُ بِنَاقَتَيْنِ كَوْمَاوَيْنِ فِي غَيْرِ إِثْمٍ
 وَلَا قَطِيعَةٍ رَجِمَ؟ «فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ
 نُحِبُّ ذَلِكَ. قَالَ: «أَفَلَا يَغْدُو أَحَدُكُمْ
 إِلَى الْمَسْجِدِ فَيَعْلَمَ، أَوْ يَقْرَأَ آيَتَيْنِ مِنْ
 كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ خَيْرٌ لَهُ مِنْ نَاقَتَيْنِ،
 وَثَلَاثٌ خَيْرٌ لَهُ مِنْ ثَلَاثٍ، وَأَرْبَعٌ خَيْرٌ لَهُ
 مِنْ أَرْبَعٍ، وَمِنْ أَعْدَادِهِنَّ مِنَ الْإِبِلِ»

«ሁልዩም ጧት፣ ጧት ወደ
 ቡጥሐን ወይም ዐቂቅ በመሄድ ወንጀል
 ሳይፈፁምና ከዘመድ ጋር ሳይቆራረጥ
 ሁለት ሁለት ሴት ግመሎችን ማምጣት
 የሚሻ ከመካከላችሁ ማን ነው?» በማለት
 ጠየቁ። «የአላሀ መልዕክተኛ ሆይ! ሁላ
 ችንም ይህንን እንወዳለን።» አልናቸው።
 «እንግዲያውስ ከናንተ አንዳችሁ ወደ

መስጊድ ይሂድና እውቀት ይገብይ ወይም ከቁርአን ሁለት አናቅፅ ያን ብብ::ይህ ለርሱ ከሁለት ሴት ግመሎች የተሻለ ዋጋ አለው:: ሦስት አንቀጾችን ካነበብ ከሦስት ሴት ግመሎች ይሻለዋል:: አራት አናቅፅ ካነበብ ከአራት ግመሎች ይሻለዋል:: ከወንድ ግመሎችም ቢሆን ይበልጣል::» አሱ:: (መ-ሰሊም)

መልዕክተኛው (ሶ.ዐ.ወ) እንዲህ ብለዋል:-

وَقَالَ ﷺ: «مَنْ قَعَدَ مَقْعَدًا لَمْ يَذْكُرِ اللَّهَ فِيهِ كَانَتْ عَلَيْهِ مِنَ اللَّهِ تِرَةً، وَمَنْ اضْطَجَعَ مَضْجَعًا لَمْ يَذْكُرِ اللَّهَ فِيهِ كَانَتْ عَلَيْهِ مِنَ اللَّهِ تِرَةً».

«አንድ ሰው በሚቀመጥበት ወይም በሚጋደምበት ወቅት አላህን ካላወሳ ከአላህ ርቋል::» (አቡ-ዳወድ)

وَقَالَ ﷺ: «مَا جَلَسَ قَوْمٌ مَجْلِسًا

لَمْ يَذْكُرُوا اللَّهَ فِيهِ، وَلَمْ يُصَلُّوا عَلَيَّ نَبِيَّهُمْ إِلَّا كَانَ عَلَيْهِمْ تِرَةٌ، فَإِنْ شَاءَ عَذَّبَهُمْ وَإِنْ شَاءَ غَفَرَ لَهُمْ».

«ሰዎች በሚሰበሰቡበት ወቅት አላህን ካላወሱና በነቢያቸው (ሶ.ዐ.ወ) ላይም ሰለዋት ካላወረዱ ለክስረት ተደርገዋል:: (አላህ) ከፈለገ ይቀጣቸዋል:: ከፈለገም ይምራቸዋል::» (ቴርመ-ዝይ)

وَقَالَ ﷺ: «مَا مِنْ قَوْمٍ يَقُومُونَ مِنْ مَجْلِسٍ لَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ فِيهِ إِلَّا قَامُوا عَنْ مِثْلِ حَيْفَةِ حِمَارٍ وَكَانَ لَهُمْ حَسْرَةٌ».

«ሰዎች ከተቀመጡበት(ስብሰባ) ሲነሱ አላህን ካላወሱ ጥንብ ተመግቦ እንደሄደ አህያ ናቸው:: ክስረት ገጥሟቸዋል::» (አቡ-ዳወድ)

1. ከእንቅጫ ሲነቀ የሚሳቸው ዚክርኻ

رَبِّ اغْفِرْ لِي .

1- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ» .

1. «አልሐምዱ ሲላሂልላዚ አሕያና በዕደ ማአማተና ወኢለይሒንጉር።»
«ከሞትን (ከእንቅጫ) በኋላ ህይወትን ለለገሰን አላህ ምስጋናይገባው።» (ቡኻሪና ሙስሊም)
2. የአላህ መልዕክተኛ (ሶ.ዐ.ወ) እንዲህ ብለዋል፡-

2- «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ . سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ،

«ላሊላሃ ኢልላላህ ወሕደሁ ላሽሪከላሁ፣ ለሁል ሙልኩ ወላሁል ሐምዱ ወሁዋ ዓላ ኩልሊ ሸይኢን ቶዲር፣ ሱብሐነልላህ፣ ወልሐምዱ ሲላህ፣ ወላሊላህ ኢልላላህ፣ ወልላህ አከበር፣ ወላሐውላ ወላ ቁወተ ኢልላ ሲልላሂል ዓሊዩል ዓሊም፣ ረብቢ ኢግሬር ሊ።»

ከእንቅጫ ባኖ የተነሳ በነቃበት ቅፅበት፡- «ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። አንድ ነው። ተጋሪ የለውም። ንግስና ለርሱ ብቻ ነው። ምስጋናም ለርሱ ብቻ ነው። እርሱ በሁሉም ነገር ላይ ቻይ ነው። ለአላህ ጥራት ይገባው። ምስጋና ለአላህ ይገባው። ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። አላህ ታላቅ ነው። ብልሃትም ተጋይልም። ታላቅና ልዑል በሆነው አላህ ቢሆን እንዲ የለም።»
ያለና፡- «አላህ ሆይ! ምህረትህን ለገሰኝ።» በማለት አላህን የተማፀነ ወንጀሉ ይማር ለታል።»

ወሊድ እንዳስተላለፈው ደግሞ፡-
«ዱዓ/ካደረገ ዱዓው ተቀባይነትን ያገኛል። ከመኝታው በመነሳት ውዱእ

አድርጉ ከሰገደ ሶላቱ ተቀባ ይነትን
ታገኛለች» በለዋል። (ቡ-ኸሪና ሌሎችም)

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَاقَبَنِي فِي جَسَدِي
وَرَدَّ عَلَيَّ رُوحِي، وَأَذِنَ لِي بِذِكْرِهِ»

3. «አልሐምዱ ሊልላሂልሊኪ ፩፭፮ ፈ
ጀሰዲ፣ ወረደደ ፩ሰይዮ ፋሒ፣ ወአዚነ ሊ
ቢኪከሪሒ።»

«ለአካሌ ጤንነት ለሰገሰኝ + ነፍሴን
ለመለሰልኝ+ እንዳወሳውም ለፈ ቀደልኝ
አላህ ምስጋና ይገባው።» (ቴርሙዝይ)

4 - ﴿إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ

وَالْأَرْضِ وَآخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ
لِّأُولِي الْأَلْبَابِ * الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا
وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي
خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا
بَطْلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ * رَبَّنَا

إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَيْتَهُ وَمَا
لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ * رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا
مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ
فَأَمَّا رَبَّنَا فَأَغْرَيْنَا فَاذُنُنَا وَأَوْكَرْنَا
سَمْعَاتِنَا وَأَتَوْقِنَا مَعَ الْأَبْرَارِ * رَبَّنَا وَآءِئِنَّا
مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا نُنْجِنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ
إِنَّكَ لَا تَخْلِفُ الْمِيعَادَ * فَاسْتَجَابَ لَهُمْ
رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أَضِيعُ عَمَلٌ عَمِلْتُمْ مِنْكُمْ مِنْ
ذِكْرِي أَوْ أَنْتُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَأَلَّذِينَ
هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُودُوا فِي
سَبِيلِي وَقُتِلُوا وَقُتِلُوا لَا أَكْفِرَنَّ عَنْهُمْ
سَمْعَاتِهِمْ وَلَا ذُخْلَنَّهُمْ جَنَّتِ بَحْرِي مِنْ

الَّذِينَ ءَامَنُوا أَصْبَرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿

4. «ኢን ፊ ሽልቲሰማዊ ወል አርድ፣
ወሽቲላፊልላይሊ ወንነሐር፣ ለአያቲን
ሊኩሊል አልባብ፣ አልላዚን የዝኩናናልላሃ
ቂያመን ወቁዑደን ወዓላ ጁኑቢሂም፣
ወየተፈክክናን ፊ ሽልቲሰማዊ ወል አርዲ
ረብበና ማሽለቅተ ሐሃ ባጢለን ሱብሐነክ
ፈቂና ዐሃበንናር፣ ረብበና ኢንነክ መን
ቱድኺሊንናረ ፈቀድ አሽዘይተሁ፣ ወማ
ሊዝሂሊሚን ሚን አንሳር፣ ረብበና
ኢንናሰሚዕና ሙናዲየን ዩናዲ ሊል ኢማን፣
አን አሚኑ ቢረብቢኩም ፈአመንና፣ ረብበና
ፈግፈርለና ዙኑበና፣ ወከፍፈር ዓንና
ሰይአቲና፣ ወተወፍፈና መዓል አብራር፣
ረብበና ወአቲና ማ ዋዕድተና ዓላ ፍሱሊክ ወላ
ቱሽዚና የውመል ቂያማ፣ ኢንነክ ላቱሽሊፋል
ሚይዐድ፣ ፈሰተጃብ ለሁም ረብቡሁም አንኒ
ላኩዲዑ ዓመለ ዓሚሊን ሚንክም ሚን
ዘከሪን አው ኡንሃ በዕዳኩም ሚን በዕድ፣
ፊልላዚን ሐጅ፣ ወኡሽሪጃ ሚን ዲያሪሂም፣
ወኡዙው ፈሰቢሊ፣ ወቃተሱው ወቁቲሉ
ለኡከፍፈረንን ዐንሁም ሰይአቲሂም፣ ወለ
ኡድኺለንንሁም ጆንናቲን ተጅሪ ሚን
ተሕቲሐል አንሐር ሠዋበን ሚን ዒንዲልላህ፣
ወላሁ ዒንደሁ ሐሰኑል መላብ፣ ላየተርረንክ

تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ
عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ * لَا يَغُرَّنكَ تَقَلُّبُ
الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْيَلْدِ * مَتَّعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ
مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ * لَكِنَّ
الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرَى مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِّنْ
عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْآبِرَارِ * وَإِنَّ
مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا
أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَشِيعِينَ لِلَّهِ
لَا يَشْتَرُونَ بِعَابَتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا
أُولَئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ
إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ * يَأْتِيهَا

ተቀልሉበል ለዚነ ከፈሩ ፊል ቢላድ፤ መታዐን ቀሊል፤ ሁምመ መእዋሁም ጀሃንንም ወቢእሰል ሚሃድ፤ ላኪኒልለዚነትተቀው ረብበሁም ለሁም ጀንናቱን ተጅሪ ሚን ተሕተሐል አንሐር፤ ኻቢዲነ ፊይሃ ኑዙለን ሚን ዲንዲልላህ፤ ወማ ዓንደልላሂ ኸይሩን ሊል አብራር፤ ወኢንና ሚን አህሊል ኪታቢ ለመን ዩእሚኑ ቢልላሂ፤ ወማ አ-ንዚለ ኢለይኩም፤ ወማ ኡንዚለ ኢለይሂምኻሺዲይነ ሊልላሂ ላየሽተሩነ ቢአያቲልላሂ ሠመነን ቀሊላ፤ አውላኢክ ለሁም አጅሩሁም ዲንደረብቢሂም፤ ኢንሃሃ ሰሪዑል ሒሳብ፤ ያአዩሀልለዚነ አመትው ኢሰቢሩው፤ ወሳቢሩው፤ ወራቢጡው፤ ወትተቁልላህ ለዐልለኩም ተፋሊሁውን።»

«ሰማያትንና ምድርን በመፍጠር፤ ሌሊትና ቀንንም በማተካካት ለባለ አእምሮዎች በእርግጥ ምልክቶች አሉ። (እነርሱም) እነዚያ ቆመው ተቀምጠውም በጉኖቻቸው ተጋድመውም አላህን የሚያ ወሉ፤ በሰማያትና በምድር አፈጣጠርም የሚያስተነትኑ። ጌታችን ሆይ! ይህን በከንቱ አልፈጠርከውም፤ ጥራት ይገባህ፤ ከእሳትም ቅጣት ጠብቀን፤ የሚሉ ናቸው ። ጌታችን ሆይ! አንተ እሳት የምታገባውን

ሰው በእረግጥ አዋረድከው ለበደለኞችም ምንም ረዳቶች የሉዋቸውም። ጌታችን ሆይ! እኛ በጌታችሁ እመኑ በማለት ወደ እምነት የሚጠራን ጠሪ ሰማን፤ እመንንም፤ ጌታችን ሆይ! ኃጢአቶቻችንንም ለኛ ማር፤ ከፋ ሥራዎቻችንንም ከኛ አብስ፤ ከንጹሐቹም ሰዎች ጋር ግደለን፤ ጌታችን ሆይ! በመልዕክተኞችም ላይ ተስፋ ቃል ያደረግክልንን ሰጠን በትንሣኤ ቀንም አታዋርደን፤ አንተ ቀጠርን አታፈርስምና፤ (የሚሉ ናቸው)። ጌታቸውም እኔ ከናንተ ከወንድ ወይም ከሴት የሠሪን ሥራ አላጠፋም ከፈላችሁ ከከፊሉ ነው። በማ ለት ለነርሱ ልመናቸውን ተቀበለ እነዚያም የተሰደዱ ከአገር ቻቸውም የተባረሩ በመንገዴም የተጠቁ፤ የተጋደሉም የተገደሉም፤ ከፋ ሥራዎቻቸውን ከነርሱ በእርግጥ አብሳሉ፤ በሥራቻቸውም ወንዞች የሚፈሉባቸውን ገነቶች በእርግጥ አገባቸዋለሁ፤ ከአላህ ዘንድ የኾነን ምንዳ (ይመነዳሉ) አላህም እርሱ ዘንድ መልካም ምንዳ አልለ። የነዚያ የካዱት ሰዎች በአገሮች መንፈሳለስ አያታልሁ። አንሰተኛ ጥቅም ነው፤

ከዚያም መኖሪያቸው ገሀነም ናት፤ ምን ትከፋም ምንጣፍ! ግን እነዚያ ጌታቸውን የፈሩ ለነሱ ከስር ቻቸው ወንዞች የሚፈሱ ባቸው ገነቶች፣ በውስጧ ዘውታሪዎች ሲሾኑ ከአላህ ዘንድ (የተሰጡ) መስተንግዶች አሏቸው፤ አላህም ዘንድ ያለው (ምንዳ) ለበጎ ሠሪዎች በላጭ ነው። ከመጽሐፉም ባለቤቶች ለአላህ ፈሪዎች፣ በአላህ አንቀጾችም ጥቂትን ዋጋ የማይለውጡ ሲሾኑ፣ በአላህና በዚያ ወደ እናንተ በተወረደው በዚያም ወደነርሱ በተወረደው የሚያምኑ ሰዎች አልሉ፤ እነዚያ ለነርሱ በጌታቸው ዘንድ ምንዳቸው አላቸው፤ አላህ ምርመራው ፈጣን ነው። እናንተ ያመናችሁ ሆይ! ታገሉ፤ ተበራቱም (በጠር ኬላ ላይ) ተሰለፉም ትድኑም ዘንድ አላህን ፍሩ።» (አሊ ጊመራን፣ 190-200)

2. ልብስዎን ሲሰብሱ የሚሉት ዲዓ

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا
 (الثَّوبَ) وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي

وَلَا قُوَّةَ . .

5. «አልሐምዱ ሊልላሂልላዚ ከሃኒ ሐሃ(ስሰውብ) ወረዘቀኒሂ፣ ሚን ገይሪ ሐውሊን ሚንኒ ወላ ቁወህ።»
 «ያለእኔ ብልሃት፣ ጋይልና ጉልበት ይህንን (ልብስ) ላለበሰኝና ለለ ገሠኝ አላህ ምስጋና ይገባው...»
 (አህላ ሱነን- ከነላይ ውጭ)

3. ስዲስ ልብስ ሲሰብሱ

«اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ كَسَوْتَنِي،
 أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهِ وَخَيْرِ مَا صُنِعَ لَهُ، وَأَعُوذُ
 بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ»

6. «አልጊሁምመ ለከል ሐምዱ እንተ ከሰውተኒሂ፣ አለላሐከ ሚን ሽይሪሂ ወሽይሪ ግሱኒዐ ለሁ ወላዐዙ ቢከ ሚን ሸርሪሂ ወሸርሪ ግሱኒዐ ለሁ።»
 «አላህ ሆይ! ለእንተ ምስጋና የተገባ ነው። ያለበስከኝ እንተ ነህ። የዚህን (ልብስ) በጉ ገፅታና የተሠራበትን መልካም ዓላማ እንድትለግሰኝ አጠይ

ቃለሁ:: ከዚህ (ልብስ) መጥፎ ገፅታና ከተሠራበት መጥፎ ዓላማ በአንተ እጠበቃለሁ::»

(አቡ ዳውድ፣ ቲርሙዝይና በገውይ)

4. አዲስ ልብስ ስለበሰ ሰው የሚደረገው ዲዳ

7. «تُبْلِي وَيُخْلِِفُ اللهُ تَعَالَى» .

7. «ቲብሊ ወይንኪፍ ለላሁ ተዓላ::»

«በሰላም» ይለቅ:: አላህ ምትኩን ይለገስህ::»

8. «الْبِسْ جَدِيداً، وَعِشْ حَمِيداً،
وَمُتْ شَهِيداً»

8. «ሊልበስ ጆዲደን፣ ወዲሽ ሐሚደን፣ ወመት ሸሂደን::»

«ሁልዬም አዳዲስ ልብሶችን ልበስ:: በህይወት እስካላህ ድረስ አላህን አመስጋኝ

ሁን! ስትሞት ደግሞ ሸሂድ ሆነህ መት::»

5. ልብስዎን ሲያወልቁ

9. «بِسْمِ اللَّهِ»
«በአላህ ስም::» (ቲርሙዝይ)

6. ወደ ሸንት ቤት ሲገቡ

10. «[بِسْمِ اللَّهِ] اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ
مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ»

10. «ቢስሚ ለላህ፣ አልሁምመ ኢንኒ አውዙ ቤክ ሚንል ሹብሊ ወል ሽባኢስ»
«(በአላህ ስም) አላህ ሆይ! ከሴትና ከወንድ ሰይጣናት ተንኮል በአንተ እጠበቃለሁ::» (ቡኻሪ)

7. ክሸንት ቤት ሲወጡ

11. «ጉፍራነክ» «غُفْرَانِكَ» - ۱۱
 «ምህረትህን (ለግሰኝ)።» (አሰሐብ ሱነን-
 ከነሳእይ ውጭ)

**8. ከውዳኔ በፊት
 የሚባሉ ዚክርኛ**

12. «ቢሰሚልህ።» «بِسْمِ اللَّهِ» - ۱۲
 «በአላህ ስም»
 (አቡዳወድና ኢብን ማጀህ)

9. ውዳኔ ካጠናቀቀ በኋላ

۱۳ - «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ
 لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ
 وَرَسُولُهُ . . .»

13. «አሽሐዱ አን ላኢላህ ኢልለ ላህ
 ወአከደሁ ላሽሪክ ለሁ፣ ወአሽሃዱ አንን
 ሙሐመደን ግብዱሁ ወረሱሱሁ።»

«ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም
 በማለት እመሰክራለሁ። አንድነው። ተጋሪ
 የለውም። ሙሐመድ ባሪያውና
 መልዕክተኛው መሆናቸውንም እመሰክ
 ራለሁ።» (ሙስሊም)

۱۴ - «اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ
 وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ»

14. «አልሷሁምመ ኢጅዐልኒ ሚነትተዋቢነ፣
 ወጅዐልኒ ሚነል ሙተጣሂሪይን።»
 «አላህ ሆይ! ከፀተኞች አድርገኝ።
 ከንፁሃን (ባሮችህ) ጉራም ፈርጅኝ።»
 (ቲርሙዝይ)

۱۵ - «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ
 لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ»

15. «ሱብሐክከአልሷሁምመ ወቢ ሐምዲክ፣
 አሽሐዱ አንላኢላህ ኢልለ አንተ፣ አስተግፊሩክ
 ወአቱቡ ኢላይክ።»
 «አላህ ሆይ! ጥራት ይገባህ። ምስጋ
 ናም። ከአንተ ውጭ ሌላ አምላክ እንደሌለ

እመሰክራለሁ። ምህረትህን እለምንሃለሁ።
ወደ አንተም በፀፀት እመለሳለሁ።»
(ጎሳይ)

10. ከቤት ሲወጡ

١٦ - « بِسْمِ اللَّهِ، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ،
وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ »

16. «ቢሰሚልላህ፣ ተወክክልቱ
ግለልላህ፣ ወላ ሃውላ ወላ ቁውውተ ኢልላ
ቢልላህ።»
«በአላህ ስም፣ በአላህ እመካለሁ። ከአላህ
ውጭ በልሃትም + ኃይልም የለም።»
(አቡዳውድና ቲርሙዝይ)

١٧ - « اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ،
أَوْ أَضَلَّ، أَوْ أَزِلَّ، أَوْ أُزِلَّ، أَوْ أَظْلِمَ،
أَوْ أُظْلَمَ، أَوْ أَجْهَلَ، أَوْ يُجْهَلَ عَلَيَّ »

17. «አልላሁም ሊንኒ አውዙ ቢከ አን
አዲልለ አው ሉደልለ፣ አው አዘልለ አው
ሉዘልለ፣ አው አዝሊመ አው ሉዝለመ፣ አው
አጅሐለ አው ዩጅሐለ ግለይየ።»

«አላህ ሆይ! እኔ እንዳልጠም + ሌሎች
ንም እንዳላጠም! ሌሎችን እንዳላሳሰት +
እኔንም ሌሎች እንዳያሳሰቱኝ! እንዳልበ
ድል! እንዳል በደልም በአንተ እጠበ
ቃለሁ። (አህለሱነን)

11. ወደ ቤት ሲገቡ

١٨ - « بِسْمِ اللَّهِ وَلِجَنَّا، وَبِسْمِ اللَّهِ خَرَجْنَا،
وَعَلَى رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا، نُمُ لَيْسَلَمَ عَلَى أَهْلِهِ »

18. «ቢሰሚልላሂ ወለጅና፣ ወቢሰሚ
ልላሂ ኸረጅና፣ ወግላ ረብቢና ተወክልና»
«በአላህ ስም ተመለስን ! በአላህ ስም
መጣን። በጌታችን ተመካንም።»
(አቡዳውድ)

12. ወደ መሲጊድ ሲገቡ

«اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي نُورًا فِي قَبْرِي . . وَنُورًا
 فِي عِظَامِي» [«وَزِدْنِي نُورًا، وَزِدْنِي
 نُورًا، وَزِدْنِي نُورًا»] [«وَهَبْ لِي
 نُورًا عَلَى نُورٍ»]

19. «አልጋሁምም ኢጅዕል ፊቀልኪ ኑረን፤
 ወፊ በሰሪ ኑረን፤ ወሚን ፈውቂ ኑረን፤
 ወሚን ተህቲ ኑረን፤ ወፃን የሚይኒ ኑረን፤
 ወፃን ሺማሊ ኑረን፤ ወሚን አማሚ ኑረን፤
 ወሚን ሽልፊ ኑረን፤ ወጅዕል ፊነፍሲ ኑረን፤
 ወአዕዚምሊ ኑረን፤ ወፃዝም ሊ ኑረን፤
 ወጅዕል ሊ ኑረን፤ ወጅዕልኒ ኑረን፤ ወጅዕል
 ፊ ዐሰቢ ኑረን፤ ወፊ ለሐሚ ኑረን፤ ወፊ
 ደሚ ኑረን፤ ወፊ ሸዕሪ ኑረን፤ ወፊ በሸሪ
 ኑረን፤ አልጋሁምም ኢጅዕልኪ ኑረን ፊቀብሪ፤
 ወኑረን ፊፃዚሚ፤ ወዚድኒ ኑረን፤ ወሐብሊ
 ኑረን ፃላ ኑረን፤»

«አላህ ሆይ! ቀልቤ ውስጥ (የእምነት)
 ብርሃን አድርግልኝ። ምላሴ ላይ ብርሃን
 አድርግልኝ። ጆሮዬ ውስጥ ብርሃን

١٩- اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُورًا، وَفِي
 لِسَانِي نُورًا، وَفِي سَمْعِي نُورًا، وَفِي
 بَصَرِي نُورًا، وَمِنْ فَوْقِي نُورًا، وَمِنْ
 تَحْتِي نُورًا، وَعَنْ يَمِينِي نُورًا، وَعَنْ
 شِمَالِي نُورًا، وَمِنْ أَمَامِي نُورًا، وَمِنْ
 خَلْفِي نُورًا، وَاجْعَلْ فِي نَفْسِي نُورًا،
 وَأَعْظِمْ لِي نُورًا، وَعَظِّمْ لِي نُورًا،
 وَاجْعَلْ لِي نُورًا، وَاجْعَلْنِي نُورًا، اللَّهُمَّ
 أَعْظِنِي نُورًا، وَاجْعَلْ فِي عَصَبِي نُورًا،
 وَفِي لَحْمِي نُورًا، وَفِي دَمِي نُورًا،
 وَفِي شَعْرِي نُورًا، وَفِي بَشْرِي نُورًا»

አድርገልኝ። ግደኔም ውስጥ ብርሃን
 አድርገልኝ። ከበላዩ ብርሃን አድርገልኝ።
 ከበታቼም ብርሃን አድርገልኝ። ከበስ
 ተቀኝም፤ ከበስተግራዩም ብርሃን አድር
 ገልኝ። ከፊትለፊት ብርሃን አድርገልኝ።
 ከበስተ ጎላዩም ብርሃን አድርገልኝ።
 ነፍሴ ውስጥ ብርሃን አድርገልኝ። እጅግ
 የላቀ ብርሃን ለግሰኝ። የገዘፈ ብርሃንን
 ለግሰኝ። ብርሃንን አድርገልኝ። ብርሃን
 አድርገኝ። አላህ ሆይ! ብርሃንን ለግሰኝ።
 ጅምቴ ውስጥ ብርሃን አድርገልኝ። ስጋዬ
 ውስጥ ብርሃን አድርገልኝ። ደጫ ውስጥ
 ብርሃን አድርገልኝ። ፀጉራ ውስጥ ብርሃን
 አድርገልኝ። ቆዳዬ ውስጥ ብርሃን
 አድርገልኝ። » (ቡኻሪና ሙስሊም) «አላህ
 ሆይ! በቀብሬ ውስጥ ብርሃን አድርገልኝ፤
 በእጥንቴ ውስጥም»(ቴርሙዚ) «ብርሃን
 ጨምርልኝ፤ ብርሃን ጨምርልኝ፤ ብርሃን
 ጨምርልኝ»(ቡኻሪ) «በብርሃን ላይ ብርሃን
 ሰጠኝ» (ኢብንጻደር)

13. ወደ መስጊድ ሲገቡ

۲- «أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ، وَبِوَجْهِهِ الْكَرِيمِ،

وَسُلْطَانِهِ الْقَدِيمِ، مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

20. «አዑዙ ቢልላሂል ዐዚም፣ መቢ
 ወድሂሂል ከሪም፣ ወሱልሚኒሒል ቀዲም ሚ፣
 ሸይሚኒርሪጂይ ም።»

«በተላቀው አላህ፣ ክቡር በሆነው ፊቱ፣
 ቀደምት በሆነው ስልጣኑ ከሸይሚን
 አጠበቃለሁ።» (አቡዳውድ)

[بِسْمِ اللَّهِ، وَالصَّلَاةِ] وَالسَّلَامُ عَلَيَّ
 رَسُوْلِ اللَّهِ]

«ቢሰሚላህ ወሰሰላቱ ወሰሰላሙ ዐነ
 ፈሱሊላህ»

«በአላህ ስም፣ በአላህ መልዕክተኛ
 ላይ ሰላትና ሰላም ይሰፈን።» (አቡዳውድ)

اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ

«አልጋሁም መፍታህሊ አብዎበ
 ራህመቲክ»

«አላህ ሆይ! የእዝነትህን በር
 ክፈትልኝ።» (ሙስሊም)

14. ከመስጊድ ሲወጡ

٢١ - «بِسْمِ اللَّهِ وَالصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ عَلَيَّ
رَسُولِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ،
اللَّهُمَّ اغْصِنِي مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»

21. «ቢስሚልላሂ ወስላተ ወስላሙ-
9ላ ረሱሊልላህ፣ አልላሁምመ ኢንኔ አስአሉ-ከ
ሚን ፈድሊክ፣ አልላሁምመ አዕሲምኔ ሚን
ሸይጣኒርረጂም፤»

«በአላህ ስም፡፡ በአላህ መልዕክ ተኛ ላይ
የአላህ ሰላትና ሰላም ይስፈን፡፡ አላህ ሆይ!
ከትሩፋትህ እለም ንሃ ለሁ፡፡ አላህ ሆይ!
ከሸይጣን ጠብ ቀኝ፡፡»

15. የአዛን ዚክርኝ

22. ሙአዚኑ (አዛን የሚያሰማው ሰው)
የሚለውን እንዳለ መድገም፡፡

«ሐዋላል፣ ሰህ፣ ሐዋላል ፈላህ»
የሚሉት ቃላት ሲቀሩ፡፡በነርሱ ምትክ፡-
«(ላሃውሳ ወላቄወተ ኢላ ቢላህ)

(ብልሃትም ኃይልም የለም- በአላህ ቢሆን
እንድ)» ይበል፡፡

٢٣ - «وَأَنَا أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا
اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ
وَرَسُولُهُ، رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبًّا، وَبِمُحَمَّدٍ
رَسُولًا، وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا»

23 «ወአነ አሸሃዱ አን ላኢላህ ኢልላላህ
ወሀደሁ ላሸሪከ ለሁ ወአንን ሙሐመድን
ዐብዱሁ ወረሱሉሁ፣ ረዲይቱ ቢልላሂ ረብበን፣
ወቢ ሙሐመዲን ረሱለን፣ ወቢል ኢስላሚ
ዲነን»

«ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ እንደሌለ
እመሰክራለሁ፡፡ አንድ ነው፡፡ ተጋሪ የለው
ም፡፡ ሙሐመድ ባሪያውና መልዕክተኛው
ናቸው፡፡ በአላህ የበላይ ገዥነት፥
በሙሐመድ መልዕክተኛ ነት፥ በኢስላም
ሃይማኖት ረክቻለሁ፡፡» (ሙስሊም)

«ሙአዚኑ የመጨረሻዎቹን የአዛን ቃላት ካሰማ በኋላ ይህን ይበል።» (ኢብን ፕዙዘይመሀ)

24. «የሙአዚኑን አዛን ደግሞ ካሰማ በኋላ በነቢዩ (ሱ.ዐ.ወ) ላይ ሰለዋት ያውርድ።» (ሙሰሊም)

25. እንዲህ ይበልጥ።-

٢٥ - «اللَّهُمَّ رَبِّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ، وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ، آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ، وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَخْمُودًا الَّذِي وَعَدْتُهُ، [إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِعَادَ]»

«አልሁምም ረብበ ሃዚሒድዳዕወቲት ታመ፣ ወሰሰላተል ቃኢመሀ ለቲ ሙሐመደን ለልወሲለተ ወል ፈዲሊህ፣ ወብዐሰሁ መቃመን መሀመደን ለልሰዚ ወዐድተሁ፣ ኢንነክ ላቲኸሊቲል ሚይዐድ።»
 «አላህ ሆይ! የዚህች ምሉዕ ጥሪና የዚህች ለመሰገድ የቀረበች ሰላት አምላክ ነህ። ለሙሐመድ «ወሲላ» እና «ፈዲላ» የተባሉ ገንቶችን ለገላቸው። ቃል

የገባህላቸውን የተመሰገነ ደረጃም አገናዕፈህ (ከሞት) ቀስቅሳቸው። አንተ ቃልህን የምታጥፍ አይደለህምና።» (ቡኸሪ)

26. ማስታወሻ፡- ከአዛንና ከኢቃማ መካከል የሚደረግ ዱዓ ከአላህ ዘንድ ተቀባይነት ያለው መሆኑን ቲርሙዝይ፣ አቡዳወድና አህመድ ያሰፈሩት የሐዲስ ዘገባ ይጠቁማል።-

«በአዛንና በኢቃም መካከል ለራሱ ዱዓ ያድርግ። በዚያ ወቅት የሚደረግ ዱዓ ተቀባይነት አለው።» (አቡዳወድ፣ ቲርሙዝይና አህመድ)

16. የሰላት መገቢያ ዱዓ

٢٧ - «اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ، كَمَا يُنْقَى الثُّوبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنَ

خَطَايَايَ، بِالنَّجِ وَالْمَاءِ وَالْبَرَدِ»

27. «አልላሁምም ባዲድ በይነ ወበይነ ሽጧያዩ ከማ በዐድተ በይነል መሸሪቅ ወል መግሪብ፣ አልላሁምም ነቲኒ ሚን ሽጧያዩ ከማ ዩነቲ ሰሰውቡል አብዮዱ ሚኒደኒሰ፣ አልላሁምም ኢግሲልኒ ሚን ሽጧያዩ ቢሰሰልጅ ወል ማኢ ወል በረድ።»

«አላህ ሆይ! ምሥራቅን ከምዕራብ እንዳራቅክ እኔንም ከወንጀሌ አርቀኝ። አላህ ሆይ! ነጭ ልብስ ከእድፍ እንደሚ ፀዳው እኔንም ከሐጢአት አፅዳኝ። አላህ ሆይ! ሐጢአቴን በወርጭ፣ በውሃና በበረዶ እጠብልኝ።» (ቡኻሪ)

۲۸. - «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ

اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ

28. «ሱብሐክልላሁም ወቢሐምዲክ፣ ወተባረክሰሙክ፣ ወተአላ ጅድዱክ፣ ወላኢላህ ገይሩክ»

«አላህ ሆይ! (ከጉድለት) የጠራህ ነህ። ምስጋና ይገባሃል። ስምህ የተቀደሰ ሆነ።»

ልቅናህ ከፍ አለ። ከአንተ ውጭ ሌላ አምላክ የለም።» (አራቱ የአሰሐብ ሱንን አባላት ዘገበውታል)

۲۹ - «وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ خَنيفًا وَمَا أَنَا مِنَ

المُشْرِكِينَ، إِنَّ صَلَاتِي، وَنُسُكِي،

وَمَحْيَايَ، وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ،

لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ

المُسْلِمِينَ. اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمَلِكُ لَا إِلَهَ

إِلَّا أَنْتَ. أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا عَبْدُكَ، ظَلَمْتُ

نَفْسِي وَاعْتَرَفْتُ بِذُنُوبِي فَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِي

جَمِيعًا إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ.

وَاِهْدِنِي لِأَحْسَنِ الْأَخْلَاقِ لَا يَهْدِي
 لِأَحْسَنِهَا إِلَّا أَنْتَ، وَاصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا،
 لَا يَصْرِفُ عَنِّي سَيِّئَهَا إِلَّا أَنْتَ، لَبِيبٌ
 وَسَعْدِيكُ، وَالْخَيْرُ كُلُّهُ بِيَدَيْكَ، وَالشَّرُّ
 لَيْسَ إِلَيْكَ، أَنَا بِكَ وَإِلَيْكَ، تَبَارَكْتَ
 وَتَعَالَيْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

29. «ወጅጃሁት ወጅሒ ሲልብዚ ፈጠረሰሰማዎቲ ወል አርደ ሐኒፈን ወማ አነ ሚነል መ-ሸሪኪን፣ ኢንነ ሰላቲ ወነ-ሱኪ ወመስያዖ ወመማቲ ሲልላሂ ረብቢል ዓለሚን፣ ላሸሪከ ሰሁ፣ ወቢሃሊክ ኡሚርቱ ወአነ ሚነል መ-ሰሊሚን፣ አልጋሁምመ አንተል መሊኩ ላኢላሃ ሊልላ አንተ፣ አንተ ረብቢ ወአነ ዐብዳክ፣ ዘለምቱ ነፍሲ፣ ወዕተረፍቱ ቢዘንቢ፣ ፈገፈርሲ ዙኑቢ ጅሚዐን፣ ኢንነሁ ላዖገፈናዝዙብ ሲልላ አንተ ወሀዲኒ ሲአሕሰኒል አኸላቲ ላዖሀዲ ሲአሕሰኒህ ሲልላ አንተ፣ ለብባይክ ወሰዐደይክ፣ ወል

ሽይፍ ኩልሉሁ ቢዖዲክ፣ ወሸሸፍ ለይሰ ሊለይክ፣ አነ ቢክ ወሊለይክ፣ ተባሪኩተ ወተገላይት፣ አስተገፈፋክ ወአቱቡ ሊለይክ»
 «ወደዚያ ሰማያትንና ምድርን ወደ ፈጠረው አምላክ ፊቱን አዞርኩ። ቀጥ በማለት። እኔ ከአጋ ሪዎች አይደ ለሁም። ስገደቱም + መስዋዕቱም + ህይወ ቴም + ሞቱም ለአላህ ነው። ለአላማት ጌታ። አጋር የለ ውም። ይህን እንድፈፅም ታዝዣለሁ። እኔ ከመ-ስሊሞች ነኝ። አላህ ሆይ! ንጉሡ አንተ ነህ። ከአንተ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። አንተ ጌታዬ ነህ። እኔ ደግሞ ባሪያህ ነኝ። ራሴን በድያለሁ። ሐጢአት መሥራቱን አውቂያለሁ። ሁሉ ንም ሐጢአቶቼን ማርልኝ። ከአንተ ውጭ ሐጢአቱን የሚምር (ኃይል) የለም። መልካም ሥነ-ምግባርን ለመጉናፀፍ አብቃኝ። ለመልካም ሥነ-ምግባር የምታበቃው አንተ ብቻ ነህና። መጥፎ ባህሪን አስወግድልኝ። መጥፎ ባህሪን የሚያስወግደው አንተ ብቻ ነህና። አቤቱ ጌታዬ! መልካም ነገሮች ሁሉ በእጅህ ናቸው። ከፋ ነገሮች ከአንተ የሚመነጨ አይደሉም። እኔ (የተገኘሁት) በአንተ

ነው። ወደ አንተም እመለሳለሁ። የተቀደስክልል ልዑልም ነህ። ምህረትህን እለምናለሁ። ወደ አንተ በፀሎት እመለሳለሁ።» (መ-ሰሊም)

۳. - «اللَّهُمَّ رَبَّ جِبْرَائِيلَ، وَمِيكَائِيلَ، وَإِسْرَافِيلَ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ. اهْدِنِي لِمَا اخْتَلَفَ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِكَ إِنَّكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ»

30. «አልላሁም ረብበ ጂብሪል ወሚካኤል ወሊሰራፊል፣ ቶጢረሰሰማዋቲ ወል አርድ፣ ዓሊመል ገይቢ ወሸሸሃደህ፣ አንተ ተሕክሙ በይነ ዲባዲክ ፊይማ ካኑ ፊሂ የሽተሊቶን አህዲኒ ሊመሽቱሊፊ ፊሂ ሚነል ሐቅ ቢሊዝኒክ ኢንነክ ተሕዲ መን ተሻኦ ኢላ ሲፊጢን መ-ሰተቂም»

«የጂብሪል፣ የሚካኤልና የሊሥራፊል አምላክ ሆይ! የሰማያትና የምድር ፈጣሪ፣ ሚስጥርንም ግልፅንም አዋቂ የሆንክ አምላክ ሆይ! አንተ ባሮችህ ይወዛገቡበት በነበረው ነገር ላይ የመጨረሻ ብይን ትሰጣለህ። ከተወዛገቡበት ነገር ትክክለኛውን አስጨብጠኝ-በፈቃድህ። አንተ ወደ ቀጥተኛው ጉዳና ትመራለህ።» (መ-ሰሊም)

۳۱ - «اللهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، اللهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، اللهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، وَسُبْحَانَ اللهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا»

31. «አልላሁ አክበር ከቢራ፣ አልላሁ አክበር ከቢራ፣ አልላሁ አክበር ከቢራ፣

ወልሐምዱ ቢልላሂል ከሂራ፣ ወልሐምዱ
 ቢልላሂል ከሂራ፣ ወልሐምዱ ቢልላሂል
 ከሂራ፣ ወሰብሐነልላሂ ቡክረተን ወአሲላ፤ »

«አላህ ታላቅ ነው። አላህ ታላቅ ነው።
 አላህ ታላቅ ነው። በርካታ ምስጋና
 ለአላህ። በርካታ ምስጋና ለአላህ። በርካታ
 ምስጋና ለአላህ። በጣትም በማታም ለአላህ
 ጥራት ይገባው።» (ሦስት ጊዜ)
 በመቀጠልም፡-

«أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ : مِنْ نَفْخِهِ ،
 وَنَفْثِهِ ، وَهَمْزِهِ»

«አዑዙ ቢልላሂ ሚነሸይጣኒ፡
 ሚንነፍሲሂ ሚኖሲሂ ወሐምዚሂ »
 «ከሰይጣን ተንኮልና ጥቃት
 በአላህ እጠበቃለሁ።» (መሰሊም፣ ኢብን
 ማጆና አሀመድ)

۳۲ - «اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ نُورٌ

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، وَلَكَ
 الْحَمْدُ أَنْتَ قَيِّمُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 وَمَنْ فِيهِنَّ، [وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ رَبُّ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ] [وَلَكَ
 الْحَمْدُ لَكَ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 وَمَنْ فِيهِنَّ] [وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ مَلِكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ] [وَلَكَ الْحَمْدُ]
 [أَنْتَ الْحَقُّ، وَوَعْدُكَ الْحَقُّ، وَقَوْلُكَ
 الْحَقُّ، وَلِقَاؤُكَ الْحَقُّ، وَالْجَنَّةُ حَقٌّ،
 وَالنَّارُ حَقٌّ، وَالنَّبِيُّونَ حَقٌّ، وَمُحَمَّدٌ
 ﷺ حَقٌّ، وَالسَّاعَةُ حَقٌّ] [اللَّهُمَّ لَكَ

أَسْلَمْتُ، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ،
 وَإِلَيْكَ أَنْبْتُ، وَبِكَ خَاصَمْتُ، وَإِلَيْكَ
 حَاكَمْتُ. فَاعْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا
 أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ [
 أَنْتَ الْمُقَدَّمُ، وَأَنْتَ الْمُؤَخَّرُ لَا إِلَهَ إِلَّا
 أَنْتَ] [أَنْتَ إِلَهِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ]

32. «አልሁም ለከል ሐምድ፣
 አንተ ኑሩሰሰማዊት ወል አርዲ ወመን
 ፈሂን፣ ወለከል ሐምድ አንተ ቀይሙ-
 ሰሰማዊት ወል አርዲ ወመን ፈሂን፣ ወለከል
 ሐምድ አንተ ረብሰሰማዊት ወል አርዲ
 ወመን ፈሂን፣ ወለከል ሐምድ ለከሙ-
 ልከሰሰማዊት ወል አርዲ ወለከል ሐምድ
 አንተል ሐቅ፣ ወወዕድከል ሐቅ፣ ወቀው-
 ሱከል ሐቅ፣ ወሊቃሉከል ሐቅ፣ ወልጆ-
 ንነቱ ሐቅ፣ ወንፍሩ ሐቅ፣ ወንክሊዩነ
 ሐቅ፣ ወሙሐመዱን ሐቅ፣ ወሰሳዐቱ
 ሐቅ፣ አልሁም ለከ አሰለም፣ ወወለ

ይከ ተወክላቱ፣ ወቢከ ለመን፣ ወሊላይከ
 አነብ፣ ወቢከ ኻለም፣ ወሊላይከ ሐከም፣
 ፈግፈር ሊማ ቀይም፣ ወማ አኸኸር፣
 ወማ አሰረር፣ ወማ አዕለንቱ አንተል
 ሙቀዲሙ፣ ወአንተል ሙአኸሩ፣ ገሊላሃ
 ኢልላ አንተ፣ አንተ ኢላሂ ገሊላሃ ኢልላ
 አንተ።»

«አላህ ሆይ! ለአንተ ምስጋና ተገቢነው።
 የሰማያትና የምድር፣ በውስጣቸው ያሉ
 ነገሮችም ብርሃን አንተ ነህ። ምስጋና
 ተገቢ የሚሆነው ለአንተ ነው። ሰማያት
 ንና ምድርን፣ በውስጣቸው ያሉ ፍጡራን
 ንም ያቆምክ አንተ ነህ። ምስጋና ለአንተ
 ነው። የሰማያትና የምድር፣ እንዲሁም
 በመካከላቸው ያሉ ነገሮች አምላክ ነህ።
 ምስጋና ተገቢነቱ ለአንተ ነው። የሰማያ
 ትና የምድር በውስጣቸው ያሉ ነገሮችም
 ንግሥና የአንተ ብቻ ነው። ምስጋና
 ተገቢነቱ ለአንተ ብቻ ነው። የሰማያትና
 የምድር ንግስና የአንተ ነው። ምስጋና
 ተገቢነቱ ለአንተ ብቻ ነው። አንተ
 እውነት ነህ። ቃል ኪዳንም እውነት
 ነው። ንግግርህ እውነት ነው። አንተን
 የመገናኘት ነገር እውነት ነው። ጀንት
 እውነት ነው። እሳትም እውነት ነው።

ነብያት እውነት ናቸው። ሙሐመድ እውነት ነው። ምዕላት እውነት ነው። አላህ ሆይ! እኔነቴን ለአንተ አስረከብኩ። በአንተ ተመካሁ። በአንተ አመንኩ። ወደ አንተም ተመለስኩ። በአንተ ተከራክርኩ። ወዳንተ ተፋረድኩ። ከአሁን በፊት ያስቀደምኩትን፣ ወደፊትም የምፈፀመውን፣ በስውረም በግልፅም የፈፀምኩትን ወንጀል ሁሉ ማርልኝ። የምታስቀድምም የምታዘገይም አንተ ነህ። ከአንተ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። አንተ አምላኬ ነህ። ከአንተ ውጭ ሌላ አምላክ የለም።» (ቡ-ኻሪ)

17. ረኩዕ ሳይ የሚደረግ ዳዓ

۳۳ - «سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ»

33. «ሱቡካኑ ከገቢደል ወቢያ»
 «ታላቅ የሆነው ጌታ (ከጉድለቶች) ሁሉ የጠራ ነው።»- ሦስት ጊዜ።
 (አህለሱነንና አህመድ)

۳۴ - «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي»

34. «ሱቡካኑ ከገቢያም ረገብና ወቢሐምላክ! አልሁምም ሊገፈርሊ።»
 «ጌታችን አላህ ሆይ! ጥራት ይገባህ። ምስጋና ለአንተ ተገቢ ነው። አላህ ሆይ! ምህረትህን ለግሠኝ።» (ቡ-ኻሪ)

۳۵ - «سُبْحُوحٌ، قُدُّوسٌ، رَبُّ الْمَلَائِكَةِ

وَالرُّوحِ»

35. «ሱቡኩሱን ቁድዱሱን! ረብቡል መላኪክቲ ወርፍህ»
 «ብፁእና ቅዱስ (አምላክ)። የመላእክታንና የመንፈሱ ጌታ።» (ሙ-ስሊም)

۳۶ - «اللَّهُمَّ لَكَ رَكَعْتُ، وَبِكَ

أَمَنْتُ، وَلَكَ أَسَلَمْتُ خَشَعَ لَكَ

سَمْعِي، وَبَصْرِي، وَمُخِّي، وَعَظْمِي،

وَعَصْبِي، وَمَا اسْتَقَلَّ بِهِ قَدَمِي»

36. «አልሁምም ለከ ረከዕቱ! ወቢክ አመንቱ! ወለክ አሰለምቱ! ኸሽዕ ለከ ሰምዲ!»

ወበሰረ፣ ወሙኸኺ፣ ወአገሚ፣ ወዐሰቢ፣
ወመሰተቀልላ ቢሂ ቀደሚ »

«አላህ ሆይ! ለአንተ ሩኩዕ አደረግኩ።
በአንተ አመንኩ። ለአንተ እኔንቴን አስረ
ከብኩ። ጆሮዬም፣ ዓይኔም፣ ቅልጥሜም
፣ አጥንቴም፣ ጅማቴም፣ እግሮቼ የተሽ
ከሙት ሁሉም ለአንት አገብደዱ።»
(ሙሰሊም)

«سُبْحَانَ ذِي الْجَبَرُوتِ،

وَالْمَلَكُوتِ، وَالْكِبْرِيَاءِ، وَالْعِظَمَةِ»

37. «ሱብሐን ዚል ጆበሩት፣ ወል
መሰከት፣ ወል ኪብሪያእ፣ ወል ዐዘመህ።»
«ጥራት ይገባህ። የክብርና የንግሥና፣
የኩራትና የልቅና ባለቤት ነህ።»
(አቡዳውድ፣ ነሳእይና አህመድ)

18. ከሩኩዕ ሲነሱ

«سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ» - 38

38. «ሰሚዐልላሁ ሲመን ሐሚደህ»

«አላህ የሚያመሰግነውን ይሰማል።»
(ቡኸሪ)

«رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، حَمْدًا كَثِيرًا

طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ»

39 «ረብበና ወሰከል ሐምድ፣ ሐምደን
ከሂረን ጠይበን ሙባረከን ፊይህ»

«ጌታችን ሆይ! ምስጋና ይገባህ። ብዙ፣
መልካምና የተባረከ ምስጋና።» (ቡኸሪ)

«مِلءَ السَّمَوَاتِ وَمِلءَ الْأَرْضِ

وَمَا بَيْنَهُمَا، وَمِلءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ

بَعْدُ. أَهْلَ النَّاءِ وَالْمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ

الْعَبْدُ، وَكُلُّنَا لَكَ عَبْدٌ. اللَّهُمَّ لَا مَنَاعَ

لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِي لِمَا مَنَعْتَ،

وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ»

40. «ሚልዐሰሰጥዮቲ ወሚልላል ለርዲ ጭጭነሁን፤ ወሚልላ ግሺአተ ሚን ሸይሊን በዕዳ፤ ለህላ ሰናሊ ወል መድዲ፤ ለሐቅቁ ማቃለል ዐብዱ፤ ወኩልሱና ለካ ዐብዱን፤ ስልላሁም ላግኔዐ ሊማ ለዕጠይተ፤ ወላ መ-ዕጠ ሊማ መነዕተ፤ ወላ የጌራ ዙል ጆድዲ ሚንክል ጆድዱ።»

« (አላህ ሆይ!) ሰማያትንና ምድርን፥ እንዲሁም በመካከላቸው ያለውን፥ ከነገ ሮች የፈለግከውንም የሚሞላ (ምስጋና ይገባህ)። የውዳሴና ክብር ባለቤት የሆንከው (አምላክ) ሆይ! ባሪያህ - ሁላችንም የአንተ ባሪያ ነን- ካላህ ሁሉ በላጩ ተከታዩ ነው። አላህ ሆይ! አንተ የሰጠህ ውን የሚነፍገው! የነፈግከውን የሚሰጠው የለም። ከአንተ ዘንድ የክብር ባለቤት ክብሩ ቅንጣት አይፈይደውም።» (መ-ሰሊም)

19. ሱጁድ ላይ የሚደረገ ዱዓ

«سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى» - ٤١

41. «ሱብሐኪ ረብሊዩል ሐዕላ»

«ልዑል የሆነው አላህ ጥራት ይገባው።»- ሦስት ጊዜ። (አህሊሱንና ለሀመድ)

٤٢ - «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي»

42. «ሱብሐኪ ከስልላሁም ረብሊና ወሊ ሐምዲክ አልጋሁም ሊገፈርሊ»

«ጌታችን አላህ ሆይ! ጥራት ይገባህ። ምስጋናም። አላህ ሆይ! ምህረትን ለግሰኝ።» (ቡ-ኸሪና መ-ሰሊም)

43. «ሱብሐሱን ቁድዱስ፤ ረብሐል መላሊከቲ ወርፋህ።»

«ብፁእና ቅዱስ አምላክ። የመላእክታችን የመንፈሱ ጌታ።» (መ-ሰሊም)

٤٤ - «اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ وَبِكَ آمَنْتُ،

وَلَكَ أَسْلَمْتُ، سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ،

وَصَوْرَتُهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ، تَبَارَكَ

اللهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ

44. «አልጊሁምም ለከ ሰጅድቱ ወቢክ አመንቲ፣ ወለከ አሰለምቲ፣ ሰጅድ ወጅሂ ሊልለዚ ኸለቀሁ፣ ወሰውወረሁ፣ ወሸቅቀ ሰምዐሁ ወበሰረሁ ተባረከልጧሁምም አህሰኑል ኸሊቂን»

«አላህ ሆይ! ለአንተ ሱጁድ አደረ ግኩ። በአንተ አመንኩ። እኔነቴን ለአንተ አስረከብኩ። ፊቴ ለዚያ ለፈጠረውና ለቀረው፣ መስሚያ ጆሮና መመልከቻ ዓይን ላበጀለት አምላክ ሰገድ። አላህ የተቀደሰ ነው። ወደር የለሽ ፈጣሪም ነው። » (ሙ-ሰሊም)

45. «ሰብሐኪ ዚል ጆበናውት፣ ወል መለኩውት፣ ወልኪብሪያኦ፣ ወል ዐዘመሁ።»
«ጥራት ይገባህ! የክብርና የንግሥና! የኩራትና የልቅና ባለቤት ነህ።»
(አቡ-ዳውድ፣ አህመድና ነሳእይ)

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ، دِقَّةً

وَجَلَّةً، وَأَوَّلَهُ وَآخِرَهُ وَعَلَائِيَّتَهُ وَسِرَّهُ»

46. «አልጊሁምም ኢግደር ሲዘንቢ ኩልላሁ፣ ዲቅቀሁ ወጂልላሁ፣ ወአውወላሁ፣

ወአገረሁ፣ ወዐገንገሁ ወሲርረሁ»

«አላህ ሆይ! ወንጅሌን ሁሉ ማርልኝ፣ ትንሹንም ትልቁንም! የመጀመሪያውንም የመጨረሻውንም! በግል ፅም + በስውርም የተፈፀመውንም።» (ሙ-ሰሊም)

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ

سَخَطِكَ، وَبِمَعْفَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ

وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لَا أَحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ

أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَيَّ نَفْسِكَ»

47. «አልጊሁም ኢን፣ አዑዙ ቢሪዳክ ሚን ሰሽጢክ፣ ወቢ መዐፋቲክ ሚን ዑቁባቲክ፣ ወአዑዙ ቢክ ሚንክ፣ ላሉህሲ ሠናላን ዐለይክ አንተ ከማ አሥነይት ዐገ ነፍሲክ።»

«አላህ ሆይ! በውዴታህ ከቁጣህ + በይቅር ባይነትህ ከቅጣትህ እጠበቃለሁ። ከአንተ በአንተ እጠበቃለሁ። አንተ ራስህን ያወደስከውን ያክል ላወድስህ አይሆን ልኝም።» (ሙ-ሰሊም)

**20. በሱጁዶች መካካል
የሚደረግ ዱዓ**

« رَبِّ اغْفِرْ لِي رَبِّ اغْفِرْ لِي » - ፩፮

48. «ረብሲ ኢግፊር ሲ፣ ረብሲ ኢግፊር ሲ»
«አላህ ሆይ! ምህረትህን ለግሠኝ። አላህ ሆይ! ምህረትህን ለግሠኝ።» (አቡዳውድ)

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي،

وَاجْبُرْنِي، وَعَافِنِي، وَارْزُقْنِي، وَارْزُقْنِي»

49. «አልላሁምመ ኢግፊር ሲ፣ ወርሐምኒ፣ ወሀዲኒ፣ ወጅቡርኒ፣ ወወፊኒ፣ ወርዙቅኒ፣ ወርፊዕኒ»

«አላህ ሆይ! ምህረትህን ለግሠኝ። እዘን ልኝ፣ ምራኝ፣ ጠግነኝ፣ ጤንነትን ለግሠኝ፣ ሲሳይን ለግሠኝ፣ ከፍ አድርገኝም።» (አስሐብሱን- ከነሳይ ውጭ)

**21. በሱጁዶ ቲሳዋህ ወቅት (ሱጁዶ
የሚያስፈልገው የቀርአን ስንቀፅ ሲነበብ)
የሚደረግ ዱዓ**

50. «سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ،

وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ بِحَوْلِهِ وَقُوَّتِهِ،

﴿فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ﴾

50. «ሰጆ ወጅሂዮ ሊልብኪ ሽለቀሁ፣ ወሽቅቶ ሰምዐሁ ወበሰረሁ ቢሐውሊሂ ወቀውወተሂ፣ ፈተባረከልላሁ አሕሰኑል ሻኪቲን»

«ፊቱ ለዚያ በጋይሉና በብልሃቱ ለፈጠረው ጆርውንና ዓይኑን ላበጀለትም (አምላክ) ሰገደ። አፈጣጠሩን ያሳመረ የሆነው አላህ ረድኤተ ብዙ ነው።» (ቲርሙዝዶ)

51. «اللَّهُمَّ اكْتُبْ لِي بِهَا عِنْدَكَ

أَجْرًا، وَضَعْ عَنِّي بِهَا وَزْرًا، وَاجْعَلْهَا

لِي عِنْدَكَ ذُخْرًا، وَتَقَبَّلْهَا مِنِّي كَمَا

تَقَبَّلْتَهَا مِنْ عَبْدِكَ دَاوُدَ»

51. «አልጋሁምም አከቱብ ሲ ቢህ ዓንደክ ለጅራ፣ ወደዕ ዐኒ ቢሃ ዋከራ፣ ወደዐልሃ ሲ ዓንደክ ዙኸራ፣ ወተቀበልሃ ሚኒ ከግ ተቀበልተሃ ሚን ዐብዲክ ዳውድ።»
 «አላህ ሆይ! በርሷ ከአንተ ዘንድ ምንዳን ጻፍልኝ። ወንጀሌን በርሷ (ሰብብ) አራግፍልኝ። ከአንተ ዘንድ ድልብ አድርገልኝም። ከባሪያህ ከዳውድ እንደተ ቀበልካት ከኔም ተቀ በለኝ።» (ቴርሙዝይ)

22. ተሸሁድ

٥٢ «التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ، وَالصَّلَوَاتُ،
 وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ
 وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا
 وَعَلَىٰ عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ. أَشْهَدُ أَنْ
 لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ
 وَرَسُولُهُ».

52. «አትተሂያቱ ሊልላሂ፣ ወስሰላዋቱ፣ ወጥጠይባቱ፣ አስሰላሙ ዐለይክ ለይዩሃንነቢዩ ወራህመቱልላሂ ወበረካቱሁ፣ አስሰላሙ ዐለይና ወዐላ ዒባዲልላሂ አስሷሊሂን፣ አሸሃዱ አን ላ ሊላሃ ሊልላላህ ወአሸሃዱ አንን ሙሃመደን ዐብዱሁ ወረሱሱሁ»
 «ከብር ሁሉ ሰአላህ ነው። ሰላቶችና መልካም ተግባራትም ሰአላህ ናቸው። አንተ ነብይ ሆይ! ሰላም በአንተ ላይ ይውረድ። የአላህ እዝነትና ወደታም ይሰፈንብህ። በእኛና በአላህ ቅን ባሪያም ችም ላይ ሰላም ይሰፈን። ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ እንደሌለ እመሰክራለሁ። ሙሐመድ ባሪያውና መልዕክተኛው መሆናቸውን እናዘዛለሁ።» (ቡኻሪና ሙስሊም)

23. ከተሸሁድ በኋላ በነብዩ (ሶ.ዐ.ወ) ላይ ሰለዋት ማውረድ

٥٣ - «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ

وَعَلَىٰ آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ،
 اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ آلِ مُحَمَّدٍ
 كَمَا بَارَكْتَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَعَلَىٰ آلِ
 إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ»

«አልላሁም ሰሊ 91 ሙሐመዲን ወ91 9ሊ
 ሙሐመዲን፣ ከማ ሰለይታ 91 ኢብራሂም ወ91 ሰሊ
 ኢብራሂም፣ ኢንክ ሆሚዲም ሙጂድ፣ አልላሁም
 ባሪክ 91 ሙሐመዲን ወ91 ሰሊ ሙሐመዲን፣ ከማ
 ባሪክታ 91 ኢብራሂም ወ91 ሰሊ ኢብራሂም ኢንክ
 ሆሚዲም ሙጂድ»

«አላህ ሆይ! በሙሐመድና በቤተሰቦቻቸው ላይ እዝነትህን አስፍን፤ በኢብራሂምና በቤተሰቦቻቸው ላይ እዝነትህን እንዳሰፈንክ ሁሉ። አንተ ምስጉንና የተላቅክ ነህ። አላህ ሆይ! በሙሐመድና በቤተሰቦቻቸው ላይ ረድኤትህን አስፍን፤ በኢብራሂምና በቤተሰቦቻቸው ላይ ረድኤትህን እንዳሰፈንክ ሁሉ። አንተ ምስጉንና የተላቅክ ነህ።» (ቡ-ኻሪ)

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ
 أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَىٰ آلِ

إِبْرَاهِيمَ. وَبَارِكْ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ
 أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَىٰ آلِ
 إِبْرَاهِيمَ. إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ»

54 «አልላሁም ሰሊ 91 ሙሐመዲን ወ91 አዝዋጂሂ ወዙርሪየቲሂ፣ ከማ ሰለለይታ 91 ሰሊ ኢብራሂም ወባሪክ 91 ሙሐምመዲን ወ91 አዝዋጂሂ ወዘርሪየቲሂ ከማ ባሪሪክተ 91 ሰሊ ኢብራሂም ኢንክ ሆሚዲን ሙጂድ»

«አላህ ሆይ! በሙሐመድ፣ በባልተቤቶቻቸውና በልጆቻቸው ላይ እዝነትህን አስፍን፤ በኢብራሂም ላይ እንዳሰፈንክ ሁሉ። በሙሐመድ፣ በባልተቤቶቻቸውና በልጆቻቸው ላይ ረድኤትህን አስፍን፤ በኢብራሂም ላይ ረድኤትህን እንዳሰፈንክ ሁሉ። አንተ ምስጉንና የተላቅክ ነህ።»

24. ከመጨረሻው ተሸታፊ በጎሳ ሶሳት ከመጠናቀቅ በፊት የሚደረግ ዳዓ

المَائِمُ وَالْمَغْرَمُ

٥٥ - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ

القَبْرِ، وَمِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ فِتْنَةِ

الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ

الدَّجَالِ»

55. «አልላሁምመ ኢንኒ አኩዙቢከ ሚን አዛቢልቀብር ወሚን አዛቢ ጆሀንነመ ወሚን ፊትነቲል መሆዋ ወልመማት ወሚን ሸርር ፊትነቲል መሲህ አል አድደጅጃል።»

«አላህ ሆይ! ከቀብር ቅጣትም + በሀይወትም ሆነ ከሞት በኋላ ከሚከሰት ፈተና ም + እንዲሁም ከአታላዩ መሲሐደጃል ፈተና በአንተ እጠበቃለሁ።» (ቡኻሪ)

٥٦ - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ

القَبْرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ

الدَّجَالِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا

وَالْمَمَاتِ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ

56. «አልላሁምመ ኢንኒ አኩዙ ቢከ ሚን አዛቢልቀብር ወአኩዙቢከ ሚን ፊትነቲል መሲህ አድደጅጃል ወአኩዙ ቢከ ሚን ፊትነቲል መሆዋ ወልመማት አልላሁምመ ኢንኒ አኩዙ ቢከ ሚነል መአሰሚ ወልመግረም»

«አላህ ሆይ ! ከቀብር ቅጣት + ከገሃነም ቅጣትም + በሀይወትም ሆነ ከሞት በኋላ ከሚከሰት ፈተና + እንዲሁም ከአታላዩ መሲሐደጃል በአንተ እጠበቃለሁ። አላህ ሆይ! ከወንጀልና በመጭው ዓለም ዕዳ ከፋይ ከመሆን በአንተ እጠበቃለሁ።» (ቡኻሪ)

٥٧ - «اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا

كَثِيرًا، وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ،

فَاغْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي

إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

57. «አልገሁምም ኢንኒ ዘለምቱ ነፍሲ ዙልመን ከሲራ፣ ወላ የግፊትዝተነብ ኢልላ ለንተ፣ ፈግፊር ሊ መግፊረተን ሚን ኢንዲክ ወርሃምኒ ኢንነክ ለንተል ገፋፋ አርረሂም»
«አላህ ሆይ! እኔ ነፍሴን በርካታ በደል በድያለሁ። ሐጢአትን ከአንተ ውጭ የሚ ምር የለም። ከአንተ የሆነን ምህረት ለግ ሰኝ። እዘንልኝ። አንተ መሐሪና ለዛኝ ነህና።»
(ቡኻሪና ሙስሊም)

58. «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ، وَمَا أَسْرَفْتُ، وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي. أَنْتَ الْمُقَدِّمُ، وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ»

58. «አልገሁምም ኢግፊርሊ ማቀድደምቱ ወማ አኸከርቱ ወማ አሰረርቱ ወማ አላለንቱ ወማ አሰረፍቱ ወማ ለንተ አእለሙ ቢሂ ሚንኒ ለንተል ሙቀድዲሙ ወላንተል ሙአኸኺሩ ላሊህ ኢልላ ለንተ»

«አላህ ሆይ! ከአሁን በፊት የፈፀምኩ ትን፣ ወደፊትም የምፈፅመውን፣ በግልፅ የፈፀምኩትን፣ በሥውርም የፈፀምኩትን (ወንጀል ሁሉ) ማርልኝ። ስህተቴንም፣ ለንተ የምታውቀውን ጥፋቴንም ይቅር በለኝ። የምታስቀድመውም የምታዘገይም ለንተ ነህ። ከአንተ ውጭ ሌላ አምላክ የለም።» (ሙስሊም)

59. «اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ، وَشُكْرِكَ، وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ»

59. «አልገሁምም አኢንኒ ላላ ዚከሪክ ወሹከሪክ ወሁስኒ ኢባደቲክ።»
«አላህ ሆይ! ለንተን ለማስታወስ፣ ለማመስገንና አምልኮህን ለማሳመር እርዳኝ።» (አቡዳውድ ናሳእይ)

60. «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ، وَالْبُخْلِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ، وَالْجُبْنِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ أَرُدَّ إِلَى أَرْدَلِ الْعُمُرِ، وَأَعُوذُ

خَيْرًا لِي وَتَوَفَّنِي إِذَا عَلِمْتَ الْوَفَاةَ خَيْرًا
 لِي، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَشِيئَكَ فِي الْغَيْبِ
 وَالشَّهَادَةِ، وَأَسْأَلُكَ كَلِمَةَ الْحَقِّ فِي
 الرِّضَا وَالغَضَبِ، وَأَسْأَلُكَ الْقَضَدَ فِي
 الْغِنَى وَالْفَقْرِ، وَأَسْأَلُكَ نَعِيمًا لَا يَنْفَدُ،
 وَأَسْأَلُكَ قُرَّةَ عَيْنٍ لَا تَنْقَطِعُ، وَأَسْأَلُكَ
 الرِّضَا بَعْدَ الْقَضَاءِ، وَأَسْأَلُكَ بَرْدَ الْعَيْشِ
 بَعْدَ الْمَوْتِ، وَأَسْأَلُكَ لَذَّةَ النَّظَرِ إِلَى
 وَجْهِكَ وَالشَّوْقَ إِلَى لِقَائِكَ فِي غَيْرِ
 ضَرَاءٍ مُضِرَّةٍ وَلَا فِتْنَةٍ مُضِلَّةٍ، اللَّهُمَّ زَيِّنَا
 بِزِينَةِ الْإِيمَانِ وَاجْعَلْنَا هُدَاةً مُهْتَدِينَ

بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدُّنْيَا وَعَذَابِ الْقَبْرِ»

60. «አልገሁምመ ኢንኒ አሉተ ቢከ
 ሚንል ቡኸሊ ወአሉተቢከ ሚን ኣን ኡረድድ
 ኢላ አርዘሊል ዑመሪ ወአሉተቢከ ሚን
 ፈተንተድዱንዖ ወዐዛቢል ቀብር»
 «አላህ ሆይ! ከስስት በአንተ አጠበቃለሁ።
 ከፍርሃት በአንተ አጠበቃለሁ። በዕድሜ
 በጣም ገፍቶ ከመጃጃት በአንተ አጠበቃ
 ለሁ። ከዚህች ዓለም ፈተናና ከቀብር
 ውስጥ ቅጣት በአንተ አጠበቃለሁ።»
 (ቡኸሪ)

61 - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَأَعُوذُ
 بِكَ مِنَ النَّارِ»

61. «አልገሁምመ ኢንኒ አስአሉክል
 ደንነተ ወአሉተቢከ ሚን ኣንፍር»
 «አላህ ሆይ! ደንነትን አጠይቅሃለሁ።
 ከአላትም በአንተ አጠበቃለሁ።» (አቡዳወድ)

62 - «اللَّهُمَّ بَعِّلِمِكَ الْغَيْبَ وَقَدَّرْتَكَ
 عَلَيَّ الْخَلْقِ أَحْيِي مَا عَلِمْتَ الْحَيَاةَ

62. «አልሁምመ ቢዲላሚክል ገይብ ወቁድረቲክ አለል ሽልቂ አህይኒ ማዕሊምተል ሃያተ ሽይረን ሲ ወተወፍፈኒ ኢሃ ዐሊምተል ወፋተ ሽይረን ሲ አልሁምመ ኢንኒ አስአሉክ ሽሽየተክ ፊል ገይቢ ወሽሽሃደቲ ወአስአሉክ ከሊመተል ሐቅ ፊ አርረዳ ወልገደቢ ወአስአሉክ አልቀሰደ ፊል ጊና ወልፈቅር ወአስአሉክ ነጻመን ላ የንፈድ ወአስአሉክ ቁርረተ አይኒን ላ ተንቀጢአ ወአስአሉክ አርረዳ ባአደል ቀዳሕ ወአስአሉክ በርደል ዐይሺ በዕደል መውቲ ወአስአሉክ ለገዘተን ነዘሪ ኢላ ወጅሂክ ወሽሽውቀ ኢላ ሊቃኢክ ፊ ገይሪ ደርራክ ሙዲርረቲን ወላ ፊትነቲን ሙዲልሰቲን፤ አልሁምመ ዘይንና ቢዚነቲል ኢማን ወጀአልና ሁዳተን ሙህተዲን»

«አላህ ሆይ! በሩቅ ሚስጥር እውቀትህና በፍጡራን ላይ ባለህ ችሎት እማፀንሃ ለሁ:: ህይወት ለኔ መልካም መሆኑን ካወቅክ በህይወት አቆየኝ:: ሞት ለኔ መልካም እንደሆነ ካወቅክ ደግሞ ለሀልፈት አብቃኝ:: አላህ ሆይ! በግልፅም በሥውርም አንተን እንድፈራ ታስቸለኝ ዘንድ እለምንሃለሁ:: በእርካታም ሆነ በቁጣ ሰዓት እውነትን መናገርን እንድ ታስቸለኝ እጠይቅሃለሁ:: ሐብት ኖሮኝም ሆነ ድሃ

በምሆንበት ወቅት ገንዘብን በሥርዓት የመጠቀም ችሎታን ትለግለኝ ዘንድ እማፀንሃለሁ:: የማይነጥፍ ፀጋን እጠይቅሃለሁ:: የማይቋረጥ የዓይን ማረፊያን እለምንሃለሁ:: አንዳች ነገር ከደረሰብኝ በኋላ በፀጋ መቀበልን እማፀን ሃለሁ:: ከሞት በኋላ የተመቻቸ ኑሮን እለምንሃለሁ:: ፊትህን በማየት የሚገኝን እርካታ ከባድ ጉዳት ወይም ለጥመት የሚያበቃ ፈተና ሳይደርስብኝ አንተን ለመገናኘት መጓጓትን እጠይቅሃለሁ:: አላህ ሆይ! በኢማን ጌጥ አስውብን:: የተቀኑና ሌሎችም መቀናት ምክንያት የሚሆኑ ሰዎች አድርገን::» (ነሳይ እና አህመድ)

٦٣ - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ بِأَنَّكَ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ، أَنْ تَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ»

63. «አልሁምመ ኢንኒ አስአሉክ ሆ አልሁ ቢአንነክል ሞሂዱል አህዱ አስሰመዱ አልሰዚ

ለም የሊድ ወለም የሊድ ወለም የኩን ለሁ ኩፍወን አሐዱን አንተግፈርሊ ዙትቢ ኢንክ አንተል ገፋሩ አልረሂም»

«አላህ ሆይ! አንተ አንድና ብቸኛ (አምላክ) ነህ። ለሌሎች መመኪያና መጠጊያ ነህ። ያልወለድክ ያልተወለድክም አምላክ ነህ። ብጤ የለህም። ሐጢአቴን ይቅር እንድትሰኝ እለምንሃለሁ። አንተ መሐሪ አዛኝ ነህና።» (ነሳእይና አህመድ)

٦٤ - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّ لَكَ

الْحَمْدَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، الْمَنَّانُ، يَا بَدِيعَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ»

64. «አልሊሁምመ ኢንክ አስአሉክ ቢአንን ለከል ሐምዱ ላኢላህ ኢልላ አንተ ወሕደክ ላሾሪክ ለከ፣ አል መንናኑ፣ ያበዲዐስሰማዋቲ ወል አርዲ ያዘል ጀላሊ ወል ኢክራም፣

ያሐይዩያቀይዩም ኢንክ አስአሉክል ጀንነተ ወአውዙ ቢክ ሚነንናር»

«አላህ ሆይ! ምስጋና ለአንተ ተገቢ ነው። ከአንተ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። አንድ ነህ። አጋር የለህም። ለጋስ ነህ። የሰማያትና የምድር ፈጣሪ የሆንከው አምላክ ሆይ! የልቅናና የልግስና ባለቤት የሆንከው አምላክ ሆይ! ህያውና በራስህ የተብቃቃህ የሆንከው አምላክ ሆይ! ጀንነትን እጠይቅሃለሁ። ከእሳት በአንተ እጠበቃለሁ።» (አህላ ሱነን)

٦٥ - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنِّي أَشْهَدُ

أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ»

65. «አልሊሁምመ ኢንክ አስአሉክ ቢአንን አሾሐዱ አንክ አንተልሊሁ ላኢላህ ኢልላ አንተ አል-አሐዱ አስበመዱ አልለዚ ለም የሊድ ወለም ዩውሊድ ወለም የኩን ለሁ ኩፋወን አህድ»

«አላህ ሆይ! መልካምን ሁሉ እማፀን ሃለሁ። ከአንተ ውጭ ሌላ አምላክ እንደ ሌላ እመሰክራለሁ። አንድ ነህ። መመኪያና መጠጊያ ነህ። አልወለድክም። አልተወለድክም። ብጤም የለህም።» (እቡዳ ውድ፣ ቲርሚዝይ፣ ኢብን ማጀህና አህመድ)

25. ሶላት ከተጠናቀቀ በኋላ የሚደረግ ዚክር

66. «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ (ثَلَاثًا) اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ، وَمِنْكَ السَّلَامُ، تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ»

66. «አስተግፍራልላህ አልጋሁምም አንተሰሰላም፣ ወሚንከሰሰላም፣ ተባረክተ ያዘልጃላሊ ወል ኢክራም»
 «አላህን ምህረትን እጠይቀዋለሁ።»- ሦስት ጊዜ።
 «አላህ ሆይ! አንተ ሰላም ነህ። ሰላም የሚመነጨው ከአንተ ነው።»

የልዕልናና የልግስና ባለቤት የሆንከው አምላክ ሆይ! ረድኤተ ብዙ ነህ።» (ሙስሊም)

67. «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيٍّ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ»

67. «ላኢላሃ ኢልላህህ ወሕደሁ ላሽሪከ ለሁ፣ ለሁል መልኩ ወለሁል ሐምዱ ወሁወ ዐላ ኩልሊ ሸይኢን ቀዲር፣ አልጋሁምም ላማኒዐ ሊማ አዕጦይተ፣ ወላ መዕጦሊ ሊማ መናዕተ፣ ወላ የንፈዑ ዙል ጀድዲ ሚንክል ጀድዲ»
 «ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። አንድ ነው። አጋር የለውም። ንግሥና ለርሱ ብቻ ነው። ምስጋናም ተገቢነቱ ለርሱ ነው። እርሱ በሁሉም ነገር ላይ ቻይ ነው። አላህ ሆይ! አንተ የለንሰከውን ሰው»

ከልካይ የለውም። የገፈግከውን ደግሞ ሊሰጠው የሚችል የለም። የክብር ባለቤት ከእንተ ዘንድ ክብሩ ቅንጣት አይፈይደውም።» (ቡኻሪ)

٦٨ - «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ، لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ»

68. «ላኢላላ ኢልላላህ ወሐደሁ ላሸሪከ ለሁ፣ ለሁልሙልኩ ወለሁል ሐምዱ፣ ወሁው ዐላ ኩልሊ ሸይኢን ተዲይር፣ ላሐውላ ወላቆወተ ኢልላ ቢልላህ፣ ላኢላህ ኢልላላህ፣ ወላ ነዕቡዱ ኢልላ ኢይያህ፣ ለሁንጎዕመቱ ወለሁል ፈድሱወላሁሰናኩል ሁሰን፣ ላኢላላ

ኢልላላህ ሙሽሊሊይን ለሁድዲይን ወለው ከሪሃል ካፈሩውን»

«ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። አንድ ነው። አጋር የለውም። ንግሥና ለርሱ ብቻ ነው። ምስጋናም ተገቢነቱ ለርሱ ብቻ ነው። እርሱ በሁሉም ነገር ላይ ቻይ ነው። ብልሃትም ኃይልም የለም- በአላህ ቢሆን እንጅ። ከርሱ ውጭ ሌላን (ኃይል) አናመልክም። ፀጋዎች ሁሉ የርሱ ናቸው። መልካም ውዳሴ የሚገባውም እርሱ ነው። ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። ለርሱ ሃይማኖት ፍፁም ቅኖችና ታማኞች ሆን። ካህድያን ባይወዱም እንኳ።» (ሙስሊም)

٦٩ - «سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ (ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ) لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»

69. «ሱብካነልላህ፣ ወልሐምዱ ሊልላህ፣ ወልላሁ አክበር፣ ላኢላላ ኢልላላህ ወሀደሁ

ገሸረክ ለሁ ለሁል ሙልኩ ወለሁል ሐምፋ ወሁወ ዐገ ኩልሊ ሸይሊን ቀዲይር»
 «ለአላህ ጥራት ይገባው። ምስጋና ለአላህ ነው። አላህ ከሁሉም የላቀ ነው። ሠላሣ ሰባት ጊዜ።

«ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። አንድ ነው። አጋር የለውም። ንግሥና ለርሱ ነው። ምስጋናም ተገቢነቱ ለርሱ ብቻ ነው። እርሱ በሁሉም ነገር ላይ ቻይ ነው።» (ሙስሊም)

۞ ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ - ۷.

* اللَّهُ الصَّكَمُ * لَمْ يَكِلِدْ وَلَمْ يُولَدْ * وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ *

70. «ቁል ሁወልጊሁ አሐድ፣ አልጊሁ-ሰሰመድ፣ ለምየሊድ ወለም ዩውሊድ፣ ወለም የኩን ለሁ ኩፋውን አሐድ።»
 «በል፡-አላህ አንድ ነው። አላህ የሁሉ መጠጊያ ነው። አልወለደም አልተወለደምም። ለርሱ አንድም ብጤ የለውም።»
 (አል-ሊቫን 1-4)

۞ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ * مِنْ

شَرِّ مَا خَلَقَ * وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ * وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ *
 وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿

«ቁል አዑዙ ቢረቢል ፈለቅ፣ ሚን ሸርሪ ማሽለቅ፣ ወሚንሸርሪ ጋሲቂን ኢዛ ወቀብ፣ ወሚን ሸርሪንጎፋጎቲ ፊል ዑቀድ፣ ወሚን ሸርሪ ሐሲዲን ኢዛ ሐሰድ።»

«በል፡- በተፍለቅላቂው ጉህ ጌታ እጠበቃለሁ። ከፈጠረው ፍጡር ሁሉ ክፋት፣ ከሌሊትም ክፋት፣ በጨለመ ጊዜ፣ በተቋጠሩ (ክሮች) ላይ ተፈጾች ከሆኑ (ደጋሚ) ሴቶችም ክፋት፣ ከምቀኛም ክፋት- በተመቀኘ ጊዜ(እጠበቃለሁ በል።)» (አል-ፈለቅ 1-5)

۞ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ * مَلِكِ النَّاسِ *

* إِلَهِ النَّاسِ * مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ * الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ * مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿

«ቁል አዑዙ ቢረብቢንናስ፣ መሊኪንናስ፣
 ኢላሂንናስ፣ ሚንሸርሪል ወሰዋሊል ሽንናስ፣
 አልለዚ ዩወሰዊሱ ፊ ሱዱሪንናስ፣
 ሚነልጂንነቲ ወንናስ»

«በል:- በሰዎች ፈጣሪ እጠበቃ
 ለሁ:: የሰዎች ሁሉ ንጉሥ በሆነው:: ብቅ
 እልም ባይ ከሆነው ጉትጓች (ሰይጣን)
 ክፋት፣ ከዚያ በሰዎች ልቦች ውስጥ
 የሚገተገተ ከሆነው፣ ከጋኔኖችም፣
 ከሰዎችም (ሰይጣናት እጠበቃለሁ::)»
 (አል-ናስ + 1-6)

ከየሰላቶች በኋላ አነኝህን ሁሉ
 ማለት:: (አቡ ዳውድና ነሳአይ)

﴿ - ٧١ - ۞ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ
 لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
 وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا
 بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا
 يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ

كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا
 وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿

71. «አልሀሁ ላሊህ ኢልላ ሁወል ሐይዩል
 ቀይዩም፣ ላተአቸዙሁ ሲነቱን ወላ ነውም፣
 ለሁ ማፊስሰማዋቲ ወማ ፊል አርድ፣
 መንዘልለዚ የሽፊዑ ዲንደሁ ኢልላ ቢኢዝኒሂ፣
 ያሰለሙ ማበይነ አይዲይሂም ወማ፣
 ሀሽልሁም ወላ ዩሒጡና ቢሽይኢን ሚን
 ዲልሚሂ ኢልላ ቢማሻአ፣ ወሲር
 ኩርሰዩሁሰሰማዋቲ ወል አርድ ወላ ዩአዱሁ
 ሒፍዙሁማ ወሁወል ዐልዩል ዐዚይም»

«አላህ ከእርሱ በቀር ሌላ አምላክ የለም::
 ሕያውና ራሱን ቻይ ነው:: ማንገላጀትም
 እንቅልፍም አትይዘውም:: በሰማያት
 ውስጥና በምድር ውስጥ ያለው ሁሉ
 የርሱ ብቻ ነው:: ያ እርሱ ዘንድ በፈቃዱ
 ቢሆን እንጅ የሚያማልድ ማን ነው?
 (ከፍጡሮች) በፈቃቸው ያለውንና ከኋላ
 ቸው ያለውን ሁሉ ያውቃል:: በሻውም
 ነገር እንጅ ከእውቀቱ በምንም ነገር እያካ
 ብቡም:: (አያውቁም):: መንበሩ ሰማያት
 ንና ምድርን ሰፋ:: ጥበቃቸውውም::
 እርሱም ከሁሉ በላይ ታላቅ ነው::»
 (አል-ብቀራህ + 255)

ሶላቶችን ካጠናቀቁ በኋላ ወዲያ ውኑ ይህንን ማለት። (ሃሳይ)

٧٢ - «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُخَيِّبُ وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»

72. «ላኢላህ ኢልላላህ ወሕደሁ ላሽሪክ ለሁ፣ ለሁል ሙልኩ ወሰሁል ሐምዱ ዩሕይ ወዩሚይቱ ወሁወ ዐላ ኩልሊ ሸይኢን ቀዲይር»

«ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። አንድ ነው። አጋር የለውም። ንግስና የርሱ ብቻ ነው። ምስጋና ተገቢነቱ ለርሱ ብቻ ነው። ሀያው ያደርጋል። ይገድላልም። እርሱ በሁሉም ነገር ላይ ቻይ ነው።»- ከመግሪብና ከሱብሒ ሶላቶች በኋላ አስር አስር ጊዜ። (ቲርሙዝይና አህመድ)

٧٣ - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا، وَرِزْقًا طَيِّبًا، وَعَمَلًا مُتَقَبَّلًا»

73. «አልላሁምመ ኢንኒ አስአሉኩ ዒልመን ናፊዐ፣ ወሪዝቀን ጠይበን፣ ወዐመለን ሙተቀብቢላ»

«አላህ ሆይ! ጠቃሚ እውቀትን፣ መልካም የሆነ ሲሳይን፣ ተቀባይነት ያለውንም ተግባር እጠይቅሃለሁ።» የፈጅርን ሶላት ካጠናቀቁ በኋላ። (ኢብን ማጅሀና ሌሎችም)

26. የ«ሶላተስ ኢስቲካራ» (የምርጫ ሶላት ዳዓ)

ጃቢር ኢብን ዓብደላህ እንዲህ ሲሉ አስተላልፈዋል፡-

የአላህ መልዕክተኛ (ሲ.ዐ.ወ) የቁርአን ምዕራፎችን እንደሚያስተምሩ ሩን ሁሉ በሁሉም ነገር በጉውን ለመምረጥ ፀሎት (ኢስቲካራ) እናደርግ ዘንድ ያስተምሩን ነበር። አንድ የሚያሳስበን ጉዳይ ሲገጥመን ከፈርድ (ገዴታ) ሶላቶች ውጪ የሆኑ ሁለት ረከዓዎችን እንድንሰገድና ተከታዩን ዱዓ እንድናደርግ አስተምረውናል፡-

واضرفني عنه واقدر لي الخير حيث
 كان ثم ارضني به

74. «አልጋሀምመ ኢንኒ አስተክሺኛክ ቢዓልሚክ፣ ወአስተቅዲኛክ ቢቁድረቲክ፣ ወአስአሉክ ሚንፈድሊክል ዐዚይም፣ ፈኢንክ ተቅዲኛ ወላ አቅዲኛ፣ ወተዕለሙ ወላ አዕለሙ፣ ወአንተ ዐልላሙል ጉዩውብ፣ አልጋሀምመ ኢንክንተ ተዕለሙ አንን ሐዘል አምር ሀኸይኛን ሊ ፊ ዲይኒ ወማዕሺ ወዐቂበተ አምሪ ፈቀዲርሁ ሊ ወዋስሲርሁ ሊ፣ ሱምመ ባሪክ ሊ ፈሂ፣ ወኢን ኩንተ ተዕለሙ አንን ሐዘል አምር ሽርኛን ሊ ፊ ዲይኒ ወመዕሺይ ወዐቂበተ አምሪ ፈሰሪፍሁ ዐንኒ ወሰሪፍኒ ዐንሁ፣ ወቅዲር ሊዋል ኸይረ ሐይሱ ካን ሱምመ አረዲይኒ ቢሂ»

«አላህ ሆይ! በእውቀትህ (በጉው 3 ነገር) እንድትመርጥልኝ እጠይቅሀለሁ። በችሎታህ እተማመናለሁ፣ (እናም በጉው 3 ነገር ምረጥልኝ።) ከታላቁ ትሩፋትህ እጠይቅሀለሁ። አንተ እንጅ እኔ ወሳኝ አይደለሁም። አንተ አዋቂ ነህ። እኔ ግን መሀይም ነኝ። አንተ ሩቅ ሚስጥርን አዋቂ ነህ። አላህ ሆይ! ይህ ጉዳይ

٧٤ - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ، وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ، فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلَا أَقْدِرُ، وَتَعْلَمُ، وَلَا أَعْلَمُ، وَأَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ، اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ - وَيُسَمِّي حَاجَتَهُ - خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي - أَوْ قَالَ : عَاجِلِهِ وَأَجَلِهِ - فَاقْدُرْهُ لِي وَيَسِّرْهُ لِي ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ، وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ شَرٌّ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي - أَوْ قَالَ : عَاجِلِهِ وَأَجَلِهِ - فَاصْرِفْهُ عَنِّي

(ጉዳዩን ይጥቀስ) ለሃይማኖቱ ለሀይወቱ
 ፥ እንዲሁም ለፍጻሜዬ መልካም ከሆነ
 ወስንልኝ። አቅልልኝም። ረድኤትህንም
 ሙላልኝ። ለሃይማኖቱ ለሀይወቱ ለፍ
 ጻሜዬም መልካም ካልሆነ ከኔ አስወ
 ግደው። እኔንም ከርሱ አርቀኝ። ምንም
 ይሁን ምን መልካምን ወስንልኝ። በወሰ
 ንክልኝ የምረካ አድረግኝም።» (ቡኻሪ)

በእርግጥ አንድን ጉዳይ አላህ እንዲ
 መርጥለት ያደረገ፥ ሙእሚኖችን ያማክረ
 ከዚያም በውሳኔው የፀናና ያላወላወለ
 አይቆጭም። አላህ እንዲህ ብሏል፡-

﴿وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ﴾

﴿فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾

«ወሻዋርሁም ፊልላምሪ ፈጻንን
 ያዘመተ ፈተወክል ዓለሏ»

«በነገሩ ሁሉ አማክራቸው። ቁርጥ
 ሐሳብ ባደረግክም ጊዜ በአላህ ላይ
 ተመካ።» (አል-ዲምራን ፥ 159)

27. የጣትና የማታ ዚክርቶ

الْحَمْدُ لِلَّهِ وَحْدَهُ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ

عَلَىٰ مَنْ لَا نَبِيَّ بَعْدَهُ

«አልሃምዱ ሊላሂ ዋህደሁ ወስሰላቱ ወስሰላሙ
 ዓላ መን ላ ነቢያ ባዕድ»

«ምስጋና ለአላህ ይገባው። አንድ ነው
 ። የአላህ ሰላትና ሰላም በነብያት መቋጫ
 በሆኑት (ነብይ) ላይ ይውረድ።»
 (አቡ-ዳውድ)

٧٥ - أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ

سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي

الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ

بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ

الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾¹

1. የአረብኛ አነጻጽን ገጽ 93 ላይ ይመልከቱ

75. «ከተረገመው ሰይጣን በአላህ እጠበቃለሁ። አላህ ከርሱ በቀር ሌላ አምላክ የለም። ሕያው፣ ራሱን ቻይ ነው። ማንገላጆትም እንቅልፍም አይዘውም። በሰማያት ውስጥ ያለውና በምድር ውስጥ ያለው ሁሉ የርሱ ብቻ ነው። ያ እርሱ ዘንድ በፈቃዱ ቢሆን እንጂ የሚያማልድ ማን ነው? (ክፍጡሮች) በፊታቸው ያለውንና በኋላቸው ያለውን ሁሉ ያውቃል። በሻውም ነገር እንጂ በእውቀቱ በምንም ነገር አያካብቡም፣ (አያውቁም)። መንበሩ ሰማያትንና ምድርን ሰፋ። ጥበቃቸውም አያቅተውም። እርሱም ከሁሉ በላይ ታላቅ ነው።» (አል-በቀራህ +255)

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ - ٧٦

اللَّهُ الصَّكَمَدُ * لَمْ يَكِدْ وَلَمْ يُولَدْ * وَلَمْ يَكُنْ لَمْ كُفُوا أَحَدًا¹

76. «በል:- አላህ አንድ ነው። አላህ (የሁሉ) መጠጊያ ነው። አልወለደም፣ አልተወለደም። ለርሱም አንድም ቢጤ የለውም።» (አል-ኢክላስ 1-4)

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴾ * مِنْ

1. የአረብኛ አካባቢ 90 ላይ የመልከቱ

شَرِّ مَا خَلَقَ * وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ * وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ *
وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ¹!

«በል:- በተፍለቅላቂው ጉህ ጌታ እጠበቃለሁ። ከፈጠረው ፍጡር ሁሉ ከፋት። ከሌሊትም ከፋት- በጨለመ ጊዜ! በተቋጠሩ (ክሮች) ላይ ተፈዎች ከሆኑት (ደጋሚ) ሴቶችም ከፋት! ከምቀኛም ከፋት፣ በተመቀኘ ጊዜ (እጠበቃለሁ) በል።» (አል-ፈለቅ+1-5)

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ * مَلِكٍ * النَّاسِ * إِلَهِ النَّاسِ * مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ * الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ * مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ﴾²

«በል:- በሰዎች ፈጣሪ እጠበቃለሁ። የሰዎች ሁሉ ንጉሥ በሆነው። የሰዎች

1. የአረብኛ አካባቢ 78 91 ላይ የመልከቱ
2. የአረብኛ አካባቢ 78 92 ላይ የመልከቱ

እምላክ በሆነው። ብቅ እልም ባይ ከሆነው ጎትጓች (ሰይጣን) ክፋት። ከዚያ በሰዎች ልቦች ውስጥ የሚገተገት ከሆነው። ከጋጌኖችም ከሰዎችም (ሰይጣናት እጠበቃ ለሁ በል።)» (አል-ናስ +1-6) (አቡዳውድና ቲርሙዝይ)

۷۷- «أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمُلْكُ لِلَّهِ

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، رَبِّ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ وَخَيْرَ مَا بَعْدَهُ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ، وَسُوءِ الْكِبَرِ، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ فِي النَّارِ وَعَذَابِ فِي الْقَبْرِ»

77. «አሰባሕና ወለበሐሐ ሙልኩ ሊልላህ ወልሐምዱ ሊልላህ ላኢላህ ኢልበላህ ወሕደሁ ላሽሪክ ለሁ ለሁል ሙልኩ ወለሁል ሐምዱ ወሁወ ዐላ ኩልሊ ሽይኢን ተዲይር፣ ረብቢ እስላሱክ ሽይረ ማፌ ሃዘል የውመ ወሽይረ ማ ባዕደሁ ወአዑዙ ቢክ ሚንሸርሪ ማፌ ሐዘል የውመ ወሸርሪ ማ በዕደሁ፣ ረብቢ አዑዙ ቢክ ሚነል ከሰሊ ወሱኢል ኪበር፣ ረብቢ አዑዙ ቢክ ሚን ዐላቢን ፊንናር ወዐላቢን ፊል ተብር»
 «ማለዳ፤ ላይ ለመድረስ ነቅተናል። በዚህ ሰዓት ሉዓላዊነት የዓለማት ጌታ የሆነው የአላህ ነው። ምስጋና ለአላህ ነው። ከአላህ ውጭ ሌላ እምላክ የለም። እንድ ነው። አጋር የለውም። ሉዓላዊነት የርሱ ብቻ ነው። ምስጋናም የርሱ ብቻ ነው። እርሱ በሁሉም ነገር ላይ ቻይ ነው። ጌታዩ ሆይ! የዚህን ቀንና የቀጣዩን (የሌሊቱን) መልካም ነገር እጠይቅሃለሁ። ከዚህ ቀንና ከቀጣዩ (ከሌሊቱ) ክፉ ነገር በአንተ እጠበቃለሁ። አላህ ሆይ! ከስንፍናና

1. ሊ.መሽ:-«ምሽት ላይ...» ይበሉ።

2. ሊ.መሽ:-«የዚህን ለሌሊተና የቀጣዩን (የተነገጉ).....» ይበሉ።

መጥፎ ከሆነ እርጅና (ከመጃጃት) በአንተ እጠበቃለሁ። ጌታዬ ሆይ! ከእሳት ቅጣት +ከቀብር ውሰጥ ቅጣትም በአንተ እጠበቃለሁ።» (መ-ሰሊም)

78 - «اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا، وَبِكَ أَمْسَيْنَا ، وَبِكَ نَحْيَا، وَبِكَ نَمُوتُ وَإِلَيْكَ النُّشُورُ»

78. «አልላሁምም ቢከ አስበሐና ወቢከ አምሳይና፣ ወቢከ ነሕያ ወቢከ ነሙውት፣ ወኢላይንነሹውር»

«አላህ ሆይ! በአንተ ለዚህ ማለዳ በቅ ተናል። በአንተም ለምሽት እንበቃለን፤። በአንተ ህያው ሆነናል። በአንተም እንሞታለን። መመለሻ ወደ አንተ ነው።» (ቴርሙዝይ)

79 - «اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ ، وَأَنَا عَلَىٰ عَهْدِكَ

1. ሲመሽ:- «በአንተ ለዚህ ምሽት በቅተናል። በአንተም ለመማለድ እንበቃለን...» ይባሉ።

وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ ، أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ ، وَأَبُوءُ بِذُنُوبِي فَاعْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ»

79. «አልላሁምም አንተ ረብቢ ላኢላህ ኢልላ አንተ፣ ሽለቅተኒ ወእነ ዐብዳከ ወእነ ዐላ ዐሕዲከ ወወዕዲከ መስተጠዕቱ አዑተ ቢከ ሚን ሸርሪ ማሰነዕቱ አቡዑ ለከ ቢኒዕመቲከ ዐለይየ ወእቡሉ ቢዘንቢ ፈግፈርሊ ፈኢንነሁ ላየግፈሩዝዙኑውብ ኢልላ አንተ»

«አላህ ሆይ! አንተ እምላኬ ነህ። ከአንተ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። ፈጥረህኛል። እኔ ባሪያህ ነኝ። እኔ የቻልኩትን ያክል ያንተን ቃል ኪዳን ለመሙላት እሞክራለሁ። ከሰራሀው ነገር ከከፋው በአንተ እጠበቃለሁ። በኔ ላይ ለዋልከው ፀጋህ እውቅናን እሰጣለሁ። ሐጢአቴንም እናዘዛለሁ። ማረኝ። ከአንተ ውጭ ሐጢአትን የሚምር የለም።» (ቡ-ኻሪ)

80 - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَصْبَحْتُ أَشْهَدُكَ

وَأَشْهَدُ حَمَلَةَ عَرْشِكَ، وَمَلَائِكَتَكَ
 وَجَمِيعَ خَلْقِكَ، أَنَّكَ أَنْتَ اللهُ لَا إِلَهَ
 إِلَّا أَنْتَ وَحَدَّكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، وَأَنَّ
 مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ»

80. «አልሁምሙ ሊንኒ አስበከቱ
 ኢብራካክ ወኢብራካኩ ሐመላተ ዐርሺክ፣
 መላእክተክ ወጀሚዓ ኸልቂክ፣ አንክ
 አንተልሁ ላኢላሃ ኢልላ አንተ ወሕደክ
 ላሽሪክ ለክ፣ ወአንነ ሙሐመደን ዐብዱክ
 ወረሱሉክ»

«አንተንና ዙፋንህን የተሸከሙ
 (መላዕክትን) ባስመለከር አንግቻለሁ።¹
 አንተ አላህ መሆንህንና ከአንተ ውጭ ሌላ
 አምላክ እንደሌለህ አንድነትህን፣ አጋር
 እንደሌለህም፣ ሙሐመድም ባሪያህና
 መልዕክተኛህ መሆናችውንም።»- አራት
 ጊዜ።(አቡዳውና ቡኻሪ)

1. በምሽት፡- «አንግቻለሁ» በሚለው ምትክ
 «አምሽቻለሁ» የሚለውን ቃል ይጠቁሙ ።

81. «اللَّهُمَّ مَا أَصْبَحَ بِي مِنْ نِعْمَةٍ أَوْ
 بِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ فَمِنْكَ وَحَدَّكَ لَا شَرِيكَ
 لَكَ، فَالْحَمْدُ وَلَكَ الشُّكْرُ»

81. «አልሁምሙ ማ አስበሃቢ ሚን
 ኒዕመቲን አው ቢ አሃዲን ሚን ኸልቂክ
 ፈሚንክ ወሕደክ ላሽሪክ ለክ፣ ፈለከል ሐምዱ
 ወለክሽሹክር»

«አላህ ሆይ! በኔ ወይም ከፍጡራንህ
 በአንዱ ላይ ያነጋው¹. ፀጋ ከአንተና
 ከአንተ ብቻ የመነጨ ነው። አጋር
 የለህም። ምስጋናና ውዳሴ ይገባሃል።»
 (አቡዳውድና ነሳኦይ)

82. «اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَدَنِي، اللَّهُمَّ
 عَافِنِي فِي سَمْعِي، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي
 بَصَرِي، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ. اللَّهُمَّ إِنِّي

1. በምሽት ወትት ፡- «ያነጋው» የሚለውን
 «የመሸው» በሚል ይተኩት።

أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ، وَالْفَقْرِ، وَأَعُوذُ
بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

82. «አልጊሁምም ዓፊይኒ ፊ በደኒ፣
አልጊሁምም ዓፊይኒ ፊ ሰምዒ፣ አልጊሁምም
ዓፊይኒ ፊ በሰር፣ ላኢላሃ ኢልላ አንተ፣
አልጊሁምም ኢንኒ አዑዙ ቢከ ሚነል ኩፍሪ
ወልፈቅሪ ወአዑዙ ቢከ ሚን ዐዛቢል ቀብሪ
ላኢላህ ኢልላ አንተ»

«አላህ ሆይ! አካሌን ጤናማ አድርግ
ልኝ። አላህ ሆይ! ጆሮዬን ጤናማ አድር
ግልኝ። አላህ ሆይ! ዓይኔን ጤናማ
አድርግልኝ። ከአንተ ውጭ ሌላ አምላክ
የለም። አላህ ሆይ! ከከህደትና ከድህነት
በአንተ እጠበቃለሁ። ከቀብር ቅጣትም
በአንተ እጠበቃለሁ። ከአንተ ውጭ ሌላ
አምላክ የለም።»- ሦስት ጊዜ።

(አቡዳወድ፣ አህመድና ነላእይ)

۸۳ - حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ
تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

83. «አቡቢዮልጊህ ላኢላህ ኢልላሁዋ
ዐለይሒ ተወክክልቱ ወሁፀ ረብቡል ዐርሺል
ዐዚይም»

«አላህ በቂዩ ነው። ከርሱ ሌላ
ሊመለክ የሚገባው ኃይል የለም። በርሱ
ተመካሁ። እርሱ የታላቁ ዓርሽ ጌታ
ነው።»- ሰባት ጊዜ። (አቡዳወድ)

۸۴ - اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ

وَالْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، اللَّهُمَّ إِنِّي
أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ: فِي دِينِي وَدُنْيَايَ
وَأَهْلِي، وَمَالِي، اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِي،
وَأَمِنْ رَوْعَاتِي، اللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ
يَدَيْ، وَمِنْ خَلْفِي، وَعَنْ يَمِينِي، وَعَنْ
شِمَالِي، وَمِنْ فَوْقِي، وَأَعُوذُ بِعَظَمَتِكَ
أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي

84. «አልጋሁምም ኢንኒ አስአሉኩ አል-
 ዐፍወ፣ ወል ዐፍተ ፊደዱንያ ወል አገረህ፣
 አልጋሁምም ኢንኒ አስአሉኩል ዐፍወ ወል
 ዐፍተ ፊደኒ ወዱንያ ወአህሊ ወማሊ
 አልጋሁምም አስቱር ዐውረቲ ወአሚን
 ረውዐቲ፣ አልጋሁምም ኢህፈዝኒ ሚን በይኒ
 የደይየ ወሚን ሽልፊ ወዐን የሚኒ ወዐን
 ሽማሊ ወሚንፈውቂ ወአዑዙ ቢዐዘመቲክ አን
 ኡግታላ ሚን ተሐቲ»

«አላህ ሆይ! በዚህችም ሆነ በቀጣዩ
 ዓለም ይቅርታንና ጤንነትን እጠይቅሃ
 ለሁ። አላህ ሆይ! በሃይማኖቱ፣ በዚህች
 ዓለም ሀይወቴም፣ በቤተሰቦቼም፣ በንብ
 ረቴም ደህንነትን እጠይቅሃለሁ። አላህ
 ሆይ! ነውሬን ሽፍንልኝ። አላህ ሆይ!
 ከፊት ለፊቴ፣ ከጎሳዬም፣ ከቀኝም፣ ከግ
 ራዬም፣ ከበላዬም ጠብቀኝ። ከበታቼም
 እንዳልጠቃ በአንተ እጠበቃለሁ።»

(አቡዳውድና ኢብን ማህ)

— 85 «اللَّهُمَّ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ

فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ
 وَمَلِيكُهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَعُوذُ

بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ
 وَسَرَّكَ، وَأَنْ أَتَرَفَ عَلَيَّ نَفْسِي سُوءًا،
 أَوْ أَجْرُهُ إِلَى مُنْجِلِمٍ»

85. «አልጋሁምም ዓሊመል ገይቢ
 ወሽሽሃደህ፣ ፋጢረሰሰማዋቲ ወል አርድ፣
 ረብበ ኩልሊ ሽይኢን ወመሊኩህ፣ አሽህዱ
 አንላኢላሃ ኢልላ አንተ፣ አዑዙ ቢክ ሚን
 ሽርሪ ነፍሲ፣ ወሚን ሽርሪ ሽይጣኒ
 ወሽሪኪሂ፣ ወአን አቅተሪፍ ዐላ ነፍሲ ሱውአን
 አው አጁርረሁ ኢላ ሙሰሊሚን»

«ሩቅንም ቅርብንም የምታውቅ፣ የሰማ
 ያትና የምድር ፈጣሪ የሆንክ አላህ ሆይ!
 የሁሉም ነገር ጌታ ነህ። የሁሉም ነገር
 የበላይ ተቆጣጣሪ ነህ። ከአንተ ሌላ
 የሚመለከ ጋይል የለም። ከነፍሴ ክፉ
 ነገር፣ ከሽይጣንና አጋሮቹ ተንኮል፣ በራሴ
 ወይም በአንድ ሙሰሊም ላይ ክፉ ነገር
 እንዳልፈፀምም በአንተ እጠበቃለሁ።»

(ቲርሙዝይና አቡዳውድ)

— 86 «بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ
 شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ

السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

86. «በሰሚልላሂል በዚ ላዮርፍ መዐ ኢሰሚሂ ሽይኡን ፊል አርዲ ወላ ፊሰሰማኪ ወሁወሰሰሚዑል ዓሊይም»

«በአላህ ስም! እርሱ (አላህ) ከስሙ ጋር (በስሙ የተጠበቁትን) በሰማይም በምድርም ምንም ነገር አይጉዳቸውም:: እርሱ ሰሚም አዋቂም ነው::»- ሦስት ጊዜ: (አቡዳውድ፣ ቲርሙዝይ እና ኢብን ማደህ:)

87 - «رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبًّا، وَبِالْإِسْلَامِ

دِينًا، وَبِمُحَمَّدٍ ﷺ نَبِيًّا»

87. «ረዲይቲ በልላሃ ረብበን፣ ወዚል ኢሰላሚ ዲነን፣ ወዚ ሙሐመዲን ክሊዮን»

«በአላህ፣ አምላክነት - በኢስላም ሃይማኖትና በሙሐመድ ነብይነት ረክቻለሁ::»- ሦስት ጊዜ:: (አህመድ ፣ ነላእይ፣ ኢብን ማደህና ቲርሙዝይ)

88 - «يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ بِرَحْمَتِكَ

أَسْتَعِيْثُ أَصْلِحْ لِيْ شَأْنِيْ كُلَّهُ وَلَا تَكِلْنِي

إِلَى نَفْسِيْ طَرْفَةَ عَيْنٍ»

88. «ያሐይዩ ያቀይዩውም ቢረሀመቲክ አስተጋይሱ፣ አስሊህ ሲ ሸእኒ ኩልሊሂ ወላ ተኪልኒ ኢላ ነፍሲ ጠርፈተ ዐይኒን»

«አንተ ህዩው የሆንክ አምላክ ሆይ! አንተ ራስክን የቻልክ አምላክ ሆይ! በእኛ ነትህ እታገዛለሁ:: ጉዳዩን ሁሉ የተስተካከለና መልካም አድርግልኝ:: ለቅፅ በት እንኳ እኔን ለራሴው ብቻ አትተዎኝ::» (ሐኪም)

89 - «أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمَلِكُ لِلَّهِ

رَبِّ الْعَالَمِينَ ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ

هَذَا الْيَوْمِ : فَتَحَهُ ، وَنَصْرَهُ وَتَوْرَهُ،

وَبَرَكَتَهُ، وَهُدَاهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ

مَا فِيهِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ»

89. «አሰባሕና ወአስበሐል ሙልኩ ሊልላሂ ረብቢል ዐሰሚን፣ አልኳሁምም ኢንኒ አስአሉክ ሽይረ ሐዘል የውም ፈትሐሁ፣ ወነስረሁ ወነረሁ፣ ወበረከተሁ፣ ወሁዳሁ፣

ወአውዙ ቢከ ሚን ሸርሪ ማፊሒ ወሸርሪ ማበዕደሁ»

«ለመማለድ በቅተናል። በዚህ ሰዓት ልዕልና የዓለማት ጌታ ለሆነው አላህ ነው። አላህ ሆይ! የዚህን ቀን መልካም ነገር፣ ስኬቱን፣ ድሱንና ብርሃኑን፣ እንዲሁም ረድኤቱንና በዚህ ቀን ትክክለኛ ፍጥነትን መጨበጥን እጠይቅሃለሁ። ከርሱና ከርሱ ቀጥሎ ከሚመጣው ጊዜ ክፉ ነገር በአንተ እጠበቃለሁ።»

(አቡዳወድ)

«أَصْبَحْنَا عَلَى فِطْرَةِ الْإِسْلَامِ - 90

وَعَلَى كَلِمَةِ الْإِخْلَاصِ، وَعَلَى دِينِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ ﷺ، وَعَلَى مِلَّةِ آبَائِنَا إِبْرَاهِيمَ،

حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

90. «አሰገህና ዐላ ፊጥረቲል ኢስላም ወአላ ከሊመቲል ኢኸላስ ወዐላ ዲኒ ነቢይን ሙሐምመዲን ሰልላህህ አለይሃ ወሰለም ወዐላ ሚልለቲ አቢና ኢብራሂም፣ ሃኒፈን ሙስሊመን ወማ ካን ሚነል ሙሸሪኪይን»

«በኢሰላማዊ ተፈጥሯችን፣ በመልካም ንግግር (ከሊመተል ኢኸላስ)፣ በነብያችን በሙሐመድ ሃይማኖት፣ ቀጥታ ሙስሊም በነበረውና ከሙሸሪኮች ባልነበረው በአባታችን በኢብራሂም ጉዳና ላይ እንደ ፀናን አነጋገን።» (አህመድ)

«سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ» - 91

91. «ሱብሃን አልላሂ ወቢሐምዲሂ»
«ለአላህ ጥራት ይገባው! ምስጋናም።»- መቶ ጊዜ። (ሙስሊም)

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ» - 92

لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

92. «ላኢላህ ኢልላ ላህ ወሀደህ ላሸሪክ ለህ ለሁል ሙልኩ ወለሁል ሃምዱ ወሁወ ዐላ ኩሊ ሸይኢን ቀዲር»
ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። አንድ ነው። አጋር የለውም። ንግሥና ለርሱ ብቻ ነው። ምስጋናም ለርሱ ተገቢው

ነው። እርሱ በሁሉም ነገር ላይ ቻይ ነው።»- አሥር ጊዜ ተካልተቻለ አንድ ጊዜ ። (አቡዳወድ፣ ኢብን ማጆና አህመድ)

۹۳ - «لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»

93. «ላኢላሃ ኢልላህ ወሀደሁ ላሽሪክ ለሁ ለሁል ሙልኩ ወለሁል ሃምዱ ወሁወ ዐላ ኩልሊ ሸይኢን ቀዲር»

«ከአላህ ውጪ ሌላ አምላክ የለም። አንድ ነው። አጋር የለውም። ንግሥና የርሱ ብቻ ነው። ምስጋናም ተገቢው ነው። እርሱ በሁሉም ነገር ላይ ቻይ ነው።»-ንጋት ላይ መቶ ጊዜ። (ቡኻሪና ሙስሊም)

۹۴ - «سُبْحَانَ اللهِ وَبِحَمْدِهِ: عَدَدَ خَلْقِهِ، وَرِضَا نَفْسِهِ، وَزِينَةَ عَرْشِهِ وَمَدَادَ كَلِمَاتِهِ»

94. «ሱብህናላሃ ወሊሃምዲሂ አደደ ሽልቂሂ ወሪዳ ነፍሲሂ ወዚነተ አርሺሂ ወሚደደ ከሊማቲህ»

«ለአላህ ጥራት ይገባው። ምስጋናም። በፍጡራት ቁጥር ልክ! ነፍሱ በወደደ ቸው ልክ! በዙፋኑ ከብደት ልክ! በቃላቱ በዛት ልክ።»- ሦስት ጊዜ ተንጋት ላይ። (ሙስሊም)

۹۵ - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا، وَرِزْقًا طَيِّبًا، وَعَمَلًا مُتَقَبَّلًا»

95. «አልላሁምሙ ኢንኒ አበአሉክ ዒልመን ናፊዐን ወርዝቀን ጦይበን ወዐመለን ሙተቀቢላ»

«አላህ ሆይ! ጠቃሚ እውቀትን፣ መልካም የሆነ ሲላይን፣ ተቀባይነት ያለውን ተግባርም እጠይቅሃለሁ።» - ንጋት ላይ። (ኢብን ማጆና)

۹۶ - «أَسْتَغْفِرُ اللهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ»

96. «አበተግፈሩልላሂ ወአተቡ ኢሊይህ» «አላህን ምህረትን እማፀ ናለሁ። ወደርሱ

በፀፀት እመሰላለሁ።» - በቀን መቶ ጊዜ።
(ቡኻሪና መሰሊም)

97. «أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ - 97

مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ

97. «አሉዙ ቢከሊማቲልላሂት ታማቲ ሚንሸሪ ማኸለቅ»

«ከፍጡራን ተንኮል ምሉዕ በሆኑት የአላህ ቃላት እጠበቃለሁ።» - ምሽት ላይ ሦስት ጊዜ። (አህመድና ነሳእይ)

98. «اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَيَّ نَبِيِّنَا - 98

مُحَمَّدٍ

98. «አልሁምመ ሶልሲ ወሰሊም ዐላ ካሊይና መሃምመዲን»

«አላህ ሆይ! በነብዩ ላይ ሰላም ታ አውርድ። ሰላም አስፍንም።» - አሥር ጊዜ (ጠበራኒ)

28. ከመኝታ በፊት የሚባሉ ዚክርቶ

99. ነብዩ(ሲ.ዐ.ወ) ዘወተር ከመተኛ ታቸው በፊት ሁለት መዳፍቻቸውን በማ ጋጠም ከላያቸው ላይ ትፍ ትፍ ይሉባ ቸዋል። ከዚያም የሚከተሉትን ያነባሉ፡-

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾

أَحَدٌ * اللَّهُ الْوَاحِدُ * لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ * وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ¹

«በል፡- እርሱ አላህ አንድ ነው።

አላህ (የሁሉ) መጠጊያ ነው። አልወለደም። አልተወለደም። ለርሱም አንድም ቢጤ የለውም።» (አል-አኸላስ 1-4)

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ * مِنْ

شَرِّ مَا خَلَقَ * وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ *

* وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ *

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ²

1 የአረብኛ-ግዕዝ ገጽ 98 ላይ ይመልከቱ

2 የአረብኛ አካላት ገጽ 91 ላይ ይመልከቱ

«በል:- በተፍለቅላቂው ጉህ ጌታ እጠበቃለሁ:: ከፈጠረው ፍጡር ሁሉ ክፋት:: ከሌሊትም ክፋት- በጨለመ ጊዜ:: በተቋጠሩ (ክርኝ) ላይ ተፈጻሚ ከሆኑት (ደጋሚ) ሴቶችም ክፋት:: ከምቀኛም ክፋት- በተመቀኝ ጊዜ (እጠበቃለሁ ብል::)» (አል-ፈለቅ 1-5)

﴿ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ * مَلِكِ النَّاسِ * إِلَهِ النَّاسِ * مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ * الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ * مِنَ الْغِيَةِ وَالنَّاسِ ﴾

«በል:- በሰዎች ፈጣሪ እጠበቃለሁ:: የሰዎች ሁሉ ንጉሥ በሆነው:: የሰዎች አምላክ በሆነው:: ብቅ አልም ባይ ከሆነው ጉትጓች (ሰይጣን) ክፋት:: ከዚያም በሰዎች ልቦች ውስጥ የሚጉተጉት ከሆነው:: ከጋኔኖችም ከሰዎችም (ሰይጣናት እጠበቃለሁ ብል::)» (አል-ናስ 1-6)

1. የአረብኛ ትርጉም ላይ ይመልከቱ

በመቀጠልም በመዳርቻቸው ከአካላቸው የቻሉትን ያክል ያብሱ ነበር:: ከራሳቸው በመጀመርያ ፈታቸውንና በፈታቸው በኩል ያሉ የአካል ክፍሎቻቸውን ይዳብሳሉ:: ከዚያም ሌሎችን የአካል ክፍሎቻቸውን:: ይህንን ሦስት ጊዜ በመደጋገም ይፈጻሙ:: (ቡኻሪና ሙስሊም)

100 - ﴿ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴾¹

100. «አላህ ከእርሱ በቀር ሌላ አምላክ የለም:: ሕያው ራሱን ቻይ ነው::

1. የአረብኛ ትርጉም ላይ ይመልከቱ

ማንገላጅትም እንቅልፍም አትይዘውም። በሰማያት ውስጥና በምድር ውስጥ ያለው ሁሉ የርሱ ብቻ ነው። ያ እርሱ ዘንድ በፈቃዱ ቢሆን እንጅ የሚያማልድ ማን ነው? (ክፍጡርኛ) በፈቃቸው ያለውንና ከጋላቸው ያለውን ሁሉ ያውቃል። በሻውም ነገር እንጅ ከእውቀቱ በምንም ነገር አያካብቡም+ (አያውቁም)። መንበሩ ሰማያትንና ምድርን ሰፋ። ጥበቃቸውም አያቅተውም። እርሱም የሁሉ የበላይ ታላቅ ነው።» (አል-ብቀሪ+ 255) (ቡካሪ)

101 - ﴿ ءَاَمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ ءَاَمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفِرُّ بَيْنَ يَدَيْ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ * لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا

اَكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُوَاخِذْنَا اِنْ نَسِينَا اَوْ اٰخَطَاْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا اِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَي الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاَعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا اَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَي الْقَوْمِ الْكَافِرِيْنَ ﴿

101. «አመነርረሱ ቢማ ኡንዚሊ ኢላይሂ ሚንረቢሂ ወልሙአሚኑን ኩሉን አመነ ቢልላሂ ወመላኢከቲሂ ወከቱቢሂ ወሩሱሊሂ ላንፈሪቁ በይነ አሐዲን ሚን ሩሱሊህ ወቃሉ ሰሚእና ወአጠእና ጉፍራካ ረብበና ወኢላይከል መሂር፣ ላይከሊቀልላሁ ነፍሰን ኢልላ ወሰእሃ ሰሃ ማከሰበት ወወላይሃ መከተሰበት ረብበና ላቱአኪዝና ኢንሲና አው አኸጠእና ረብበና ወላ ተሀሚል ዐላይና ኢሰረን ከማ ሐመልተሁ አለልሰዚይን ሚን ቀብሊና ረብበና ወላ ቱሐምሚልና ማላጣቀተ ለና ቢህ ወዕቶ እና ወግፊር ለና ወርሃምና አንተ መውላና ፈንሱርና አለል ቀውሚል ካፈሪን »

«መልዕክተኛው ከጌታው ወደርሱ በተወረደው ስመን። ምእምናችም (እንደ ዚሁ)፤ ሁሉም በአላህም፤ በመልዕክቱም፤ በመጽሐፍቱም፤ በመልዕክተኞችም ከመልዕክተኞቹ በእንደም መካከል አንለይም (የሚሉ ሲሆኑ) ስመን። ለማን፤ ታዘዝንም። ጌታችን ሆይ! ምህረትህን (እንሻለን)። መመለሻም ወዳንተ ብቻ ነው። አላህ ነፍስን ከችሎታዋ በላይ አያስገድዳትም፤ ለርሷ የሰራችው አላት በርሷም ላይ ያፈራችው (ኃጢአት) አለባት። (በሉ)- ጌታችን ሆይ! ብንረሳ፤ ወይም ብንስት አተያዘን፤ (አትቅጣን)፤ ጌታችን ሆይ!! ከባድ ሽኩቻን ከኛ በፊት በነበሩት ላይ እንደሚንከው በእኛ ላይ አትሚንብን፤ ጌታችን ሆይ! ለእኛም በእርሱ ችሎታ የሌለንን ነገር አታሸከመን፤ ከኛም ይቅርታ አድርግ፤ ለኛም ምህረት አድርግ፤ እዘንልንም፤ ዋቢያችን አንተ ነህና፤ በከሃዲዎች ሀዘቦች ላይም እርዳን።» (አል-ቀራህ፥ 285-286) (መ-ሰሊም)

102 - «بِسْمِكَ رَبِّي وَصَعْتُ جَنِّي، وَبِكَ أَرْفَعُهُ، فَإِنْ أَمَسَكْتَ نَفْسِي فَارْحَمْنِي،

وَأَنْتَ تَوْفَّاهَا، لَكَ مَمَاتُهَا وَمَحْيَاهَا،

عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ»

102. «ቢሰሚክ ረብሲ ወዳላቱ ደንቢ ወቢክ አርፈሉህ ኢን ለምስክተ ነፍሲ ፈርሐምሃ ወኢን አርሰልተሃ ፈህፈዝሃ ቢማተህፈዝ ቢሂ ኢባደክ አሰላሊሂን»

«ጌታዬ ሆይ! በስምህ ጎኔን አሳርፌ ያለሁ። በስምህም እነሳዋለሁ። ነፍሴን በዚያው ካስቀራህት እዘንላት። ከላክካት ደግሞ መልካም ባሮችህን በምትጠብቅበት (ስልትህ) ጠብቃት።» (ቡ-ኻሪና መ-ሰሊም)

103 - «اللَّهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَ نَفْسِي وَأَنْتَ تَوْفَّاهَا، لَكَ مَمَاتُهَا وَمَحْيَاهَا،

إِنْ أَحْيَيْتَهَا فَاحْفَظْهَا، وَإِنْ أَمَتَّهَا فَاغْفِرْ لَهَا. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ»

103. «ለልላሁምም ኢንነክ ሽለቅተ ነፍሲ ወአንተ ተወፋሃ ለክ መግቱሃ ወመሀያሃ ኢን

አሀይተሃ ፈሀፈዝሃ ወሊን አመተተሃ ፈገፈር
ላሃ አልላሁምመ ኢንኒ አስአሉከል ዐፈያህ»

«አላህ ሆይ! ነፍሴን ፈጥረሃታል።
የምትገድላትም አንተው ነህ። ሞቷም
ሀይወቷም ላንተ ነው። ሀያው ካደረግካት
ጠብቃት። ከገደልካት ደግሞ ምህረትህን
ሰግላት። አላህ ሆይ! ጤንነትን እጠይቅ
ሃለሁ።» (ሙስሊምና አሀመድ)

104 - «اللَّهُمَّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ

تَبَعْتُ عِبَادَكَ»

104. «አልላሁምመ ቂኒ አዛበክ የውመ
ተብአሉ ዲባደክ»

«አላህ ሆይ! ባርኾህን በምት ቀስቅስበት
ወቅት ከቅጣትህ ጠብቀኝ።» (አሱዳውድ)

105 - «بِاسْمِكَ اللَّهُمَّ أُمُوتُ

وَأَحْيَا»

105. «ቢስሚክአልላሁምመ አሙቱ
ወአሀያ»

«አላህ ሆይ! በስምህ እሞታለሁ፤ ነፍሱም
እዘራለሁ።» (ቡኻሪና ሙስሊም)

106 - «سُبْحَانَ اللَّهِ (ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ) وَالْحَمْدُ

لِلَّهِ (ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ) وَاللَّهُ أَكْبَرُ (أَرْبَعًا وَثَلَاثِينَ)»

106. «ሱብካነልላሂ ወልሃምዱ ሊልላሂ
ወልላሁ አከበር»

«አላህ ሆይ! ጥራት ይገባህ» ሠላሣ ሶስት

ጊዜ! «ለአላህ ምስጋና ይገባው» ሠላሣ ሶስት

ጊዜ! «አላህ ከሁሉም የላቀ ነው» ሠላሣ ሶስት

ጊዜ ። (ቡኻሪና ሙስሊም)

107 - «اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ

وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ

شَيْءٍ، فَالِقَ الْحَبِّ وَالنَّوَى، وَمُنزِلَ

التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ، وَالْفُرْقَانِ، أَعُوذُ بِكَ

مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْءٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ .

اللَّهُمَّ أَنْتَ الْأَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ،

وَأَنْتَ الْآخِرُ فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ

الظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ
الْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ، أَقْضِ عَنَّا
الدَّيْنَ وَأَعْنِنَا مِنَ الْفَقْرِ»

107. «አልላሁምም ረብበስሎማዋቲስ ሰብዒ ወረብበል ዐርቪል ዐዚም ረብበና ወረብበ ኩልሰ ሸይኢን ፋሊቀል ሐቢ ወንነዋ ወሙንዚላት ተውራተ ወልኢንጂሊ ወልተርቃኒ አዑዙቢካ ሚን ሸርሪ ኩልሊ ሸይኢን አንተ አገዢት ቢንሲየቲሂ አልላሁምም አንተል አወሱ ፈለይሰ ተብላካ ሸይኡን ወአንተል አገሩ ፈለይሰ ባዕደክ ሸይኡን ወአንተዝሃሂሩ ፈለይሰ ፈውተክ ሸይኡን ወአንተል ባጢኑ ፈለይሰ ጽነክ ሸይኡን አቅዲ ዐንና ደይነ ወአገኒና ሚንልፈቅረ»

«የሰባቱ ሰማያት አምላክ፣ የታላቁ ዓርሽም አምላክ የሆንከው አላህ ሆይ! አምላካችን፣ የሁሉም ነገር አምላክ፣ ፍሬዎችን የምትፈለቅ፣ ተውራትንና ኢንጂልን፣ ፋርቃንንም ያወረድክ የሆንክ አላህ ሆይ! ከሁሉም ነገር ክፋት በአንተ አጠበቃለሁ። ሁሉንም ነገር መቆጣጠር

ትችላለህ። አላህ ሆይ! አንተ የመጀመሪያው ነህ። ከአንተ በፊት ምንም ነገር የለም። የመጨረሻውም ነህ። ከአንተ በኋላ ምንም ነገር አይኖርም። አንተ ግልፅ ነህ። ከአንተ በላይ ምንም ነገር የለም። ድብቅ ነህ ። ከአንተውጭም ምንም ነገር የለም። እዳችንን አስወግድልን። ከድህነት ገላግለህ ክብረትን ለግሰን።» (ሙ-ሰሊም)

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا - 108

وَسَقَانَا، وَكَفَّانَا، وَأَوَّانَا، فَكَمْ مِمَّنْ لَا كَافِيَ لَهُ وَلَا مُؤْوِي»

108. «አልሐምዱ ሊልላሂ አልሐዚ አጥሎና ወሰቃና ወከፋና ወአዋና ፈክም ሚምመን ላ ካፊየ ለሁ ወላ ሙአዊየ»

«ላበላንና ላጠጣን፣ ለተንከባከበንና ላስጠጋን አላህ ምስጋና ይገባው። ተንከባካቢና አስጠጊ የሌላቸው ሰንት ሰዎች አሉ!» (ሙ-ሰሊም)

«اللَّهُمَّ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ - 109

فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، رَبِّ كُلِّ شَيْءٍ
 وَمَلِيكَهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ،
 أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي، وَمِنْ شَرِّ
 الشَّيْطَانِ وَشَرِّهِ، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى
 نَفْسِي سُوءًا، أَوْ أَجُرَّهُ إِلَى مُسْلِمٍ»

109. «አልሁምመ አሲመል ገይቢ ወሽሽሃደቲ ተጢሪሰሰግዋቲ ወልሐረዲ ረገሽ ኩልላ ሽይሊን ወመሲከሁ አሽሃዲ አገላሊህ ኢልላ አንተ አዑዙቢከ ሚን ሸርሪ ነፍሲ ወሚን ሸርሪ ሽሽይጣኒ ወሺርኪሂ ወላን አቅተሪፍ ዐላ ነፍሲ ሱሉን አው አቶርሪሁ ኢላ ሙሰሲም»

«ሩቅንም ቅርብንም አዋቂተ የሰማያትና የምድር ፈጣሪተ የሁሉም ነገር አምላክና ገዥ የሆንከው አላህ ሆይ! ከአንተ ውጭ ሌላ አምላክ አንደሌለ አመሰክራለሁ። ከነፍሴ ተንኮልተ ከሽይ ጧንና ከአጋሮቼ ተንኮልምተ በራሴ

ወይም በሙስሊሞች ላይ መጥፎ ከመፈፀምም በአንተ እጠበቃለሁ።»
 (አቡ-ዳውድና ቲርሙዝይ)

110. «አል-ሰጅደሀ» እና «አል-ሙልከ» ምዕራፎችን ያንብቡ። (ቲርሙዝይና ነሳእይ)

111 - «اللَّهُمَّ أَسْلَمْتُ نَفْسِي
 إِلَيْكَ، وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ، وَوَجَّهْتُ
 وَجْهِي إِلَيْكَ، وَالْجَبَاتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ،
 رَغْبَةً وَرَهْبَةً إِلَيْكَ، لَا مَلْجَأَ وَلَا مَنجَا
 مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ، آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي
 أَنْزَلْتَ وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ»

111. «አልሁምመ አሰለምቲ ነፍሲ ኢላይክ ወፈውድቲ አምሪ ኢላይክ ወወጅደህቲ ወጺሂ ኢላይክ ወአልጅላቲ ዛሀሪ ኢላይክ ረገበተን ወረሀበተን ኢላይክ ላመልጅአ ወላ መንጃ ሚንክ ኢልላ ኢላይክ አመንቱ

ቢኪታቢክልባዚ ለንዘልተ ወቢኪይይክልባዚ ለርሰልተ »

«አላህ ሆይ! ነፍሴን ለአንተ አስረክ ቢያለሁ። ጉዳዩን ሁሉ ወደ አንተ አስጠግቻለሁ። ፊቴን ወደ አንተ አዙሪ ያለሁ። ጀርባዬን ወደ አንተ መልሻለሁ። (እርካታህን ለማግኘት) በመጓጓት! (ቁጣህን) በመፍራት። መመላሻም! ከአንተ (ከቅጣትህ) ነፃ መውጫም ወደአንተ ከመመለስ ውጭ ሌላ መንገድ የለም ። ባወረድከው ኪታብ! በላከው ነብይም አምኛለሁ።» (ቡኻሪና ሙስሊም)

29. ሲሲት ነቅተው የመኝታ ስቅጣጫዎን ሲቀይሩ የሚሉት ዳፃ

112 - «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ، رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ»

112. «አላላህ ኢ ለልላሁል የሒፋል ቀህሃሩ ረበቡሰሰማዎቲ ወልአርጺ ወማ ባይነሁመል ዐቢዙል ገፍፋር»

«ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። አንድና ኃይል ነው። የሰማያትና የምድር ተመክካላቸው ያሉ ነገሮችም አምላክ። አሸናፊና መሀሪ።» (ሐኪምና ነሳይ)

30. ሲሲት በድንገት (በድንጋጤ) ሲባንኑ ወይም ብቸኝነት ሲሰማዎ የሚሉት ዳፃ

113 - «أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ، وَشَرِّ عِبَادِهِ، وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَخْضُرُونِ»

113. «እዑዙ ቢከሊማቲልላሃትታማቲ ሚን ገደቢሂ ወሊቃቢሂ ወሸርሪ ኢባዲሂ ወሚን ሐመዛቲሽሽያጢይኒ ወአን የሀፍፋን»

«ምሉዕ በሆኑት የአላህ ቃላት፡- ከቁጣውና ከቅጣቱ ተንክል

እንዲሁም ከሰይጣናት ጉትጉታና ቀረቤታ እጠብቃለሁ።» (እቡዳውድና ቴርሙዝይ)

31. ሕልምና ቅብዥር ሲመሰክቱ የሚሉት ዲዓ

114. በግራም በኩል ይተንፍሱ- ሦስት ጊዜ። (ሙስሊም)

«ከሸይጧንና ካዩት ነገር ክፋት በአላህ ይጠበቁ።» (አዑዙ ቢልላሂ ሚነሸሸይጧኒር ረጂም) - ሦስት ጊዜ። (ሙስሊም)

«ያዩትን ለማንም አይናገሩ።» (ሙስሊም)

«የመኝታ አቅጣጫ ይቀይሩ።» (ሙስሊም)

115. «ከፈለጉ ተነስተው ይሰገዱ።» (ሙስሊም)

32. የዊትር ቁኑት ዲዓ

116 - «اللَّهُمَّ اهْدِنِي فِيمَنْ هَدَيْتَ، وَعَافِنِي فِيمَنْ عَافَيْتَ، وَتَوَلَّنِي فِيمَنْ

تَوَلَّيْتَ، وَبَارِكْ لِي فِيمَا أَعْطَيْتَ، وَفِي شَرِّ مَا قَضَيْتَ، فَإِنَّكَ تَقْضِي وَلَا يُقْضَىٰ عَلَيْكَ، إِنَّهُ لَا يَدِلُّ مَنْ وَالَيْتَ، [وَلَا يَعْرِزُ مَنْ عَادَيْتَ]، تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ»

116. «አልላሁም መሀዲኒ ፊይመን ሃደይተ ወአፊኒ ፊይመን ሃፊይተ ወተወለኒ ፊይመን ተወለይተ ወባሪክ ሲ ፊይማ አእጠይተ ወቂኒ ሸርሪ ማቀደይተ ፊኢንከ ተቅዲ ወላ ዩቅዳ አለይከ ኢንሁ ላየዚልሉ መን ዋለይተ ወላ የኢዝዙ መን አደይተ ተባሪከተ ረብበና ወተአለይተ»

አላህ ሆይ! ሌሎችን እንዳቀናኸው እኔንም አቅናኝ። ለሌሎች ጤና እንደሰጠኸው ለእኔም ሰጠኝ። ለሌሎች ዋቢ እንደሆንክ ለእኔም ዋቢ ሁነኝ። በሰጠኸኝ (ፀጋ) ረድኤትህን ጨምርልኝ። ከወሰን ከው ክፉ ነገር ጠብቀኝ። አንተ ትወስናለህ። በአንተ ላይ አይወሰንብህም። አንተ የተወዳጀኸው አይዋረድም። አንተ ጠላት የሆንከው ክብር አይገናፀፍም። የተቀደክናልዎል ነህ። (አስሐብ ሱነን አራቱም፤

አሀመድ፣ ዳረምይ፣ ሐኪምና በይሐቅይ)

117 - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لَا أَحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَيَّ نَفْسِكَ»

117. «አልላሁምም ኢንኒ አኩዙ ቢራዳክ ሚን ሰኸጢኪ ወቢሙአፋቲክ ሚን ዑቁቡቲክ ወአዑዙ ቢክ ሚንክ ላኩሀሲ ሰናእን ዐለይክ አንተ ከማ አሰነይተ ወላ ነፍሲክ»

«አላሀ ሆይ! በእርካታህ ከቁጣህ፣ በይቅር ባይነትህ ከቅጣትህ እጠበቃለሁ። በአንተ ከአንተ እጠበቃለሁ። አንተ ራስክን ያወደስከውን ያክል ላወድሰህ አይቻለኝም።» (አስሐቦ ሱንን አራቲና አሀመድ)

118 - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لَا أَحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَيَّ نَفْسِكَ»

118. «አልላሁምም ኢንኒ አኩዙ ቢራዳክ ሚን ሰኸጢኪ ወቢሙአፋቲክ ሚን ዑቁቡቲክ ወአዑዙ ቢክ ሚንክ ላኩሀሲ ሰናእን ዐለይክ አንተ ከማ አሰነይተ ወላ ነፍሲክ»

عَذَابِكَ بِالْكَافِرِينَ مُلْحَقٌ. اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْتَعِينُكَ، وَنَسْتَغْفِرُكَ، وَنُثْنِي عَلَيْكَ الْخَيْرَ، وَلَا نَكْفُرُكَ، وَتُؤْمِنُ بِكَ، وَتَخْضَعُ لَكَ، وَتَخْلَعُ مَنْ يَكْفُرُكَ»

118. «አልላሁምም ኢይያክ ነሰቡዱ ወለክ ኑሰልሊ ወነሰቹዱ ወኢለይክ ነሰአ ወነሀፊዱ ነርቹ ራሀመተክ ወነኸሻ አዛበክ ኢንኒ አዛበክ ቢልካፊሪይነ ሙልሀቁን፤ አልላሁምም ኢንኒ ነሰተኢይነክ ወነሰተግፊሩክ ወነሰኒ ዐለይክል ኸይረ ወላ ነክፋሩክ ወነአሚኑ ቢክ ወነኸይኩ ለክ ወነኸለኩ መን ያክፋሩክ»

«አላሀ ሆይ! አንተን ብቻ እናመልካለን። ላንተ እንሰግዳለን! እናንብድዳለን። ወደአንተ እንሮጣለን! እንገሰግሳለን። እዝነትህን እንሻለን። ቅጣትህን እንፈራለን። ቅጣትህ ካሁን ያገኛል። አላሀ ሆይ! እርዳታህን እንጥይቅሀለን። ምሀረትህን እንግግራለን። እናወድስሃለን። አንክድህም። ባንተ እናምናለን። ላንተ እንንበረከካለን። አንተን ያካደህን እንተዋለን።» (በይሐቅይ)

**33. ዊትርን ካጠናቀቀ በኋላ
የሚባል ዚክር**

119 - «سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ»

119. «ሱባኅና መሊክቱ ቁድሱ»
«ብፁእ የሆነው ጌታ ከጉደሎ ነገሮች
የጠራ ነው።» ሦስት ጊዜ። ሦስተኛውን
ድምፅዎን ከፍ በማድረግና በመሳብ
ይበሉ።

«رَبِّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ»

«ራብሊል መላኪካቲ ወርሩሂ»
«የመላእክታንና የመንፈሱ አምላክ»
የሚለውን ሀረግም ያክሉ።
(ኅላይ)

**34. በትካዚና በሐዘን ወቅት
የሚባል ዱዓ-**

120 - «اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، ابْنُ عِبْدِكَ،
ابْنُ أُمَّتِكَ، نَاصِبِي بِبَيْدِكَ، مِاضِي فِيَّ

حُكْمِكَ، عَدَلٌ فِيَّ قَضَاؤُكَ، أَسْأَلُكَ
بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ، سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ،
أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا
مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ اسْتَأْذَنْتَ بِهِ فِي عِلْمِ
الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَيْعَ
قَلْبِي، وَنُورَ صَدْرِي، وَجَلَاءَ حُزْنِي،
وَذَهَابَ هَمِّي»

120. «አልላህምመ ኢንኒ ዐብዱክ ኢብኑ
አብዱክ ኢብኑ አመቲክ ናሲየቲይ ቢየዲክ
ማዲን ፊይየ ሑክሙክ አድሱን ፊይየ ቀዳሱክ
አበአሉክ ቢኩልሊ ኢሰሚን ሁው ለክ
ሳምመይተ ቢሂ ነፍሱክ አው አንዘልተሁ
ፊኪታቢክ አው አልሎምተሁ አሐደን ሚን
ኸልቂክ አዊስተአስርተ ቢሂ ፊይ ኢልሚን
ገይቢ ኢንደክ አንተጃላለል ቁርአን ረቢዐ
ቀልቢ ወኑረ ሰድሪ ወጃላላ ሑዝኒ ወዘሃባ
ሐምሚ»

«አላህ ሆይ! እኔ ባሪያህ፣ የወንድ ባሪያህም፣ የሴት ባሪያህም ልጅ ነኝ። ሁሉ ነገራ በእጅህ ነው። ውሳኔህ በኔ ላይ ተፈጻሚ ብይንህ ፍትሃዊ ነው። ቁርአንን የቀልቤ መርጊያ፣ የልብናዩ ብርሃን፣ የሐዘኔ መፅናኛና የጭንቁ ማስወገጃ ታደርግ ልኝ ዘንድ በስሞችህ ሁሉ እማፀንሃለሁ። አንተ ራስህን በጠራህባቸው ወይም ኪታ ብህ ውስጥ ባሰፈርካቸው፣ ከፍጡራንህ ለአንዱ ባስተማርካቸው ወይም ለማንም ባልገለፅካቸው ስሞችህ።» (አህመድ)

۱۲۱ - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ، وَضَلَعِ الدِّينِ وَغَلْبَةِ الرِّجَالِ»

121. «አልላሁም መ ኢንኒ አዑዙቢካ ሚነል ሃምሚ ወል ሐዘኔ ወልአጅዚ ወልከሲ ወልቡኸሲ ወል ጅብኒ ወደላኢድደይኒ ወገለቡተርራጃል»
 «አላህ ሆይ! ከሐዘንና ትካዜ፣ ከደካማ ነትና ስንፍና ከስስትና፣ ፍርሃት፣ ከእዳ

ጭናና ከሽንፈት በአንተ እጠበቃለሁ።»

35. የጥንቅ ጊዜ ዳዓ

۱۲۲ - «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَرَبُّ الْأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ»

122. «አላላህ ኢ በልላሁል አዚይመል ሐቢይመ ላኢላህኢልለልላሁ ረብቡል ዐርሺል ዐዚይም ላኢላህ ኢልለልላሁ ረብቡሰሰማዎቲ ወረብቡል አርዲ ወረብቡል ዐርሺል ከሪይም»
 «ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። ታላቅና ፅኑ ነው። ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። የታላቁ ዐርሽ ጌታ ነው። ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። የለማያትና የምድር፣ እንዲሁም የታላቁ ዓርሽ ጌታ ነው።» (ቡኸሪና ሙስሊም)

۱۲۳ - «اللَّهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو فَلَا

تَكَلِّمْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ، وَأَصْلِحْ
لِي شَأْنِي كُلَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

123. «አልጊሁም ረሀመተክ አረጁ ረላ ተኪልኒ ኢላ ነፍሲይ ጠርፈተ አይኒን ወአሰሊሀ ሊይ ሸእኒይ ኩልላሁ ላሊላሀ ኢልላ አንተ»

«አላሀ ሆይ! እዝነትህን አሻለሁ። ለቅፅበት ያክል እንኳ ለራሴ አትተወኝ። ሁሉ ነገራን ያማረ አድርገልኝ። ከአንተ ውጭ ሌላ አምላክ የለም።» (አቡዳውድና አሀመድ)

124. «አሊላሀ ኢልላ አንተ ስብሃነክ ሊንኒ ኩንቱ ሚን አዝላሊ ሚይን»
«ከአንተ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። ጥራት ይገባህ። እኔ ከበደለኞች አንዱ ነኝ።» (ቴርሙዝይ)

125. «اللَّهُ رَبِّي لَا أَشْرِكُ بِهِ شَيْئًا»

125. «አልጊሁ አልጊሁ ረገቢይ ላሉ-ገረኩ ቢሂ ሸይላ»
«አምላኬ አላሀ ነው። በርሱ ላይ ምንንም ኃይል አላጋራም።» (አቡዳውድ)

36. ከጠላት ወይም (ጩካኝ) ባለሥልጣን ጋር ሲገናኙ የሚሉት ዱዓ

126. «اللَّهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِي نُحُورِهِمْ
وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شُرُورِهِمْ»

126. «አልጊሁምም ኢንፍ ነድባሉክ ፈይኑሁራሂም ወነውዙ ቢክ ሚን ሹሩራሂም»
«አላሀ ሆይ! እኛ (ከጠላቶቻችን) ግንባር አድርገንሃል። ከተንኮላቸውም በአንተ እንጠበቃለን።» (አቡዳውድና ሐኪም)

127. «اللَّهُمَّ أَنْتَ عَضِدِي، وَأَنْتَ
نَصِيرِي، بِكَ أَجُولُ، وَبِكَ أَصُولُ،
وَبِكَ أَقَاتِلُ»

127. «አልሁምም አንተ አዳዲይ ወአንተ ነሲይሪይ ቢከ አጁሉ ወቢከ አሱሉ ወቢከ ሉቃቲሉ»

«አላህ ሆይ! አንተ መከታዩ ነህ። አንተ ረዳቱ ነህ። በአንተ (ኃይል) እንቀላ ቀሳለሁ። በአንተ ሐይል እጠበቃለሁ። በአንተ ረዳትነት እፋላማለሁ።»

(አቡዳውድና ቲርሙዝይ)

«حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ» - 128

128. «ሀሰቡ-ነልሁ ወኒእመል ወኪል»

«አላህ ጠባቂያችን ነው። (አላህ) ያማረ መመኪያ ነው።» (ቡ-ኻሪ)

37. የባለሥልጣናትን ገፍ የፈራ ሰው የሚያደረገው ዱዓ

129 - «اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ،

وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، كُنْ لِي جَارًا مِنْ

فُلَانِ بْنِ فُلَانٍ، وَأَخْرِزِهِ مِنْ خَلَائِقِكَ؛ أَنْ

يَفْرُطَ عَلَيَّ أَحَدٌ مِنْهُمْ أَوْ يَطْفَعِي؛ عَزَّ جَارُكَ، وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ»

129. «አልሁምም ረብስስሰማዋቲስሰሰሳዒ ወረብበል ዐርሹል ዐዚይም ኩን ሲይ ጃረን ሚን ቶላኒ ኢብኒ ቶላን ወአሀዛቢሂ ሚን ሽላኢቲክ ለን የፍሩጠ ዐለይየ አሐዱን ሚንሁም አው የጥጋ አዝዘጃሩክ ወጆልላ ሰናኦክ ወላኢላህ ኢልላ አንተ »

«የሰባቱ ሰማያትና የታላቁ ዓርሽ ጌታ ሆይ! እገሌ የእገሌ ልጅ ከሆነውና ፍጡራኖችህ ከሆኑት ረዳቶቼ(ጥቃት) ጠባቂ ሁነኝ። እንዳቸውም እንዳይበድሉኝ፣ ጥቃትም እንዳይፈፀሙብኝ። ጥበቃህ ላቀ። ልዕልናህ ከፍ አለ። ከአንተ ውጭ ሌላ አምላክ የለም።» (ቡ-ኻሪ)

130 - «اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَعَزُّ مِنْ خَلْقِهِ

جَمِيعًا، اللَّهُ أَعَزُّ مِمَّا أَحَافُ وَأَاحْذَرُ، أَعُوذُ

بِاللَّهِ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، الْمُمْسِكِ

السَّمَوَاتِ السَّبْعِ أَنْ يَقَعْنَ عَلَى الْأَرْضِ

إِلَّا بِإِذْنِهِ، مِنْ شَرِّ عَبْدِكَ فَلَانٍ، وَجُنُودِهِ
 وَأَتْبَاعِهِ وَأَشْيَاعِهِ، مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ،
 اللَّهُمَّ كُنْ لِي جَارًا مِنْ شَرِّهِمْ، جَلَّ
 ثَنَاؤُكَ وَعَزَّ جَارُكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ،
 وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ»

130. «አልላሁ ለክብር አልላሁ ለአዙ ሚን ሽልቂሂ ደሚዐ፣ ለልሷሁ ለዐዘዙ ሚ ማ ለሻፋ ወለሀዘፋ፣ ለሁዙ ቢልላሂልላዚ ላሊላሃ ሊልላ ሁወ፣ ለልሙምሲከሰሰማዎቲስ ሰብጂ ለን ዮቀዕና ዐለል ለርጂ ሊላ ቢሊዝኒሂ፣ ሚንሸርሪ ዐብጂክ ተላን፣ ወቆኑጂሂ ወላትባሊሂ ወላሽዮሊሂ፣ ሚነልጂንን ወል ሊንሰ፣ ለልሷሁምም ኩን ሲ ጸረን ሚን ሸርሪሂም፣ ጆሰ ሰናሉክ ወለዝዝ ጸሩከ፣ ወተባረከሰሙከ፣ ወላሊላሃ ገይሩከ»
 «አላህ ከሁሉም ዮላቀ ነው። አላህ ከፍጡራኑ ይበልጥ ኃያል ነው። አላህ ከምፈራውና ከምጠነቀቀው ይበልጥ ኃያል ነው። ከርሱ ውጭ ሌላ አምላክ በሌለው ሰባቱን ሰማያት በፈቃዱ ምድር ላይ

እንደይወድቁ ተቆጣጣሪ በሆነው አላህ እገሌ ከተባለ ባሪያው፣ ከአጋነንትም፣ ከሰውም ከሆኑ ረዳቶቹና ተከታዮቹ (ጥቃት) አጠበቃለሁ። አላህ ሆይ! ከክፋታቸው ጠባቂዬ ሁን። ልዕልናህ ከፍ አለ። ጥበቃህ በረታ። ስምህ ተቀደሰ። ከአንተ ውጭ ሌላ አምላክ የለም።»- ሦስት ጊዜ። (ቡ-ኻሪ)

38. በጠላት ላይ ዱዓ ማድረግ

۱۳۱ - «اللَّهُمَّ مُنْزِلَ الْكِتَابِ، سَرِيعَ الْحِسَابِ، اهْزِمِ الْأَحْزَابَ، اللَّهُمَّ اهْزِمْنَهُمْ وَزَلِّزْلَهُمْ»

131. «ለልሷ ስምም ሙንዚሉል ኪታብ፣ ሠሪውል ኪላብ፣ አሀዚሚል አሕዛብ፣ ለልሷሁምም ሊሀዚምሁም ወዙልዚል ሁም»
 «ኪታቡን ያወረድክት ምርመራህ ፈጣን የሆነ አላህ ሆይ! ሀዝቦችን በትን። አላህ ሆይ! በትናቸው። አርገፍገፋቸው።»
 (ሙ-ሰሊም)

39. ሰዎችን የፈራ ሰው የሚሰው ዲዓ

«اللَّهُمَّ اكْفِنِهِمْ بِمَا شِئْتَ» - 132

132. «አልሁምመ ኢክፈኒ ሂም ቢማ ሺኦተ»
 «አላህ ሆይ! አንተ በምትሻው መንገድ ከጥቃታቸው አድነኝ::»
 (ሙ-ሰሊም)

40. እምነቱ ሳይ ጥርጣራ ያደረበት ሰው የሚሰው ዲዓ

133. «የአላህን ጥበቃ ይማፀን::»
 (ቡ-ኸሪና ሙ-ሰሊም)
 «ካጠራጠረው ነገር ይገላገል::»
 (ቡ-ኸሪና ሙ-ሰሊም)
 «أَمِنْتُ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ» - 134

134. «አመንቱ ቢልላሃ ወረሱሊሂ»
 «በአላህና በመልዕክተኛው አመንኩ»
 ይበል:: (ሙ-ሰሊም)

135. ተከታዩን የአላህ ቃል ያንብብ:-
 ﴿هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ

وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾

«ሁወል አውውሉ ወል አኺሩ ወገዛሂሩ ወል ጣጢኑ ወሁው ቢኩልሊ ሸይሊን ዐሊይም»
 «የመጀመሪያውም የመጨረሻውም + ግልፁም ስውሩም እርሱ ነው:: እርሱ የሁሉም ነገር አዋቂ ነው::»
 (አል-ሐዲድ + 3) (አቡ-ዳውድ)

41. እዳ ያሰበት ሰው የሚያደርገው ዲዓ

«اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ» - 136

136. «አልሁምመ ኢክፈኒ ቢሐሊከ ዐን ሐራሚከ ወላገኒኒ ቢፈድሊከ ዐምመን ሲዋከ»
 «አላህ ሆይ! በሐላልህ ከሐራምህ

አብቃቃኝ፡፡ በተሩፋተህ ከአንተ ውጭ ያሉ አካላትን ከመጠየቅ አድነኝ፡፡» (ቴርሙዝይ)

۱۳۷ - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الهمِّ

وَالْحَزَنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْبُخْلِ

وَالجُبْنِ، وَضَلَعِ الدِّينِ وَغَلْبَةِ الرِّجَالِ

137. «አልሁምመ ኢንኒ አዑዙ ቢካ ሚነል ሐምሚ ወልሐዘኒ፣ ወል ዐደዚ ወልከሰሊ፣ ወል ቡኸሊ ወል ጁብኒ፣ ወደላዒድደይኒ ወገለበቴርሪኻል»

«አላህ ሆይ! ከትካዜና ሐዘን፣ ከደካማ ነትና ሰንፍና፣ ከስሰትና ፍርሃት፣ ከእዳ ጫናና ከሽንፈት በአንተ እጠበቃለሁ፡፡»

(ቡኸሬ)

42. ሶሳት ውስጥ ወይም ቁርሕን በማንበብ ላይ እያለ የሸይጢን ጉትጉታ ያጋጠመው ሰው ማሰት ያለበት ዳዓ

۱۳۸ - «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»

138. «አዑዙ ቢልላሂ ማነሽሽይጢኒር ረኢም»

«ከተረገመው ሰይጣን በአላህ እጠበቃለሁ» (ካሉ በጋላ) በግራ ጉንዎ ሦስት ጊዜ ይትፋ፡፡» (ሙስሊም)

43. ስንዳች ስስቸጋሪ ነገር የገጠመው ሰው

۱۳۹ - «اللَّهُمَّ لَا سَهْلَ إِلَّا مَا جَعَلْتَهُ سَهْلًا

وَأَنْتَ تَجْعَلُ الْحَزْنَ إِذَا شِئْتَ سَهْلًا»

139. «አልሁምመ ላ ስህላ ኢልላ ማ ደዐልተሁ ሳህላ፣ ወአንተ ተደዐሉል ሐዘነ ኢላ ኸአተ ስህላ»

«አላህ ሆይ! አንተ ቀላል ካደረገከው ነገር ውጭ ቀላል የለም፡፡ አንተ ሀዘንን- ከሻህ- ቀላል ታደርጋለህ፡፡» (ኢብን ሐብባን)

44. ወንጀል የፈፀመ ሰው ማድረግ ያለበት

140. «አንድ (የአላህ) ባሪያ ወንጀል

በሚፈፀምበት ወቅት ውዱእ በትክክል ያድርግ። ከዚያም ሁለት ረከዓዎችን ይስጥ ድና አላህን ምህረት ይማፀን። አላህ ምህረትን ይሰግሰዋል።»
(አቡዳውድና ቲርሙዝይ)

45. ሸይጧንን ሰማባረርና ጉትጉታውን ሰመቋቋም የሚደረግ ዱዓ

- 141. «በአላህ ክርሱ (ከሸይጧን) መጠበቅ።» (አቡዳውድና ቲርሙዝይ)
- 142. «አዛን (ማድረግ)» (ቡኻሪና ሙስሊም)
- 143. «ዚክርና የቁርአን ንባብ።» (ሙስሊም)

46. የማይፈልጉት ወይም ከአቅምዎ በላይ የሆነ ነገር ሲከሰት የሚሱት ዱዓ

«قَدَّرَ اللهُ وَمَا شَاءَ فَعَلَ» - 144
144. «ቀደሩልህ፣ ወግሽላ ፈዕል»

«የአላህ ውሳኔ ነው። አላህ ያሻውን ፈፅሟል።» (ሙስሊም)

47. ልጅ ሰወሰደ ሰው ብሥራትና ምሳሹ

145 - «بَارَكَ اللهُ لَكَ فِي الْمَوْهُوبِ لَكَ، وَشَكَرْتَ الْوَاهِبَ، وَبَلَغَ أَشُدَّهُ، وَرَزَقْتَ بِرَّهٖ»

145. «ባረከልህ ለከ ፊል መውሂቢ ለከ፣ ወሽከርተል ሞሂበ፣ ወበለገ አሹድደሁ፣ ወሩዚቀተ ቢርረህ»
«የተሰጠህን (ልጅ) አላህ ይባርክልህ። ለጋሹን (አላህን) አመስጋኝ ሁን። ለማደግ ያብቃው። መብትህን ጠባቂ፣ ፈቃድህን ፈጻሚ ያድርግልህ።»
ብሥራት የተደረገለት ሰው እንዲህ በማለት ይመልስ፡-

«بَارَكَ اللهُ لَكَ وَبَارَكَ عَلَيْكَ، وَجَزَاكَ اللهُ خَيْرًا، وَرَزَقَكَ اللهُ مِثْلَهُ، وَأَجْزَلَ ثَوَابِكَ»

«ባረከልኋሁ ለከ ወባረከ ዐለይከ፣
ወጃካከልኋሁ ሽይረን፣ ወረዘተከልኋሁ
ሚሰለሁ፣ ወአጅዘለ ሰዋበከ»

«አላህ ላንተም ረድኤቱን ይለግሰህ።
አላህ ምንዳህን አይንፈግህ። አላህ አምላኛ
ውን (ልጅ) ይለግሰህ። ምንዳህን ያብዛ
ልህ።»

48. ሰህፃናት የሚደረግ ዲዓ

146. ነብዩ (ሶ.ዐ.ወ) ለሐሰንና
ሐሰይን እንዲህ በማለት (ከሸይጧን
ተንኮል) የአላህን ጥበቃ ይማግብላቸው
ነበር፡-

«أُعِيذُكُمْ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ
شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ، وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَأَمَةٍ»

«ሉዲዙኩማ ቢከሊማቲልላሂ አትታመህ
ሚን ኩልሊ ሸይጧንን ወሐምመህ! ወሚን
ኩልሊ ዐይኔን ላምመህ»

«ምሉዕና ፍጹም በሆኑት የአላህ ቃላት
ከሰይጣናት ሁሉና ከእኩይ ሰው (ተንኮል)
እንዲሁም ጉጅ ከሆነ ዓይን ሁሉ

እጠብቃችንለሁ።» (ቡኻሪ)

49. በሽተኛን በሚጠይቀበት ወቅት የሚሉት ዲዓ

147. «لَا بَأْسَ ظَهَرَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ»

147. «ባበእሰ ጠሁፍን ሊንኻለልኋሁ»
«አይዘህ። ምንም አይደለም። ምንክ
ልባትም አላህ ከፈቀደ (ይህ በሽታ) የወን
ጆልህ ማበሻ ሊሆን ይችላል።» (ቡኻሪ)

148. «أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ

الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيكَ»

148. «አስአሉልላህል ዐዚም ረብከል
ዐርሻል ዐዚይም እን የሽፈኩ»

«የታላቁን አርሽ ጌታ ከበሽታህ
ይፈውስህ ዘንድ እማግባለሁ።»- ሰባት
ጊዜ። (ተርሙዝይና አቡዳውድ)

50. በሽተኛን የመጠየቅ ትረፋት

149. ነብዩ (ሶ.ዐ.ወ) እንዲህ ብለዋል፡-

«አንድ ሰው ሙስሊም ወንድ ሙን ከበሽታው ለመጠየቅ ከሄደ እስኪመለስ ድረስ በገነት እፀድ ውስጥ ነው። ሲቀመጥ የአላህ እዝነት ይሰፍንበታል። ጧት ከሆነ እስኪመሽ ድረስ ሰባ ሺህ መላእክት ሰለዋት ያወርዱለታል። ምሽት ከሆነ ደግሞ እስኪነጋ ድረስ ሰባ ሺህ መላእክት ሰለዋት ያወርዱለታል።» (ቴርሙዝይ፣ ኢብን ማጃህና አህመድ።)

51. ሰመዳን ተስፋ የሲለው በሽተኛ የሚያደርገው ፀሎት

150. «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَأَلْحِقْنِي بِالرَّفِيقِ الْأَعْلَى»

150. «አላሁምም ኢግፊር ሊይ ወርሃምኒ ወአልሒቅኒ ቢርረፊቂል አሳ!»
«አላህ ሆይ! ምህረትህን ለግሰኝ። እዘንልኝ። ከደጋግ ሰዎች ጉራም ፈርጀኝ።» (ቡካሪና ሙስሊም)

151. ነቢዩ (ሶ.ዐ.ወ) ለሞት በተቃረቡበት ወቅት እጃቸውን ውሃ ውስጥ በመንከር ፈታቸውን ያሰቡ ነበር።

እንዲሁም ይሉ ነበር፡-

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ إِنَّ لِلْمَوْتِ لَسَكْرَاتٍ»

«አላላህ ኢልለላላህ ኢን ሊል መውቴ ለሰከራት»

«ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። ሞት ጣእር አለው።» (ቡካሪ)

102 - لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ وَحْدَهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

152. «አላላህ ኢልለላላህ ወላላህ አክበር፣ ላላላህ ኢልለላላህ ወሕደሁ፣ ላላላህ ኢልለላህ ወሕደሁ ላሽሪክ ለሁ፣ ላላላህ ኢልለላህ ለሁል ሙልኩ ወለሁል ሐምድ፣ ላላላህ ኢልለላህ ወላ ሐውላ ወላ ቶወተ ኢልላ ቢልላህ»

«ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። አላህ ከሁሉም የላቀ ነው። ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። አንድ ነው። ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። አንድ ነው። አጋር የለውም። ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። ንግሥና ለርሱ ብቻ ነው። ምስጋናም ለርሱ ብቻ ነው። ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። ብልሃትም ኃይልም የለም- በአላህ ቢሆን እንደ።» (ቴርሙዝይና ኢብን ማደህ)

52. ጣእረ ሞት ላይ ያለን ሰው መምራት

153. «የመጨረሻ ንግግር :-

۱۰۳- لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

«ላኢላሃ ኢላህህ»

የሆነ ሰው ደንኑት ይገባል።»

(አቡ-ዳዊድ)

53. ችግር የገጠመው ሰው የሚያሰማው ዱዳ

۱۰۴- «إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ اللَّهُمَّ أَجْرَنِي فِي مُصِيبَتِي وَأَخْلِفْ لِي خَيْرًا مِنْهَا»

154. «ኢንና ሊልላሂ ወኢንና ኢለይሂ ራእደን! አልገሁምመ አእርኒ ል ሙሲብቲ! ወአቸሊፍ ሊ ፕይረን ሚንህ»

«እኛ የአላህ ነን። ወደርሱም ተመላሾች ነን። አላህ ሆይ! ለደረሰብኝ ችግር ምንዳ ሰጠኝ። በርሷ ምትክም የተሻለ ነገር ተካልኝ።» (ሙሲሊም)

54. የሞተን ሰው ዓይን ሲከድጉ የሚሰጥ ዱዳ

۱۰۵- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِفُلَانٍ (بِاسْمِهِ) وَارْزُقْ دَرَجَتَهُ فِي الْمَهْدِيِّينَ، وَأَخْلِفْهُ فِي عَقِبِهِ فِي الْغَائِبِينَ، وَاغْفِرْ لَنَا وَلَهُ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ، وَافْسَحْ لَهُ فِي قَبْرِهِ وَنَوِّزْ لَهُ فِيهِ»

155. «አልሁምም ኢግዳር ሲ... ወርፊፅ ደረጃተሁ ፊል መሀዲዩይን ወሽሉፍሁ ፊ ዐቲቢሂ ፊል ጋቢሪይን፣ ወግፊር ለፍ ወለሁ ያረብበል ዐለሚን፣ ወፍሰህ ለሁ ፊ ቀብሪሂ ወነውዋር ለሁ ፊሂ»

«አላህ ሆይ! ለአገሌ (በሙ ይጠቀስ) ምህረትህን ለግሰው። ደረጃውን ከፍ አድርግለት። ቅን ከሆኑ ሰዎች ፈርጀው። እኛንም እሱንም ይቅር በለን። የዓለማት ጌታ ሆይ! ቀብሩን ሰፊና ብርሃናማ አድርግለት።» (ሙስሊም)

55. ሰባተኛ ጀናዛ ባይ ሰማች የሚደረግ ዳዓ

106 - «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ، وَعَافِهِ، وَاعْفُ عَنَّهُ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ مُدْخَلَهُ، وَاغْسِلْهُ بِالْمَاءِ وَالنَّوْجِ وَالْبَرْدِ، وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدِلْهُ دَارًا خَيْرًا

مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ، وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ، وَأَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ [وَعَذَابِ النَّارِ]

156. «አልሁምም ኢግዳር ለሁ ወርሀምሁ፣ ወዓፊሂ ወዕተ ዐንሁ፣ ወአከሪም ነተላሁ፣ ወወሰሲፅ ሙድሽለሁ፣ ወግሲልሁ ቢልማኢ ወሰሰልጅ ወልበረዲ፣ ወነቅቲሂ ሚነል ሽጧያ ከማ ነቅተሰሰውቡል አብየዱ ሚነድደነሰ፣ ወአብዲልሁ ዳረን ሽይረን ሚን ዳሪሂ፣ ወአሀለን ሽይረን ሚን አሀሊሂ፣ ወዘውጅን ሽይረን ሚን ዘውጂሂ፣ ወአድቺልሁልጅንንተ፣ ወአዲዝሁ ሚን ዐዛቢል ቀብር ወዐዛቢንናር»

«አላህ ሆይ! ምህረትህን ለግሰው። እዘንለት። አስመቸው። ይቅር በለውም። መስተንግዶውን መልካም፣ የሚገባበትን ቦታ (ቀብር) ሰፊ አድርግለት። በውሃ፣ በወርጭና በበረዶ እጠበው። ነጭ ልብስ ከአድፍ እንደሚፀዳው እርሱንም ከወንጀል አፅዳው። ከነበረበት የበለጠ መኖሪያ ለግሰው። የተሻሉ ቤተሰቦችንም አድርግለት። የተሻሉ ሚስትም ለግሰው።»

ጃንነት አስገባው። ከቀብር (እና ከእሳት) ቅጣት ጠብቀው።» (መ-ሰሊም)

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا، وَمَيِّئَنَا،

وَشَاهِدِنَا، وَغَائِبِنَا، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا،

وَذَكَرِنَا وَأُنثَانَا. اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا

فَأَخِيهِ عَلَى الْإِسْلَامِ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا

فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِيمَانِ، اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا

أَجْرَهُ وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَهُ»

157. «አልሊሁም... ሊገፈር ሲሐይና ወመይቲና፣ ወሽሂዲና ወጋሊቢና፣ ወሰጊፊና ወከቢሪና፣ ወዘከሪና ወሉጉሃና፣ አልሊሁም መን አሕዮይተሁ ሚንና ፈለሕይሂ ዐለል ኢሰላም፣ ወመን ተወሊይተሁ ሚንና ፈተወፍተሁ ዐለል ኢማን፣ አልሊሁም ላተሀሪምና አጅረሁ፣ ወላ ቲዲልለና በዕደሁ»

«አላህ ሆይ! በሀይወት ላለነውም ለሞቱትም + በቅርብ ለምንገኘውም ለራቁ ትም + ለትንሹም ለትልቁም + ለሴቶችም

ለወንዶችም ወገናቸችን ምህረትህን ለገሰ።

አላህ ሆይ! ከመካከላችን በሀይወት

የምታቆየውን በኢሰላም ላይ እንዲቆይ

አድረገው። ሞት የወሰንክበትን ደግሞ

በኢማን ላይ እንዳለ ለሞት አብቃው።

አላህ ሆይ! (የሥራ) ምንዳችንን አትንፈ

ንን። ከርሱ በጊላም አታጥምመን።»

(ኢብን ማጻህፍ ለሀመድ)

«اللَّهُمَّ إِنَّ فَلَانَ بَنَ فَلَانٍ فِي

ذِمَّتِكَ، وَحَبْلِ جِوَارِكَ، فَقِهِ مِنْ فِتْنَةِ

الْقَبْرِ وَعَذَابِ النَّارِ، وَأَنْتَ أَهْلُ الْوَفَاءِ

وَالْحَقِّ. فَاغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ إِنَّكَ أَنْتَ

الْغَفُورُ الرَّحِيمُ»

158. «አልሊሁም... ፊ ዚምመቲክ፣ ወሐብሊ ጃዋሪክ፣ ፈቲሂ ሚን ፈትነቲል ቀብሪ ወዐቢጊንናር፣ ወላንተ ለሀሱል ወፋሊ ወልሐቅቲ፣ ፈገፈር ለሁ ወርሀምሁ ኢንነክ ላንተል ገፈሩርሪሂም»

«አላህ ሆይ! እንሌ የእንሌ ልጅ በጥበቃህ ሥርተ በቁጥጥርህ ውስጥ ነው። ከቀብር ፈተናና ከእሳት ቅጣት ጠብቀው። እንተ ውሳኔህን የምትፈፅምና እውነተኛ ነህና። ማረው። እዘንለትም። እንተ መሐሪ፣ አዛኝ ነህ።» (ኢብን ማጀህ)

159 - «اللَّهُمَّ عَبْدُكَ وَابْنُ أُمَّتِكَ
 اِخْتِاجَ إِلَى رَحْمَتِكَ، وَأَنْتَ غَنِيٌّ عَنِ
 عَذَابِهِ، إِنْ كَانَ مُخْسِنًا فَرِّدْ فِي حَسَنَاتِهِ،
 وَإِنْ كَانَ مُسِيئًا فَتَجَاوَزْ عَنْهُ»

159. «አልላሁምሙ ዐብዱክ ወበኩ አመተክ አስተጅኢ ኢሳ ራህመተክ፣ ወእንተ ገንዩን ዐን ዐዛቢሂ፣ ኢን ካን ሙሐሲንን ፈዚሮ ፊ ሐሰናተሂ፣ ወኢን ካን ሙሲአን ፈተጃወዝ ዐንሁ»

«አላህ ሆይ! ይህ ሰው ባሪያህ ነው። የእንተ ባሪያ የሆነችው ልጅም ነው። እዘንትህን ከጅሏል። እንተ እርሱን ከመቅጣት የተብቃህ ነህ። መልካም

ተግባር ፈፅሞ ከሆነ ምንጻውን አክልለት። ሐጢአት ፈፅሞ ከሆነ ደግሞ ይቅር በሰው።» (ሐኪም)

56. ሰስቅመ ስዳም ባልደረሱ ህፃናት የሚደረገ የሶሳተል ጀናዛ ዱዓ

160 - «اللَّهُمَّ أَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ»

160. «አልላሁምሙ አዲዝሁ ሚን ዐዛቢላ ቀብር»

«አላህ ሆይ! ከቀብር ቅጣት ጠብቀው።» (በይሐቅይ)

«اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ فَرَطًا وَدُخْرًا
 لِيَوَالِدَيْهِ، وَشَفِيعًا مُجَابًا. اللَّهُمَّ ثَقِّلْ بِهِ
 مَوَازِينَهُمَا وَأَعْظِمْ بِهِ أَجُورَهُمَا، وَالْحَقُّهُ
 بِصَالِحِ الْمُؤْمِنِينَ، وَاجْعَلْهُ فِي كِفَالَةِ
 إِبْرَاهِيمَ، وَقِهِ بِرَحْمَتِكَ عَذَابَ الْجَحِيمِ،
 وَأَبْدِلْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلًا خَيْرًا»

من أهله، اللهم اغفر لنا، وأفرطينا،
وَمَنْ سَبَقْنَا بِالْإِيمَانِ

«አልሁምም ኢጅዕልሁ ፈረጠን ወዙኸረን
ሊዋሊደይሂ፣ ወሸፊዕን ሙጸበን፣ አልሁምም
ሠቅቂል ቢሂ መዋዚነሁማ ወአዕዚም ቢሂ
ኡጁረሁማ፣ ወአልሁኑሁ ቢሂሊሂል
ሙእሚኒን፣ ወጅዕልሁ ፊ ከፋለቲ
ኢብራሂም፣ ወቂሂ ቢራሀመቲከ ዐዛበል
ጅሂም፣ ወአብዲልሁ ዳረን ኸይረን ሚንዳሪሂ፣
ወአሀለን ኸይረን ሚን አሀሊሂ፣አልሁምም
ኢግፊር ሊአሰላፊና ወአፍራጢና ወመን
ሰብቀና ቢል ኢማን»

«አላሀ ሆይ! ቀዳሚ ሽልማት
አድርገው። ለወላጆቹም ተቀማጭ ሀብት
አድረግው። ተቀባይነት ያለው አማላጅም
(ሸፊዕ) አድርገው። አላሀ ሆይ! በርሱ
ሳቢያ የወላጆቹን ሚዛን ከፍ አድርገው።
ምንዳቸውንም ጨምርላቸው። ከደጋግ
ሙእሚኖች ፈርጆውም። በኢብራሂም
ሞግዚትነት ሥርም አውለው። በእዝነትህ
ከጅሃነም ቅጣት ጠብቀው። ከለቀቀው
የተሻለ መኖሪያን ለግሰው። ትቷቸው
ከሄደው ቤተሰቦቹ የተሻሉ ቤተሰቦችን

ሰጠው። አላሀ ሆይ! ለአያት ቅድመ
አያቶችን ምህረትን ለግሰ። ለልጆቻች
ንም። ጠጹምነት ለቀደመን ሁሉም።።
ማለቱም በላጭነት አለው።

«اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطًا، وَسَلْفًا،
وَأَجْرًا»

161. «አልሁምም ኢጅዕልሁ ለና ፈረጠን
ወሰለፊን ወአጅራ»
«አላሀ ሆይ! ለኛ ቀዳሚ ሽልማት+
ወደፊት አልፎ የሚቆዩንና ምንዳም
የሚያስገኙን አድርግልን።።»

57. የሐዘን መገሰጫ ዳዳ

162. «إِنَّ لِلَّهِ مَا أَخَذَ، وَلَهُ مَا أُعْطِيَ
وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِأَجَلٍ مُّسَمًّى . . .
فَلْتَضَيَّرْ وَلْتَحْتَسِبْ»

162. «ኢንና ሊልላሂ ማእኸዝ፣ ወለሁ ማ
አዕጧ ወኩልሉ ሽይኢን ዲንደሁ ቢአጅሊን
ሙሰምማ ... ፈልተሰቢር ወልተሀተሲብ»

«የወሰደውም የሰጠውም የአላህ ነው። ሁሉም ነገር ከርሱ ዘንድ የተወሰነ ቀን ቀጠሮ አለው። ትታገሏ። (ከአላህ) ምንዳዋን ትፈልግ።» (ቡኻሪ)

«أَعْظَمَ اللَّهُ أَجْرَكَ، وَأَحْسَنَ

عَزَاءَكَ وَغَفَرَ لِمَيِّتِكَ»

«አዕዘመልሷሁ አጅረክ፣ ወአህሰነ ዐላላክ፣ ወገፈረ ሊመይቲክ»

«አላህ ምንዳህን ከፍ ያድርግልህ። ሀዘንህን ያቃልልህ። ለሚቹም ምህረትን ይሰጣህ።» ቢልም በላጭነት ይኖረዋል። (አዝካር ሊነወውይ)

58. ሚችን ቀብር ውስጥ ሲያስገቡ የሚሉት ዳዓ

۱۶۳ - «بِسْمِ اللَّهِ وَعَلَى سُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ»

163. «ቢሰሚልላህ ወዐላ ሱንነቲ ረሱሊልላህ»
«በአላህ ስም! በአላህ መልዕክተኛ አፈጻጸም ስልት (ሱንና)።» (አቡ-ዳውድ)

59. ሚች ከተቀበረ በኋላ የሚባል ዳዓ

۱۶۴ - «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ اللَّهُمَّ نَبْتُهُ»

164. «አልሷሁምም ሊግፈር ለሁ አልሷሁምም ሠብቢትሁ»
«አላህ ሆይ! ምህረትን ለግሰው። አላህ ሆይ! ፅናትን ለግሰው።» (አቡ-ዳውድና ሐኪም)

60. በቀብር ጉብኝት ወቅት የሚባል ዳዓ

۱۶۵ - «السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ، مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ، وَإِنَّا إِنْ شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لَآحِقُونَ [وَيَرْحَمُ اللَّهُ الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنَّا وَالْمُسْتَأْخِرِينَ] أَسْأَلُ اللَّهَ لَنَا وَلَكُمْ الْعَاقِبَةَ»

165. «አሰሰላሙ ዐለይኩም አህለድዲያሪ፣ ሚነል ሙእሚኒይነ ወልሙሰሊሚይን፣ ወኢንነና ኢንሸአል ሷሁ ቢኩም ሳሒቁን፣ ወየርሐሙልሷሁ አል ሙስተቅዲሚይን ሚንና ወል ሙስተአኼሪይን፣ አሰሰሉልሷሁ ለና ወለኩሙል ዓፊያህ»

«በዚህ መቃብር ውስጥ የምትገኙ ሙእሚኖችና ሙሰሊሞች ሆይ! ሰላም ይስፈንባችሁ። እኛም በአላህ ፈቃድ እንከተላችኋለን። አላህ ከመካከላችን ለተቀደሙትም ወደኋላ ለቀሩትም ምህረት ይለግሳቸው። ለኛም ለናንተም ከአላህ ዘንድ ደህንነትን እጠይቅላችኋለሁ።» (ሙሰሊም)

61. ነፋስ ሲነፍስ የሚደረገ ዳዓ

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا» - 166

166. «አልሷሁምም ኢንኒ አሰሰሉኩ ኸይረህ፣ ወአውዙ ቢከ ሚን ሸሪህ»
«አላህ ሆይ! የዚህችን (ነፋስ) መልካም

ነገር እጠይቅሃለሁ። ከክፋቷ በአንተ እጠበቃለሁ።» (አቡዳውድና ኢብን ማጀህ)

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا،

وَخَيْرَ مَا فِيهَا، وَخَيْرَ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَشَرِّ مَا فِيهَا، وَشَرِّ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ»

167. «አልሷሁምም ኢንኒ አሰሰሉኩ ኸይረህ ወኸይረ ማፊሃ ወኸይረ ማ ኦርሲለት ቢሂ፣ ወአውዙ ቢከ ሚን ሸርሪህ ወሸርሪ ማፊሃ ወሸርሪ ማ ኦርሲለት ቢሂ»

«አላህ ሆይ! መልካሚን፣ በውስጧ የያዘችውን መልካም ነገርና የተላከችበትን መልካም ነገር እጠይቅሃለሁ። ከክፋቱ፣ በውስጧ ከያዘችው ክፋ ነገርና ከተላከች በት ክፋ ነገር በአንተ እጠበቃለሁ።» (ቡኸሪና ሙሰሊም)

62. በጉርምርምታ ወቅት የሚደረገ ዳዓ

١٦٨ - «سُبْحَانَ الَّذِي يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ»

168. «ሱብክኑናልሊኪ ዩሱብኪኑ ኣርሪዕዱ ቢኩምዲሂ ወል መላኪክቱ ሚን ኺረቲሂ»
 «ጉርምርታው በምስጋናና ውዳሴተ መላዕክት ደግሞ ፍርሃት በተሞላበት ሁኔታ የሚያጠፋት ጌታ ከጉደሎ ባህሪ ያት የጠራ ነው።» (አል-ሙወጠዕ)

63. ዝናብ በሚጠፋበት ወቅት የሚረገ ዱዓ

١٦٩ - «اللَّهُمَّ أَسْقِنَا عَيْنًا مُغِيثًا مَرِيئًا مَرِيئًا، نَافِعًا غَيْرَ ضَارٍّ، عَاجِلًا غَيْرَ أَجَلٍ»

169 «አልሷሁምም አስቂና ገይሰን ሙጊሰን መሪአን መሪዓ፣ ናፊዐን ገይሪ ዲርሪን፣ ዐጂሉን ገይሪ አጂሊን»

«አላህ ሆይ! የሚበጅ፣ ምሉዕ፣ ጤናማ፣ ጠቃሚና ጉጅ ያልሆነን፣ ወቅታዊና የማይዘገይ የሆነን ዝናብ አጠጣን።»
 (አቡዳውድ)

١٧٠ - «اللَّهُمَّ اغْنِنَا، اللَّهُمَّ اغْنِنَا اللَّهُمَّ اغْنِنَا»

170. «አልሷሁምም አጊሰና፣ አልሷሁምም አጊሰና፣ አልሷሁምም አጊሰና»
 «አላህ ሆይ! ዝናብ ለግሠን! አላህ ሆይ! ዝናብ ለግሠን! አላህ ሆይ! ዝናብ ለግሰን።» (ቡኻሪና ሙስሊም)

١٧١ - «اللَّهُمَّ اسْقِ عِبَادَكَ، وَيَهَائِمَكَ، وَأَنْشُرْ رَحْمَتَكَ، وَأُحْيِي بِلَدِّكَ الْمَيِّتَ»

171. «አልሷሁምም አስቂ ዲባደክ ወበኩሊመክ፣ ወንሹር ራህመቲክ፣ ወአኩይ በለደክል መይት»
 «አላህ ሆይ! ባርኸህንና እንሰላ ቶኸህንም አጠጣ። ትሩፋትህን ለግሰ፣ በሞተኸ

ከተማህ ላይ ነፍስ ዝራ።» (አቡ ዳዎድ)

64. ዝናብ በሚዘንብበት ወቅት የሚደረገ ዳዓ

«اللَّهُمَّ صَيِّبًا نَافِعًا» - 172

172. «አልሁምመ ሰይበን ናፊዕን»
«አላህ ሆይ! ጠቃሚ ዝናብ (አድርገው)።» (ቡኻሪ)

65. ዝናብ ከዘነበ በኋላ የሚደረገ «ዚክር»

«مُطِرْنَا بِفَضْلِ اللَّهِ وَرَحْمَتِهِ» - 173

173. «ሙጢርና ቢፈደሊልላሂ ወራሕመተሂ»
«በአላህ ትሩፋትና እዝነት ዝናብ ለማግኘት በቃን።» (ቡኻሪ)

66. ዝናብ ሲበዛ የሚደረገ ዳዓ

174 - «اللَّهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلَا عَلَيْنَا. اللَّهُمَّ عَلَى الْآكَامِ وَالظَّرَابِ، وَبُطُونِ الْأُودِيَةِ، وَمَنَابِتِ الشَّجَرِ»

174. «አልሁምመ ሐዋላይና ወላ ዐላይና፣ አልሁምመ ዐላል አካሚ ወዝዚራቢ ወቡጡኒል አውዲየተ ወመናቢተሽሸደር»
«አላህ ሆይ! ዙሪያውን (እዝንብ! በኛ ላይ አታዝንበው)። አላህ ሆይ! በግጦሽ መሬቶች ላይ፣ በኮረብታዎችና በሸለቆ ዎች፣ በዛፎችም ሥር እንዲዘንብ አድርግ።» (ቡኻሪና ሙስሊም)

67. ጩረቃን ሲያዩ የሚሉት ዳዓ

175 - «اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُمَّ أَهْلَهُ عَلَيْنَا بِالْأَمْنِ وَالْإِيمَانِ، وَالسَّلَامَةِ وَالْإِسْلَامِ، وَالتَّوْفِيقِ لِمَا تُحِبُّ رَبَّنَا وَتَرْضَى، رَبَّنَا وَرَبُّكَ اللَّهُ»

175. «አልጋሁ እክበር፣ አልጋሁምመ አሁልሁ ዐባይና ቢል አምኒ ወል ኢማን፣ ወሰላመቲ ወል ኢሳሃም፣ ወትተውፊቂ ሲማ ቱሁብቡ ረብበና ወተርዲ፣ ረብበና ወረብቡ-ክልጋሁ»

«አላህ ከሁሉም የላቀ ነው። አላህ ሆይ! ይህች ጨረቃ በጤና፣ በእምነት፣ በሰላም፣ በኢስላምና አንተ በምትወደውና በምታፈቅረው መልኩ በዙሪያችን እንድታበራ አድርጋት። (ጨረቃ ሆይ!) የአንችም የኛም ጌታ አላህ ነው።»
(ተርሙዝይ)

68. ዶመኛ ሲያፈጥር የሚያሰማው ዱዓ

176. «ذَهَبَ الظَّمَا وَأَبْتَلَّتِ العُرُوقُ» - 176

«وَبَّتَ الأَجْرُ إِنْ شَاءَ اللهُ»
176. «ከሐበዝዘመሉ ወብተልሰቲል ዑሩቱ፣ ወሠበተል አጅሩ ኢንሻአልላህ»
«ጥማችን ተቆርጧል። የደም ሥርቶችን ረጥበዋል። የአላህ ፈቃድ ከሆነ ምንዳም ተረጋግጦልናል።» (አቡ-ዳውድና ሌሎችም)

177. «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ

الَّتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ أَنْ تَغْفِرَ لِي»
177. «አልጋሁምመ ኢንኒ አስአሉክ ቢራህመቲክ አልሰቲ ወሲዐት ኩልል ሸይኢን አንተግፊርሲ»
«አላህ ሆይ! ምህረትን ትሰግሰኝ ዘንድ ሁሉንም ነገር ባዳረሰኛው እዝነትህ እማፀንሐላሁ።» (ኢብን ማዶህ)

69. ከምግብ በፊት የሚባሉ ዱዓዎች

178. ምግብ በሚጀምሩበት ወቅት ፡-
« بِسْمِ اللهِ »
«ቢሰሚልላህ»
«በአላህ ስም» በማለት ይጀምሩ።
ከዘነጉ መሐል ላይ፡-
« بِسْمِ اللهِ فِي أَوَّلِهِ وَآخِرِهِ »
«ቢሰሚልላህ! ፈ አወሊሂ ወአጺሪሂ»
«በአላህ ስም! በመጀመሪያውም መጨረሻውም ላይ» ይበሉ።
(አቡ-ዳውድና ቲርሙዝይ)

179. አላህ ምግብ የመገበው ሰው፡-

«اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَأَطْعِمْنَا خَيْرًا مِنْهُ»

«አልላሁም ሳሪክ ሰና ፊ ሂ ወአጥሊምና ሽይረን ሚንሁ፣»

«አላህ ሆይ! በለገስከን ምግብ ረድኤትህን አስናገልን! ከርሱ የተሻለን ምግብም መግባን፡፡» ይበል፡፡

አላህ ወተት ያጠጣው ሰው ደግሞ፡-

«اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَزِدْنَا مِنْهُ»

«አልላሁም ሳሪክ ሰና ፊይሂ ወዚድና ሚንሁ»

«አላህ ሆይ! በርሱ (ባጠጣህን ወተት) ረድኤት አትገልገን፡፡ ከርሱ (ከወተቱ) ጨምረንም» ይበል፡፡ (ቲርሙዝይ)

70. ምግብ ሲያጠናቅቅ የሚሉት ዱዓ

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذَا» - 180

وَرَزَقَنِيهِ، مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةَ»

180. «አልሐምዱ ሊልላሂልሊኪ አጥመኒ ሐሃ ወረዘቱሂ ሚን ገይሪ ሐውሊን ሚንኒ ወላ ቁወህ»

«ያለኔ ኃይልና ብልሐት ይህንን ምግብ ለለገስኝ አላህ ምስጋና ይገባው፡፡» (አስሐብ ሱነን -ከነላኦ ውጭ)

181. «الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا

مُبَارَكًا فِيهِ، غَيْرَ [مَكْفِيٍّ وَلَا] مُوَدَّعٍ»

181. «አልሐምዱ ሊልላሂ ሐምደን ከሂረን ጠይቦን ሙባረክን ፊህ፣ ገይሪ ሙክፊየን ወላ ሙወድደዳን»

«ለአላህ ብዙ፣ መልካምና የተባረከ የሆነ የመጨረሻና የመሰናበቻ ያልሆነ ምስጋና ይገባው፡፡» (ቡኻሪና ቲርሙዝይ)

71. እንገዳ ስጋባዜ የሚያደርገው ዱዓ

«اللَّهُمَّ بَارِكْ لَهُمْ فِيمَا رَزَقْتَهُمْ» - 182

وَاعْفِرْ لَهُمْ وَارْحَمُهُمْ

182. «አልሏሁምም ባሪክሏሁም ፊማ ረዘቅተሁም፣ ወገፊር ለሁም፣ ወርሃምሁም»

«አላህ ሆይ! በሰጣህቸው ሲሳይ ረድኤትህን አውርድላቸው። ምህረትን ለግላቸው። እዘንላቸውም።» (ሙስሊም)

72. ውሃ ሳጠጣዎ ሰው ወይም ውሃ ሲከፅሱ የሚያሰሙት ዱዓ

اللَّهُمَّ أَطْعِمْ مَنْ أَطْعَمَنِي وَاسْقِ مَنْ سَقَانِي

183. «አልሏሁምም አጥጂም መን አጥግመኒ ወሰቂ መንሰቃኒ»

«አላህ ሆይ! የመገበኝን መግበው፣ ያጠጣኝን አጠጣው።» (ሙስሊም)

73. ጾመኛ ከሌላ ሰው ቤት ሲያፈጥር የሚያሰማው ዱዓ

184 - «أَفْطَرَ عِنْدَكُمْ الصَّائِمُونَ، وَأَكَلَ طَعَامَكُمْ الْأَبْرَارُ، وَصَلَّتْ عَلَيْكُمْ

الْمَلَائِكَةُ

184. «አፍጠረ ኢንደኩምስሏሁም፣ ወለክላ ጣዕመ-ኩሙል አብራር፣ ወሰልላት ዐለይኩሙል መላኢክህ»

«ከናንተ ዘንድ ጾመኞች ያፍጥሩ። ምግባችሁን በጉ ለዎች (ብቻ) ይመገቡት። መላኢኮች ከአላህ ምህረትን ይማፀኑላችሁ።»

(አቡ-ዳወድ፣ ኢብን ማጆህና ነሳይ)

74. ጾመኛ ምግብ ቀርቦለት ካላፈጠረ የሚያደርገው ዱዓ

185. ከናንተ አንዳችሁ ግብዣ በሚ ጠራበት ወቅት ግብዣውን ይቀበል። ጾመኛ «ከሆነ ዱዓ ያድርግ። ጾመኛ ካልሆነ ደግሞ ይመገብ።» (ሙስሊም)

75. ስንድ ጾመኛ በሚሰደብበት ወቅት ማለት ያለበት

186. «እኔ ጾመኛ ነኝ! እኔ ጾመኛ ነኝ።» (ቡ-ኻሪና ሙስሊም)

76. የፍራፍሬ እሽት በሚመለከቱበት ወቅት የሚያሰሙት ዲዓ

187 - «اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي ثَمَرِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي مَدِينَتِنَا وَبَارِكْ لَنَا فِي صَاعِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي مُدْنَا»

187. «አልጋሁምም ባሪክ ለና ፊሰመሪና፣ ወባሪክ ለና ፊመዲነቲና፣ ወባሪክ ለና ፊሲዲና ወባሪክ ለና ፊመድዲና»

«አላህ ሆይ! ከፍሪያችን ላይ ረድኤት ህን እውርድልን። ከከተማችን ላይ ረድኤት ህን እውርድልን። ሲዕችንን ባርክልን፣ ሙዳችንንም¹ ባርክልን።» (ሙስሊም)

77. ያነጠሰ ሰው የሚሰው ዲዓ

188. ከናንተ አንዳችሁ በሚያነጥስበት ወቅት፡-

1- «ሲዕ»ና «ሙድ» የመሰፈሪያ ሃይነቶች ናቸው።

«الْحَمْدُ لِلَّهِ»
«አልላህም ዱሊላህ»
«ለአላህ ምስጋና ይገባው» ይበል።
ወንድሙ ወይም ባልደረባው ደግሞ፡-

«يَرْحَمُكَ اللَّهُ»
«የርሐሙክልጋህ»
«አላህ ይዘንልህ» ይበለው።
እርሱም፡-

«يَهْدِيكُمْ اللَّهُ وَيُضِلِّحُ بِأَلْكُمْ»

«የሕዲኩሙሲህ ወይም የሰሊሕ ባለኩም»
«አላህ ቅኑን ጉዳና ይምራችሁ፤ ያላችሁበትን ሁኔታም ያሻሽልላችሁ፤ የልብን ጸእድነት ይለግሳችሁ» በማለት ይመልሱ።
(ቡኻሪ)

78. ስንድ ካፈር አላህን ካመሰገነ የሚሰጠው ምሳሌ

189 - «يَهْدِيكُمْ اللَّهُ وَيُضِلِّحُ بِأَلْكُمْ»

189. «አላህ ቅኑን መንገድ ይምራህ። የለህበትን ሁኔታም ያሻሽልልህ። የልብናን ጸእድነት ይለግስህ።» (፡፡ርሙገይና አህመድ)

79. ሳገባ ሰው የሚደረግ ዱዓ

190. «بَارَكَ اللهُ لَكَ، وَبَارَكَ عَلَيْكَ؛

وَجَمَعَ بَيْنَكُمَا فِي خَيْرٍ»

190. «ባረከልሁ ለከ፣ ወባረከ ዐለይከ፣ ወደግዐ በይነኩግ ኸይር»

«አላህ (ባለቤትህን) ይባርክልህ። አንተንም ይባርክህ። በመካከላችሁ የሚኖሩ ረው ትስስርም መልካም ይሁን።»
(አሰራር ሱነን- ከነላይውጭ)

80. ያገባ ወይም እንሰሳት የገዛ ሰው የሚያደርገው ዱዓ

191. ከናንተ አንዳችሁ ሚስት በሚያገባበት ወቅት፡-

191. «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا

وَخَيْرَ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ

شَرِّهَا وَشَرِّ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ،

«አልሁምም ኢንኒ አበአሉክ ኸይረሃ ወኸይረ መደበልተሐ ዐለይሒ፣ ወአዑተ ቢከ ሚን ሸርራሐ ወሸርራ ግደበልተሐ ዐለይሒ»

«አላህ ሆይ! የዚህችን ሴት መልካም ነገር እና አንድታዘነብል ያመለክትካትን መልካም ነገር አጠይቅሃለሁ። ከተንኮሏና ከአዘነበላችበት መጥፎ ነገርም በአንተ አጠበቃለሁ።» ይበል። ግመል ሲገዛም ሻኖዋን በመያዝ ይህንኑ ዱዓ ያድረግ።
(አቡዳውድና ኢብን ግጃህ)

81. ከወሲባዊ ተራክቦ በፊት የሚደረግ ዱዓ

192. «بِسْمِ اللَّهِ. اللَّهُمَّ جَبَبْنَا الشَّيْطَانَ،

وَجَنَّبَ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا»

192. «ቢሰሚልላህ፣ አልሁምም ደንኒብናሽ ሸይጧን ወደንኒቢሸይጧን ማረዘቅተና»
«በአላህ ስም! አላህ ከሸይጧን (ተንኮል) ጠብቀን። የምትለገሰንን (ልድም)

ከሸይጣን (+ንክል) ጠብቀው::» (ቡኻሪና ሙስሊም)

82. በቀጣ ወቅት የሚደረግ ዳዓ

١٩٣ - «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»

193. «አዑዙ ቢልላሂ ሚነሽሽይጣኒር ረድም»

«እርጉም ከሆነው ሸይጣን በአላህ እጠበቃለሁ::» (ቡኻሪና ሙስሊም)

83. የተሞከረ (ወንጀል ላይ የወደቁ) ሰው በሚያደርጉት ወቅት የሚያደርጉት ዳዓ

١٩٤ - «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهِ وَفَضَّلَنِي عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيلًا»

194. «አልሐምዱ ቢልላሂልላኪ ዐፋኒ ሚምሙብተላከ ቢሂ ወፈድደለኒ ዐላ ከሂረገ ሚምሙን ኸለቀ ተፍዲላ»

«አንተን ከሞከረህ ነገር ለጠበቀኝ፣ ከፍጡራኖቹ ከብዙዎች ላላቀኝ አላህ ምስጋና ይገባው:: (ቴርሙዝይ)

84. ስብሰባ (መጀሲስ) ላይ የሚባል ዳዓ

195. ኢብን ዑመር (ፈ.ዐ) እንዲህ ሲሉ አስትላልፈዋል:- የአላህ መልዕክተኛ (ሶ.ዐ.ወ) ከአንድ ስብሰባ ላይ ከሙቶ ላላነሰ ጊዜ :- «رَبِّ اغْفِرْ لِي»

وَتُبَّ عَلَيَّ إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الْعَفُورُ
«ፈብቢግፊርሊ ወቲብ ዐለይየ ኢንከ አንተ ተሞቡል ገፋር»

«ጌታዬ ሆይ! ምህረት ለግሰኝ ፀፀቴን ተቀበለኝ:: አንተ ፀፀትን ተቀባይ አዛኝ ነህና» (ቴርሙዝይ)

85. ከስብሰባ ሲነሱ የሚሉት ዚክር

١٩٦ - «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ»

196. «ሱብሐነልሷሁምመ ወቢ ሐምዲክ፣
አሽሐዱ አንገሊላሃ ሊልላ አንተ፣ እስተገፈሩከ
ወአቱቡ ሉላይክ»

«አላህ ሆይ! ጥራትና ምስጋና
ይገባህ። ከአንተ ውጭ ሌላ አምላክ
እንደሌለ እመስክራለሁ። ምህረትህን እለ
ምንሃለሁ። ወደአንተ በፀፀት እመለሳለሁ።
(አሰሐቦ ሱነን)

**86. «አላህ ምህረቱን ይሰገስህ»
ሳልዎት ሰው የሚሰጡት ምሳሽ**

197. «ወላክ» «وَلَيْكَ» - 197
«ሳንተ ምህረቱን አይንፈገህ»
(አህመድና ነሳኦይ)

**87. መልካም ውስታ ሰዋሰልዎት
የሚያደርጉት ዳዓ**

«جَزَاكَ اللهُ خَيْرًا» - 198

198. «ጆካክልሷሁ ኸይረን»
«አላህ መልካም ምንዳ ህን ይክፈልህ።»
(ተርሙዝይ)

**88. አላህ ከደጃል የሚጠብቅባቸው
(ዚክርኝ)**

199. «ከአል-ከህፍ ምዕራፍ የመጀመ
ሪያዎቹ እናቅፅ አሥሮቹን በአይምሮው
ያጠና ከደጃል ይጠበቃል።» (ሙስሊም)
ከየሰላቱ ማጠናቀቂያ ላይ
ተሸሁድን ካነበቡ በኋላ ከደጃል ፈተና
ይጠብቅዎ ዘንድ አላህን ዘወትር
ይማፀኑ።

**89. «ሰአላህ ብዩ እወደህሰሁ»
ሳልዎ የሚያደርጉት ዳዓ**

«أَحْبَبَكَ الَّذِي أَحْبَبْتَنِي لَهُ» - 200

200. «አሐብበክልላህ አሕብብተኝ ለሁ»
«ለርሱ ስትል የወደድክኝ
(አምላክ) ይውደድህ።» (አቡ-ዳውድ)

90. ገንዘብ ስጠገሰም ሰው የሚያደርጉት ዱዓ

«بَارَكَ اللهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ» - 201

201. «ባረከልኋሁ ለከ ፈ አሕሊከ ወማሊከ።»

«አላህ በገንዘብህም በቤተሰቦችህም ላይ ረድኤቱን ያውጭድልህ።» (ቡ-ኸሪ)

91. የተበደረ ሰው ገንዘብ ሲመልስ አበዳሪው የሚያደርገሰት ዱዓ

«بَارَكَ اللهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ» - 202

إِنَّمَا جَزَاءُ السَّلْفِ الْحَمْدُ وَالْأَدَاءُ»

202. «ባረከልኋሁ ለከ ፈ አሕሊከ ወማሊከ፣ ኢንግሊዝ ጽሁፍ-ሰሰለፊ አልሁምዱ ወል አዳእ»

«አላህ በገንዘብህም በቤተሰቦችህም ላይ ረድኤቱን ያውርድልህ። የብድር ምንዳ ምስጋናና የወሰዱትን መመለስ ነው።» (ነሳእይ)

92. ሸርክ ሲያሰጋም የሚሉት ዱዓ

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أُشْرِكَ بِكَ وَأَنَا أَعْلَمُ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا أَعْلَمُ»

203. «አልኋሁምሙ ኢንኒ አዑተ ቢከ አን አ-ሸሪክ ቢከ ወአን አዕለሙ፣ ወአስተግፈሩክ ሊማላ አዕለሙ»

«አላህ ሆይ! እያወቅኩ በአንተ ላይ ከማሻረክ በአንተ እጠበቃለሁ። ሳላውቅ ለምፈፀመው የሸርክ ተግባር ምህረትህን እጠይቅሃለሁ።»

93. «አላህ ረድኤቱን ይሰገሰህ» ሳልም ሰው የሚያደርጉሰት ዱዓ

«وَفِيكَ بَارَكَ اللهُ» - 204

204. «ወፊከ ባረከልኋሁ»
«ላንተም አላህ ረድኤቱን ይሰገሰህ።»

94. በገድ ያለማመንን ለማመልከት የሚገልጸው ዚክር

205. «اللَّهُمَّ لَا ظَيْرَ إِلَّا ظَيْرُكَ، وَلَا خَيْرَ

إِلَّا خَيْرُكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ»

205. «አልሁምም ላሎይረ ኢልላ ጠይሩክ፣ ወላ ሽይረ ኢልላ ሽይሩክ፣ ወላ ኢላሃ ገይሩክ»

«አላህ ሆይ! አንተ ከወለንከው ውጭ ገድ የለም። አንተ መልካም ካልከው ውጭ መልካም የለም። ከአንተ ውጭ ሌላ አምላክ የለም።» (አህመድ)

95. መንገድ ላይ ሲወጡ የሚሉት ደፃ

206. بِسْمِ اللَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ ﴿سُبْحَانَ

الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ *

وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ﴾ «الْحَمْدُ لِلَّهِ،

الْحَمْدُ لِلَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، اللَّهُ أَكْبَرُ،

اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ

إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي، فَإِنَّهُ لَا

يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ»

206. «ቢስሙልላኒ አልሐምዱ ሊላህ፣ ሱብከነለኪ ሰሽረ ለና ሐዛ ወማ ኩንና ለሁ ሙቅሪኒን፣ ወኢንና ኢላ ረብቢና ለሙንቀሊቡን፣ አልሐምዱ ሊልላህ፣ አልሐምዱ ሊልላህ፣ አልሐምዱ ሊልላህ፣ አልሁ አክበር፣ አልሁ አክበር፣ አልሁ አክበር፣ ሱብከነከልሁምሙ ኢንኒ ዘለምቱ ነፍሲ ፈግፊር ሊ፣ ፈ.ኢ.ንሁ ላየግፊ.ና ገዘተ-ነባ ኢልላ አንተ»

«በአላህ ስም፣ ምስጋና ለአላህ የተገባ ይሁን። 'ይህን (መንገድ) ያገራልን ጌታ ጥራት ይገባው። እኛ ለመፈፀም የምንችል አልነበርንም። እኛ ወደጌታችን ተመላሾች ነን።' ምስጋና ለአላህ የተገባ ነው። ምስጋና ለአላህ የተገባ ነው። ምስጋና ለአላህ የተገባ ነው። አላህ

ከሁሉም የላቀ ነው። አላህ ከሁሉም የላቀ ነው። አላህ ከሁሉም የላቀ ነው። አላህ ሆይ! ጥራት ይገባህ። እኔ በነፍሴ ላይ ግፍ ፈፅሜ ያለሁ። ማረኝ። ከአንተ ውጭ ወንጀልን የሚምር የለም።» (አቡዳውድና ቲርሙዝይ)

96. ጉዞ ሲወጡ የሚያደርጉት ዳዓ

٢٠٧- اللهُ أَكْبَرُ، اللهُ أَكْبَرُ، اللهُ أَكْبَرُ،
 ﴿سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرْنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ
 مُقْرِنِينَ﴾ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ﴿اللَّهُمَّ إِنَّا
 نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا الْبِرَّ وَالتَّقْوَى، وَمِنَ
 الْعَمَلِ مَا تَرْضَى، اللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا سَفَرَنَا
 هَذَا وَاطْوِ عَنَّا بُعْدَهُ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ
 فِي السَّفَرِ، وَالْخَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ، اللَّهُمَّ إِنِّي

أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعْثَاءِ السَّفَرِ، وَكَآبَةِ الْمَنْظَرِ،
 وَسُوءِ الْمُنْقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ»

207. «አልላሁ አክበር፣ አልላሁ አክበር፣ አልላሁ አክበር ፣ ስብሐትና ሰጠረ ለና ሐዛ ወማ ኩንና ለሁ ሙቅሪን ወኢንና ኢላ ረብቢና ሰሙንቀሊቡን፣ አልላሁምም ኢንና ነስሐሉክ ፊ ሰፈሪና ሐዛ፣ አል ቢርረ ወትተቅዎ፣ ወሚነል ዓመሊ ማተርጃ፣ አልላሁምም ሀውዊን ዓሳይና ሰፈሪና ሐዛ ወጥዊ ዐንና ቡዕደሁ፣ አልላሁምም አንተሰላሂቡ ፊሰሰፈሪ፣ ወልኸሊፊቱ ፊል አሀሊ፣ አልላሁምም ኢንኔ አዑዙ ቢክ ሚን ወዕላኢሰሰፈሪ፣ ወካብቲል መንዟሪ፣ ወሱኢል ሙንቀሰቢ ፊል ማሊ ወልአሀሊ»

«አላህ ከሁሉም የላቀ ነው። አላህ ከሁሉም የላቀ ነው። አላህ ከሁሉም የላቀ ነው። ይህን (መጓጓዣ) ያገራልን ጌታ ጥራት ይገባው። እኛ ይህን ለመፈፀም የምንችል አልነበርንም። ወደ ጌታችን ተመላሾች ነን። አላህ ሆይ! በዚህ በጉዟችን መልካም ነገርንና ጥንቁቅነትን ትለግሰን ፣ አንተን የሚያረካህን ተግባር እንድንፈፅም ታስችለን ዘንድ እንማፀ

ንሃለን። አላህ ሆይ! ይህን ጉዟችንን ቀላል አድርግልን። ርቀቱን አላጥርልን። አላህ ሆይ! የጉዞ ወቅት ባልደረባችን፣ ለቤተሰቦቻችንም ወኪል (ምትክ) አንተ ነህ። አላህ ሆይ! ከጉዞ ጣጣ፣ ከአመለካከት ለውጥና በቤተሰብም ሆነ በንብረት ላይ ከሚደርሰ መጥፎ ነገር በአንተ አጠባ ቃለሁ።»

ከጉዞ ሲመለሱ ይህንን ካሉ በኋላ ተከታዮቹን ያክሉበት፡-

«آيُونَ، تَائِيُونَ، عَابِدُونَ، لِرَبِّنَا

«حَامِدُونَ»

«አቆቡን፣ ታኢቡን፣ ዐቢዱን፣ ሲረብቢና ሆሚዱን»

«ተውበት አድርገን፣ አላህን እያመለክንና አመስጋኝም ሆነን ተመልሰናል።» (መ-ሰሊም)

97. ወደ ስንድ ሰፈር ወይም ከተማ ሲገቡ የሚያደርጉት ደዓ

«اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ

وَمَا أَظْلَلْنَا، وَرَبَّ الْأَرْضِينَ السَّبْعِ وَمَا أَقْلَلْنَا، وَرَبَّ الشَّيَاطِينِ وَمَا أَضَلَّلْنَا، وَرَبَّ الرِّيَّاحِ وَمَا ذَرَيْنَا. أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ وَخَيْرِ أَهْلِهَا، وَخَيْرَ مَا فِيهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَشَرِّ أَهْلِهَا، وَشَرِّ مَا فِيهَا»

208. «አልጋሁም መረብበሰማዋቲስ ሰብዒ ወማ አገለልን፣ ወረብበል አረዲነስ ሰብዒ ወማ አቀለልን፣ ወረብበሽሽያጢኒ ወማ አድለልን ወረብበርሪያሒ ወማ ዘረይነ፣ አስአሉክ ኸይረ ሐዚሂል ቀርየህ ወኸይረ አህለሐ ወኸይረ ማፊሃ፣ ወአዑዙ ቢክ ሚን ሸርሪሐ ወሸርሪ አህሊሃ ወሸርሪ ማፊሐ»

«የሰባቱ ሰማያትና ያጠለሉት፣ የሰባቱ ምድሮችና የተሸከሙት፣ የሰይጣናትና ያጠመሙት፣ የንፋስና የሚነፍሱበት አካባቢ እምላክ የሆንከው አላህ ሆይ! የዚህችን ሰፈረና የነዋሪዎቿን፣ ከውስጧ

ያለውንም መልካም ነገር እጠይቅሃለሁ።
ከክፋቷ፣ ከነዋሪዎቿና በውስጧ ካሉ
ነገሮች ክፋት በአንተ እጠበቃለሁ።»
(ሐኪም)

**98. ወደ አንድ የገበያ ቦታ ሲገቡ
የሚሉት ዳዓ**

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ،
لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُخْبِي وَيُمِيتُ
وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»

209. «ላሊላሐ ኢልላልላሀ ወሐደሁ
ላሸሪከ ለሁ፣ ለሁል ሙልኩ ወለሁል ሐምዱ፣
ዩሕዪ ወዩሚቱ ወሐው ሐዩን ላየሙት፣
ቢየዲሂል ሽይሩ፣ ወሁው ዐላ ኩልሊ ሸየኢን
ቀዲር»
«ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም።
አንድ ነው። አጋር የለውም። ንግሥና
የርሱ ብቻ ነው። ምስጋናም የርሱ ብቻ

ነው። ህይወትን ይለግሳል። ይገድላልም።
ህያው ነው። አይሞትም። መልካም ነገር
ሁሉ በእጁ ነው። እርሱ በሁሉም ነገር
ላይ ቻይ ነው።» (ቲርሙዝይና ሐኪም)

**99. መጓጓዣ ሲደክም
የሚያደርጉት ዳዓ**

«بِسْمِ اللَّهِ»
210. «ቢስሚልላሀ»
«በአላህ ስም።» (አቡ ዳውድ)

**100. መንገድኛ ለቤተሰቦች
ወይም ለሚኖርበት አገር ሰዎች
የሚያደርገው ዳዓ**

«أَسْتَوْدِعُكُمْ اللَّهُ الَّذِي لَا تَضِيعُ
وَدَائِعُهُ»

211. «አስተውዱሁት-ኩሙልላሀ አለዚ
ላተዲዑ ወዳሊዐሀ»
«ለአላህ አደራ ትቻችኋለሁ። ለአላህ የተተው
አደራ አይጠፋም።» (አህመድናኢብንማደህ)

101. መንገድኛ ያልሆነ (ሙቁም)
ስመንገድኛ (ሙሳፊር)
የሚያደረገው ዱዓ

٢١٢ - «أَسْتَوِدِعُ اللَّهَ دِينَكَ، وَأَمَانَتَكَ،
 وَخَوَاتِيمَ عَمَلِكَ»

212. «አስተውዲዎልሷህ ዲክ ወላማነተክ ወኸዋቲመ ዐመሊክ»

«ዲንህን፣ ታማኝነትህንና የተግባርህን ፍጻሜ በጥበቃው ሥር ያደርግ ዘንድ ለአላህ አደራ እተዋለሁ።»
 (አህመድና ቲርሙዝይ)

٢١٣ - «رَوَدَكَ اللَّهُ التَّقْوَى، وَغَفَرَ
 ذَنْبَكَ، وَيَسِّرْ لَكَ الْخَيْرَ حَيْثُ مَا كُنْتَ»

213. «ዘውለደክልሷሁት ተቅዋ ወገፈረ ዘንበክ፣ ወየሰሰረ ለክል ኸይረ ሃይሱ ማከንት»
 «አላህ የጥንቁቅነትን (ተቅዋ) ስንቅ ይለግስህ። ሐጢአትህን ይማርልህ። የትም

ሆነህ መልካምን ነገር ቀላል ያድርግልህ።»
 (ቲርሙዝይ)

102. በጉዞ ላይ «ተስቢሐ» እና
«ተክቢር» ማድረግ

214. ጸቢር እንዲህ ሲሉ አስተላልፈዋል፡- ከፍታ ቦታ ስንወጣ «አላሁ አክበር»፣ ወደ ዝቅተኛ ቦታ ስንወረድ ደግሞ «ሱብሐነላህ » እንል ነበር። (ቡኻሪ)

103. ስንድ ሰው ጧት ሰጉዞ
ሲወጣ የሚሰው ዱዓ

٢١٥ - «سَمِعَ سَامِعٌ بِحَمْدِ اللَّهِ، وَحُسْنِ بَلَايِهِ عَلَيْنَا. رَبَّنَا صَاحِبِنَا، وَأَفْضَلِ عَلَيْنَا عَائِدًا بِاللَّهِ مِنَ النَّارِ»

215. «ሰምሚዐ ሣሚዐን ቢሐምዲላሂ ወሐሰኒ በላኢሂ ዐለይና፣ ረብበና ሲሂብና ወሐፍዲል ዐለይና፣ ዓእዘን ቢልላሂ ሚነንናር»

«የአላህን ምስጋና፣ በኛ ላይ መልሶም ውለታ መዋሉንም ሰሚ ሰማ :: ጌታዬ ሆይ! ባልደረባ ሁነን፡ ትሩፋትህን ለግለን ከእሳት ቅጣት በአላህ እንጠበቃለን፡፡» (ሙስሊም)

104. በጉዞ መካከል ለእረፍት ቅይታ በሚያደርጉበት ቦታ የሚሉት ዱዓ

«أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ» - 216

«አዑዙ ቢከሊማቲላሂት ታማቲ ሚን ሸርሪ ማኸለቅ»
216. «ምሉዕ በሆኑት የአላህ ቃላት ከፍጡራኑ ክፋት እጠበቃለሁ፡፡» (ሙስሊም)

105. ከጉዞ ሲመሰሱ የሚሉት ዚክር

217. (መልዕክተኛው) በዋና ዋና ቦታዎች ላይ ሲደርሱ ሦስት ጊዜ «አላሁ አክበር» ይሉ ነበር፡፡ ከዚያም እንዲህ ይላሉ፡-

« لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ » - 217

لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، آيُونَ، تَائِبُونَ، عَابِدُونَ، لِرَبَّنَا حَامِدُونَ، صَدَقَ اللَّهُ وَعَدَّهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَخَدَّهُ»

«አላላህ ኢልላሁ ሆህደሁ ላ ሸሪክ ለህ፣ ለሁል ሙልኩ፣ ወለሁል ሐምዱ፣ ወሁው ዐላ ኩልሊ ሸይሊን ቀዲር፣ አዪቡነ፣ ታኢቡነ፣ ሊረብቢና ሃሚዱነ፣ ሰደቀሁ ዋዕደህ፣ ወነሠረ ዐብደህ፣ ወሐዘመል አህላብ ሆህደህ»

«ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም፡፡ አጋር የለውም፡፡ ንግሥና የርሱ ብቻ ነው፡፡ ምስጋናም የርሱ ብቻ ነው፡፡ እርሱ በሁሉም ነገር ላይ ቻይ ነው፡፡ ተውበት ያደረግን፣ ጌታችንን አምላኪዎችና አመስጋኞች ሆነን ተመልሰናል፡፡ አላህ ቃሉን ፈፅሟል፡፡ ባሪያውን ረድቷል፡፡ ብቻውን (የጠላትን) ኃይል ድል ነስቷል፡፡» (ቡኻሪ)

106. የሚያስደስተው ወይም የሚጠላው ነገር የገጠመው ሰው የሚሰው ዱዓ

218. ነቢዩ (ሱ.ዐ.ወ) አንድ የሚያስደስታቸው ነገር ሲገጥማቸው:-

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بِنِعْمَتِهِ تَمُّ الصَّالِحَاتُ»

«አልሐምዱ ሊላላለሊ ኒዕመቲሂ ተቲመ-ሰላሊሂት»

«ለአላህ ምስጋና ይገባው። በሀጋው መልካም ነገሮች ምሉዕ ይሆናሉ።» ይሉ ነበር።

አንዳች የሚጠሉት ነገር በሚገጥማቸው ወቅት ደግሞ:-

«الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ»

«አልሐምዱ ሊላላ ግላ ከልሊ ሐል»

«በማናቸውም ሁኔታ ለአላህ ምስጋና ተገቢው ነው።» ይላሉ። (ኢብን ሰንይ)

107. በነቢዩ (ሱ.ዐ.ወ) ላይ ሶለዋት የማውረድ ትረፋት

219. ነቢዩ (ሱ.ዐ.ወ) :-
 ۲۱۹ - قَالَ ﷺ «مَنْ صَلَّى عَلَيَّ صَلَاةً

صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ بِهَا عَشْرًا»

«መን ሶላ ግለዮ ሶላተኛ ሶለልላሁ ዐለይሂ ቢሃ ዐሸራ»

«በኔ ላይ አንድ ጊዜ ሶላዋት ያወረደ አላህ በርሱ ላይ አስር ጊዜ ሶላዋት ያወርድለታል» ብለዋል። (መ-ሰሊም)

220. ነቢዩ(ሱ.ዐ.ወ) እንዲሁ ብለዋል:-

«መቃብራን የባዕል ማዕከል አታድር ጉት። በኔ ላይም ሶለዋት አውርዱ። የትም ሆናችሁ ሶለዋት ብታወርዱ ይደርሰኛል።» (አቡ ዳወድና አህመድ)

221. እንዲሁ ሲሉም ተናግረዋል:-

«ስለታም ማለት ከርሱ ዘንድ እኔ እየተወሰሁ በኔ ላይ ሶለዋት ያላወረደ ነው።» (ቲርመ-ዝይ)

222..«ለአላህ ተጓዥ መላኪኮች አሉት። ምድር ላይ ከአ-መቴ የሚላኩኝን

ሰላምታ ለኔ ያደርሳሉ።» (ነሳይና ሐኪም)

223. «አንድ ሰው ሰላምታ ሲልክልኝ አላህ ነፍስ ይዘራብኝና ምላሽ እሰጠዋለሁ።» (አቡዳውድ)

108. ሰላምታን ማብዛት

224. የአላህ መልዕክተኛ (ሶ.ዐ.ወ) እንዲህ ብለዋል:-

«እስክታምኑ ድረስ ጀንነት አትገቡም። እስክትፋቀሩ ድረስም አታምኑም። ስትፈፀሙት ፍቅር የሚያደረጅላችሁን ነገር ላመላክታችሁን? በመካከላችሁ ሰላምታን አብዙ።» (ሙስሊም)

225. «ተከታዮቹ ሦስት ባህሪያት ያሉት ሰው ኢማን አለው፤ ፍትሃዊነት፣ ለማንኛውም ሰው ሰላምታ ማቅረብና እጅ እያጠረው መመፅዎት።» (ቡኻሪ)

226. አብዱላህ ኢብን ዑመር (ረ.ወ) እንዳስተላለፉት አንድ ሰው መልዕክተኛውን:- «ኢሰላም ውስጥ ከመልካም ሥራ ክንውኖች በላጩ የትኛው ነው?» በማለት ጠየቃቸው። «ትመግባለህ፤ ለምታውቀውም ሆነ ለማታውቀው

ሰላምታን ታቀርባለህ?» አሉት። (ቡኻሪ)

109. ካፊር ሰላምታ በሚያቀርብበት ወቅት የሚሰጡት ምላሽ

227. «የመፅሐፉ ባለቤቶች (አህላል ኪታብ) ሰላምታ ሲያቀርቡላችሁ «ወዐለይኩም» (በናንተም ላይ) የሚል ምላሽ ስጧቸው።» (ቡኻሪ)

110. ሕውራ ዶሮ ሲጮህና ስህደ ሲያናፋ የሚደረጉ ዱዓዎች

228. «የአውራ ዶሮ ጮሆት ስትሰሙ አላህን ከትሩፋቱ ጠይቁት። መላኢካ ስላዩች ነው (የጮሁችው)። አህያ ሲያናፋ በምታደምጡበት ወቅት ደግሞ አላህን ከሸይጧን ይጠብቃችሁ ዘንድ ተማፀኑት። ኒህያው ሸይጧን በመመልከቱ ነው (የጮሀው)» (ቡኻሪና ሙስሊም)

111. ውሾች በሲሲት በሚጮሁበት ወቅት የሚደረግ ዱዓ

229. «በሌሊት የውሻ ጩሆት ወይም አህያ ሲያናፋ ከሰማችሁ ከነርሱ የአላህን ጥበቃ ተማፀኑ። እናንተ የማታዩትን እነርሱ ያያሉና።» (አቡዳውድ)

112. ሰሰደቡት ሰው የሚያደርጉት ዱዓ

۲۳۰ - قال ﷺ: «اللَّهُمَّ فَإَيُّمَا مُؤْمِنٍ سَبَبْتُهُ فَاجْعَلْ ذَلِكَ لَهُ قُرْبَةً إِلَيْكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ»

«አልሊሁምም ፈአዩማ ሙአማኒን ሰበብቱሁ ፈድዕል ዛሊክ ሰሁ ቁርባተን ኢሰይክ የውመል ቁዮማሁ»

230. «አላህ ሆይ! ለማንኛውም ሰሰደብኩት ሙአማኒን ስድቤን የቁያማ ዕለት ወደአንተ መቃረቢያ አድርግለት።» (ቡኻሪና ሙስሊም)

113. ሙስሊም ሙስሊምን በሚያወድስበት ወቅት ማለት ያለበት

231. የአላህ መልዕክተኛ (ሶ.ዐ.ወ)

እንዲህ ብለዋል:-
«ከናንተ አንዳችሁ ባልደረባውን ማሞገስ ካለበት እንገሌ እንዲህ ነው ብዬ አስባለሁ። እውነተኛ ማንነቱን የሚያውቀው አላህ ነው። ስለማንም መልካምነት ከአላህ ዘንድ ምስክርነት አልሰጥም። እንዲህ እንዲህ ነው ብዬ ግን አስባለሁ» ይበል። (ሙስሊም)

114. አንድ ሙስሊም ሲወደስ ማለት ያለበት

۲۳۲ - «اللَّهُمَّ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا يَقُولُونَ، وَاغْفِرْ لِي مَا لَا يَعْلَمُونَ [وَاجْعَلْنِي خَيْرًا مِمَّا يَظُنُّونَ]»

232. «አላህ ሆይ! እነሱ በሚሉት ሉት እትያዘኝ! የማያውቁትን (ሐጢአቱን) ማርልኝ። እነርሱ ከሚገምቱኝ በላይ አድርገኝ።» (ቡኻሪ)

115. ከሐጅ ወይም ዑምረህ ሥርዓት ውስጥ ያለ ሰው የሚያሰማው ዚክር (+ጠቢያ)

۲۳۳- «لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ، وَالنَّعْمَةَ، لَكَ وَالْمُلْكَ، لَا شَرِيكَ لَكَ»

«ለብበይክ አልላሁም ለብበይክ ላሽሪክ ለከ ለብበይክ ኢንናል ሐምደ፣ ወንኒዕመተ፣ ለከ ወልሙልክ፣ ላሽሪከለክ»

233. «አቤቱ አላህ ሆይ! አቤቱ ጥሪህን ተቀብቶ እዚህ ተገኝቻለሁ። አላህ ሆይ! አቤቱ ጥሪህን ተቀብቶ እዚህ ተገኝቻለሁ። አቤቱ አጋር የለህም። ምስጋና፣ ግርማዊነትም፣ ንግሥናም ለእንተ የተገባ ነው። አጋር የለህም።»
(ቡኻሪና ሙስሊም)

116. «ሩክነል ስስወድ» ላይ ሲደርሱ የሚሉት ዚክር

234. ነቢዩ (ሶ.ዐ.ወ) የአላህን ቤት ገብቶ። ግመል ላይ ሆነው። «ሩክነል ስስወድ» ላይ ሲደርሱ ወደርሱ በአንዳች ነገር በማመላከት «አላሁ አክበር» አሉ። (ቡኻሪ)

117. በ«ሩክነል የማኒ»ና በ«ሐጅርል ስስወድ» መካከል የሚደረግ ዳዓ

۲۳۵- «رَبَّنَا إِنَّا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَفِي

الْآخِرَةِ حَسَنَةٌ وَقَنَا عَذَابَ النَّارِ»

«ረብበና ለቲና ፊድዱንያ ሐሰነተን ወፊል አኼረቲ ሐሰነተን ወቂና ዐላበንናር»

235. «ጌታችን ሆይ! በዚህች ዓለም መልካምን፣ በቀጣዩ ዓለምም መልካም ነገር ለግሠን። ከእሳት ቅጣ ትም ጠብቀን።» (አቡዳወድና አህመድ)

118. ሶፋና መርዋህ ላይ ሲቆሙ የሚያደርጉት ዳዓ

236. ነብዩ (ሶ.ዐ.ወ) ወደ ሶፋ ሲቀርቡ ፡-

﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِن سَعَائِرِ اللَّهِ﴾

«ኢንነስሶፋ ወልመርወተ ሚን ሸዐኢሪላህ»

«ሶፋና መርዋህ የአላህ አምልኮ መፈጸሚያዎች ናቸው፤ አላህ በጀመረበት እጅምራለሁ።» ይሉ ነበር።

እናም በሶፋህ ይጀምራሉ። የአላህ ቤት እስኪታደቀው ድረስ ሶፋ ላይ ይዘልቃሉ። ከዚያም ወደ ቁብላ አቅጣጫ በመዞር የአላህን አንድነት ይመሰክራሉ። ልዕልናውን ይናዘዛሉ። እንዲህ ይላሉም፡-

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ،

لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ

قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعَدَهُ،

وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ،

«ላኢላህ ኢለልላህ ሞሪሁ ላሸሪከለሁ፣ ለሁል

መልኩ ወለሁል ሐምዱ ወሁወ ዐላ ከልሊ ሸይኢን ቀዲር፣ ላኢላሃ ኢልለላህ ሞሪሁ፣ አንጀዘ ሞዕደህ፣ ወነሰረ ዐብዳህ፣ ወሐዘመል አህዛብ ሞሃህ»

«ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። አንድ ነው። አጋር የለውም። ንግስና ለርሱ የተገባ ነው። ምስጋናም ለርሱ የተገባ ነው። እርሱ በሁሉም ነገር ላይ ቻይ ነው። ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። አንድ ነው። ቃልኪዳኑን ሞልቷል። ባሪያውን ረድቷል። (የጠላትን) ኃይል ብቻውን አንኮታኩቷል።»

ከዚያም ዱዓ ያደርጋሉ። ይህንኑ ሦስት ጊዜ ይደጋግማሉ። ሶፋ ላይ የፈጸሙትን መርዋም ላይ ይደግሙታል።

119. በዐረፋ ቀን የሚደረግ ዱዓ

237. «ከዱዓዎች ሁሉ በላጩ የዐረፋህ ዕለት የሚደረግ ዱዓ ነው። እኔና ከኔ በፊት የነበሩ ነብያት ከተናገሯቸው ሁሉ በላጩ ፡-

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ

الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»

«ለኢላሃ ኢልላህ ሞረሁ ላሽሪክ ለሁ ፣ ለሁል ሙልኩ ወለሁል ሐምዱ ወሁው ዐላ ኩሊ ሸይኢን ቀዲር»
 «ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። አንድ ነው። አጋር የለውም። ንግሥና የርሱ ብቻ ነው። ምስጋናም ተገቢነቱ የርሱ ነው።» (ቴርሙዝይ)

120. የ«መሸዐሪል ሐራም» ሰለት የሚባል ዚክር

238. «ነቢዩ (ሶ.ዐ.ወ) ግመል ላይ ሆነው መሸዐሪል ሐራም ደረሱ። ወደ ቂብላ በመዞርም ዱዓ አደረጉ። «አላሁ አክበር»፣ «ላኢላሃ ኢልላህ» አሉ። የአላህን አንድነት መሰከሩ። እስኪነጋ ድረስ እዚያው ቆመው ቆዩ። ፀሐይ ከመውጣቷ በፊትም ተንቀሳቀሱ።

121. በፕንጫ ውርወራ ሥርዓት ወቅት «ተክቢራ» ማድረግ

239. «እያንዳንዱን ጭንጫ በሚወረ ውሩበት ወቅት «አላሁ አክበር» ይበሉ።

በሦስቱም የውርወራ ሥርዓቶች። ከዚያም ወደፊት ይንቀሳቀሱ። ቆም በማለትም ፊትዎን ወደ ቂብላ አዙረው ዱዓ ያድርጉ። እጅዎን ወደ ላይ በማንሳት በመጀመሪያውና በሁለተኛው የውርወራ ሥርዓት። የመጨረሻውን የውርወራ ሥርዓት ሲፈፀሙ እያንደንዱን ጭንጫ ሲወረወሩ «አላህ አክበር» ይበሉ። ግና እንዳጠናቀቁ መቆም የለብዎትም። ወዲያውኑ ዞወር ይበሉ።» (ቡ-ኻሪና ሙስሊም)

122. አንድ የሚያስደንቅ ወይም የሚያስደስት ነገር ሲገጥምዎ

- «ሱብሀላህ» - ۲۴۰ «سُبْحَانَ اللَّهِ!»
- 240. «ለአላህ ጥራት ይገባው።» (ቡ-ኻሪና ሙስሊም)
- «አልላሁ አክበር» - ۲۴۱ «اللَّهُ أَكْبَرُ»
- 241. «አላህ ከሁሉም የላቀ ነው» (ቡ-ኻሪ)

123. አስደሳች ዜና የሰማ ሰው የሚፈፅመው

242. «ነቢዩ (ሶ.ዐ.ወ) አስደሳች ዜና በሚደርሳቸው ወቅት አላህን ለማመስገን ሱጅድ ያደረጉ ነበር።» (አህለሱነን- ከነሳእይ ውጭ)

124. ከአካሉ ላይ ህመም የተሰማው ሰው የሚሰው

243. «እጅዎን ህመሙ ከሚሰማዎ የአካል ክፍልዎ ላይ በማስቀመጥ ሦስት ጊዜ :-
 بِسْمِ اللَّهِ،
 «ቢሰሚልላህ»
 «በአላህ ስም» ይበሉ። ሰባት ጊዜ ደግሞ :-

أَعُوذُ بِاللَّهِ وَقَدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ
 وَأُحَازِرُ

«አዑዙ ቢልላሃ ወቁድረቲሂ ሚንሸርሪ ማአጂዱ ወአሀዚሩ»

«ካገኘኝና ወደፊት እንዳያገኘኝ ከምፈራው መጥፎ ነገር በአላህና በችሎታው እጠበቃለሁ» ይበሉ። (ሙስሊም)

125. በዓይኑ ጉዳት ጽንዳዎደርስ የሰጋ ሰው የሚያሰማው ዱዓ

245. «ከናንተ አንዳችሁ ከወንድሙ፣ ከራሱ ወይም ከገንዘቡ የሚያስደንቀው ነገር ሲገጥመው አላህ ረድኤቱን ያሰፍንለት ዘንድ ዱዓ ያድርግ። ዓይነ ጥላ (የሰው-ዓይን) እውነት ነው።» (አህመድ፣ ኢብን ማጆህና ማሊክ)

126. በድንጋጤ ወቅት የሚባል ዚከር

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ!» - ۲۴۵

«ላኢላሃ ኢልላላህ»

245. «ከአላህ ውጭሌላ አምላክ የለም!»። (ቡኻሪና ሙስሊም)

127. ጽንሰሳትን በሚያርዱበት ወቅት ማለት ያለብም

٢٤٦- «بِسْمِ اللَّهِ وَاللَّهِ أَكْبَرُ [اللَّهُمَّ مِنْكَ وَلَكَ] اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنِّي»

«ቢሰሚላሂ ወላሁ አክበር! አልላሁም ሚንክ ወለከ! አላሁመ ተቀበል ሚንኒ»

246. «በአላህ ስም። አላህ ከሁሉም የላቀ ነው። አላህ ሆይ! ካንተ (የተሰጠንን) ላንተው (ሰውተናል)። አላህ ሆይ! ተቀበለኝ።» (መ-ሰሊምና በይሐቅይ)

128. የሸይጣንን ተንኮል ስመመከት የሚደረገ ዱዓ

٢٤٧- «أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ الَّتِي لَا يَجَاوِزُهَا بَرٌّ وَلَا فَاجِرٌ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ، وَبِرَأْ وَذَرَأً، وَمِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ

مِنَ السَّمَاءِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَعْرُجُ فِيهَا، وَمِنْ شَرِّ مَا ذَرَأَ فِي الْأَرْضِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا، وَمِنْ شَرِّ فِتَنِ اللَّيْلِ وَالتَّهَارِ، وَمِنْ شَرِّ كُلِّ طَارِقٍ إِلَّا طَارِقًا يَظْرُقُ بِخَيْرٍ يَا رَحْمَنُ»

«አዑዙ ቢከሊማቲልላሂ ታማቲ ለቲ ላ ዩጃዊዙሁንን በሩን ወላ ፋጂሩን ሚንሸርሪ ማሽለቅ፣ ወበረአ ወዘረአ፣ ወሚንሸርሪ ማየንዚሉ ሚነሰሰማኢ፣ ወሚንሸርሪ ማየዕሩጁ ፊሐ፣ መሚንሸርሪ መዘረአ ፊል አርድ፣ ወሚንሸርሪ ማየሽሩጁ ሚንሐ፣ ወሚንሸርሪ ፊተኒ ለይሊ ወንነሐር፣ ወሚንሸርሪ ኩሊ ጧሪቂን ኢላ ጧሪቀን የጥሩቁ ቡሽይሪን ያረሀማን»

247. «ጽድቅም ይሁን አመፀኛ በማያ ልፋቸው ምሉዕ የሆኑ የአላህ ቃላት ከፍ ጡራኑ፣ ተንኮል፣ ከሰማይ ከሚወርድ፣ ወደሰማይ ከሚወጣ፣ መሬት ላይ ከበቀ ለ፣ ከርሷ ከሚወጣ ተንኮል፣ ከሌሊትና ከቀን ተንኮል፣ ከሚከሰት ነገር ሁሉ፣ በመልካም ካልሆነ በቀር፣ እጠበቃለሁ።»

አዛኝ የሆንከው (አምላክ) ሆይ! ይህንን እማፀንሀለሁ።» (አህመድ)

129. አላህን ምህረት መማፀን (ኢስቲገፋር) እና በፀፀት ወደርሱ መመሰስ (ተውባህ)

248. የአላህ መልዕክተኛ (ሶ.ዐ.ወ) እንዲህ ሲሉ ተናግረዋል፡-

«በአላህ ይሁንብኝ! እኔ በየቀኑ ከሰባ ጊዜ በላይ አላህን ምህረት እማፀናለሁ። ወደርሱም ተውባ አደርጋለሁ።» (ቡ-ኸሪ)

249. ነቢዩ (ሶ.ዐ.ወ) እንዲህ ብለዋል፡-

«እናንተ ሰዎች ሆይ! ወደ አላህ በፀፀት ተመለሱ። እኔ በየቀኑ ከመቶ ጊዜ ያላነሰ ተውበት አደርጋለሁ።» (ሙ-ስለም)

250. መልዕክተኛው (ሶ.ዐ.ወ) ተከታዩን ተናግረዋል፡-

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ،

«አስተግፍ፡ፋላህ አልዐዚም አላዚ ላሊላህ ኢላ ሐውል ሐዩል ቀዩም ወሐቱቡ ኢላይህ»

«ከርሱ ውጭ ሌላ አምላክ የሌለ ህያውና ራሱን ቻይ የሆነውን አላህን ምህረት እለምነዋለሁ፤ ወደር ሱም ተውበት አደርጋለሁ» ያለፉ ወንጀሉን ይምርሉታል - ከውጊያ መሐል የመሸሸት (ጥፋት) ቢፈፀም እንኳ። (አቡ ዳውድና ቲርሙዝይ)

251. ነቢዩ (ሶ.ዐ.ወ) እንዲህ ብለዋል፡-

«አላህ ለባሪያው ይበልጥ ቅርብ የሚሆነው ከመጨረሻው የሌሊቱ ክፍል ላይ ነው። በዚያ ወቅት አላህን ከሚያወሱት ለመሆን ከቻልክ ሁን።»

(ቲርሙዝይ፣ ነሳእይና አህመድ)

252. የአላህ መልዕክተኛ (ሶ.ዐ.ወ) እንዲህ ብለዋል፡-

«ሰውየው ለአላህ ይበልጥ ቅርብ የሚሆነው ሱጁድ ላይ ነው። (ሱጁድ ላይ) ዱዓ አብዙ።» (ሙ-ስለም)

253. ነቢዩ (ሶ.ዐ.ወ) እንዲህ ስሉ ተናግረዋል፡-

«በቀን መቶ ጊዜ አላህን ምህረት የመለመን ፍላጎት ልቦናዬ ውስጥ ያድራል።» (መ-ስሊም)

130.የ «ተስቢሕ»፣
 «ተሕሚድ»፣ «ተህሲስ» እና
 «ተክቢር» ትሩፋቶች

254. የአላህ መልዕክተኛ (ሶ.ዐ.ወ) እንዲህ ብለዋል፡-

«በቀን መቶ ጊዜ «ሱብሐነላህ ወቢሐምዲሂ» (ለአላህ ምስጋናና ጥራት ይገባው።) ያለ ሐጢአቱ የባህር አረፋ ያክል እንኳ ቢሆን ይታበስለታል።» (ቡ-ኸሪና መ-ስሊም)

255. ነቢ.የ(ሶ.ዐ.ወ) እንዲህ ብለዋል፡-

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ - ٢٥٥

إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ،
 وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

«አላላህ ኢልላላላ የሀይሁ ላሽሪክላህ፣ ለሁል መልኩ፣ ወለሁል ሐምዱ ወሁወ ዐላ ኩልሊ ሸይሊን ቀዲር»

«ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። አንድ ነው። አጋር የለውም። ንግሥና የርሱ ብቻ ነው። ምስጋናም ተገቢነቱ ለርኩ ነው። እርሱ በሁሉም ነገር ላይ ቻይ ነው» የሚለውን አሥር ጊዜ ያለ ከኢስማኤል ልጆች አራት ያህሉን ነፃ እንዳወጣ ይቆጠርለታል። (ቡ-ኸሪና መ-ስሊም)

256. ፣አላህ መልዕክተኛ (ሶ.ዐ.ወ) እንዲህ ብለዋል፡-

«ሁለት ንግግሮች አሉ። ምላስ ላይ ቀላሉች፣ ሚዛን ላይ ደግሞ ከባዶች ናቸው። ከአላህ ዘንድም ተወዳጅነት አላቸው። (እነሱም)፡-

سُبْحَانَ اللَّهِ
 وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

«ሱብሐነላህ ወቢሐምዲሂ ሱብሐነላህ ለዐዚም»
 «ለአላህ ጥራትና ምስጋና ይገባው። ለታላቁ አላህ ጥራት ይገባው» የሚሉት ናቸው።» (ቡ-ኸሪና መ-ስሊም)

257. የአላህ መልዕክተኛ (ሶ.ዐ.ወ) አንዲህ ብለዋል:-

سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ،

«ሱብኃንላህ፣ ወልሐምዱ ሊላህ፣ ወላኢላህ ኢልላላህ ወላሁ አክበር»

«ለአላህ ጥራት ይገባው። ምስጋናም ለአላህ ተገቢው ነው። ከአላህ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። አላህ ከሁሉም የላቀ ነው» በማለት (አላህን ማወደስ) ፀሐይ ከምትወጣበት (በታና ሃብት) ሁሉ ይበልጥ ከኔ ዘንድ ተወዳጅ ነው። (ሙ-ስሊም)

258. መልዕክተኛው (ሶ.ዐ.ወ) :- «ከናንተ አንዳችሁ በየቀኑ አንድ ሺህ የመልካም ሥራ ምንዳ (ሐሰና) ማግኘት ይሳነዋልን?» በማለት ጠየቁ። ከታዳሚዎች አንዱ :- «እንዴት በየቀኑ አንድ ሺህ ምንዳዎቸን ማግኘት ይቻላል?» በማለት ጠየቀ። «መቶ ተሰቢሕ» ያደርግ። አንድ ሺህ ምንዳ ይጻፍለታል። ወይንም አንድ ሺህ ሐጢአቶች ይታበሱለታል።» አሉ።

سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ ۞

«ሱብኃንላህ አልዐዚም ወቢሃምዲሂ»

259. «ታላቅ ለሆነው አላህ ጥራትና ምስጋና ይገባው፣ ያለ ጀንነት ውስጥ አንድ የተምር ዛፍ ይተከልለታል።» (ቲርሙዝይና ሐኪም)

260. መልዕክተኛው (ሶ.ዐ.ወ) :-

«ዓብደላህ ኢብን ቀይስ ሆይ! ከጀንነት ድልቦች አንዱን ልጠቁምህን?» አሉ። «የአላህ መልዕክተኛ ሆይ! አዎ (ይጠቁሙኝ) አላቸው።»

«لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ»

«ላሐውላ ወላ ቁውውተ ኢልላ ቢላህ» «ብልሐትም ኃይልም በአላህ ቢሆን እንጅ የለም» በል አሉ። (ቡ-ኸሪና ሙ-ስሊም)

261. ነቢዩ (ሶ.ዐ.ወ) አንዲህ ብለዋል:-

«ከአላህ ዘንድ ተወዳጅ የሆኑ ንግግሮች አራት ናቸው! ሱብኃንላህ፣ ወልሐምዱ ሊላህ፣ ወላ ኢላሃ ኢላላህ፣ ወላሁ አክበር። በየትኛውም ብትጀምር ልዩነት የለውም።» (ሙ-ስሊም)

262. አንድ በደዌን ከመልዕክተኛው (ሶ.ዐ.ወ) ዘንድ በመምጣት :- «ዘወትር የምላቸውን ቃላት ያስትምሩኝ» አላቸው።

» لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ،
اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا،
سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، لَا حَوْلَ
وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

«ላሊላላ አልላላላ ምደሁ ላሽራ፣ ላላ አልላላ አክበር ከሆነ፣ ወልሃምዱሊላላ ከሂራ፣ ሱብሃነላላ ረብሊል ዐለሚን፣ ላሃውላ ወላ ቁወተ አልላ ቢልላላል ፃዚዚል ሐኪም»

«ከአላላ ውጭ ሌላ አምላክ የለም። አንድ ነው። አጋር የለውም። አላላ ከሁሉም የላቀ ነው። ለአላላ ምስጋና በብዙው ይገባዋል። የዓለማት ጌታ ሆይ! ጥራት ይገባህ። ብልሐትም ኃይልም የለም፣ ሐያልና ጥበበኛ በሆነው አላላ ቢሆን እንጅ፣ በል» አሉት።

«እነኚህ ለአምላኬ ናቸው። ለኔስ?» ሲል ጠየቃቸው።

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي
وَارزُقْنِي»

«አልላላላም መ ኢግዳርሲ ወርሐምኒ ወሀዲኒ ወርዙቅኒ»

አላላ ሆይ! ምህረትህን ለግሰኝ። እዘንልኝ። ምራኝ። ሲላይን ለግሰኝ ፣ በል» አሉት። (መ-ስሊም)

263. አንድ ሰው ኢስላምን በሚቀበልበት ወቅት ነብዩ (ሶ.ዐ.ወ) ሰላትን ያስትምሩታል። በተከታዮቹ አባባሎች አላላን እንዲማፀንም ይነግሩታል።

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي
وَعَافِنِي وَارزُقْنِي»

«አልላላላም መ ኢግዳርሲ ወርሐምኒ ወሀዲኒ ወዐፊኒ ወርዙቅኒ»

«አላላ ሆይ! ምህረትህን ለግሰኝ።

እዘንልኝ። ቀጥተኛውን መንገድ ምራኝ።
ጤናማ አድርገኝ። ሲሳይንም ለግሰ ኝ።»
(ሙስሊም)

264. «ከዱዓዎች ሁሉ በላጩ
«አልሐምዱ ሊላህ» ሲሆን፣ ከዚክሮች
ሁሉ በላጩ ደግሞ፡- «ላኢላሃ ኢላላህ»
ነው። (ቲርሙዝይ፣ ኢብን ማጃህና ሐኪም)

265. (ተከታዮቹ ዚክሮች) የመጭው
ዓለም ድልዎች (ናቸው)፤

اَسْبَحَانَ اللهُ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا

اللهُ، وَاللهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

«ሰብሐነላህ፣ ወልሐምዱ ሊላህ፣
ወላኢላህ ኢላላህ፣ ወላሁ አክበር፣
ወላሀውላ ወላቁወተ ኢላ ቢላህ»
(አሀመድ)

131. የነቢዩ (ሱ.ዐ.ወ) የተሰቢሕ ስደራረገ ስልት

266. አብደላህ ኢብን ዑመር
እንዲህ ሲሉ አስተላልፈዋል፡-

«ነቢዩ (ሱ.ዐ.ወ) ተሰቢሕን በቀኝ
(አጃቸው) ሲቆጥሩ አይቻለሁ።»
(አቡዳውድና ቲርሙዝይ)

132. አጠቃላይ የሆነ ሥርዓት

267. «ምሽት (መግሪብ ወቅት) ላይ
ልጆቻችሁን ወደቤት ውስጥ አስገቡ። ወደ
ውጭ እንዳይወጡ ከልክሏቸው። ሸይጧን
በዚያ ወቅት ይሰራጫልና። ይህ ወቅት
ካለፈ በኋላ ግን ቢንቀሳቀሱ ችግር የለ
ውም። በራፎቻችሁንም ዝጉ። የአላህን
ስም አውሱ። ሸይጧን የተዘጋገበ በር
አይከፍትም። የውሃ ቀርቦታችሁን ክደኑ።
የአላህን ስም አውሱ። እቃዎቻችሁን
ክደኑ። የአላህንም ስም አውሱ።
የምትከድኑበት ባታገኙ እንኳ እንዳች ነገር
ከላዩ ላይ አስቀምጡ። የተቀጣጠሉ
ኩራዞቻችሁን አጥፉ።» (ቡኻሪና
ሙስሊም)

وَصَلَّى اللهُ وَسَلَّمَ وَبَارَكَ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ .

አላህ በነብዩ ሙሐመድ፣
በቤተሰቦቻቸውና በባልደረቦቻቸው ላይ
ረድኤቱን ያስፍን። ረድኤቱን ይለግስ።

ተፈፀመ